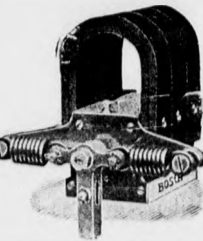

BOSCH-MÁGNES-GYUJTÓ

a legjobb, legmegbízhatóbb és legelterjedtebb.
Külön műhely minden fajta mágnesgyújtó javítására.

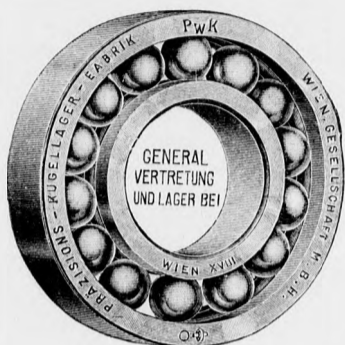
DÉNES ÉS FRIEDMANN, WIEN

XVIII. MITTERBERGGASSE 11. TELEFON-NO. 20.946
Magyarországi vezér-
képviselő és raktár: FRIEDMANN ÖDÖN, BUDAPEST
VI., LISZT FERENC-TÉR 2.
Sürgőnycim: Autotechnika. Telefon: 89-86

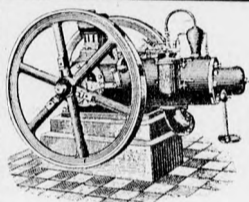
Das-és Gépvásár

Eisen-und Maschinenmarkt

KELL JENŐ

műszaki ügynökség és nagykereskedése Budapest, VI., Gyár-u. 26.
szállít csakis viszonteladónak: Yorke, Hoyt, Babbit, Maschwitz, Krüger csapágyfémeket, Reinhold-féle tömitéseket. Coope-féle száraz és zsíros tömitéseket. Asbest-lemezt és zsinórt. Kendertömlőket. Dobsin és dobsincsavarokat. Szijösszekötőket. „It” lemezeket. Vizállás és Klinger-üvegeket. Zsirzókát és olajzókat. Rohrböck-féle acélszijkorongokat.

CLIMAX nyersolaj- mótorok

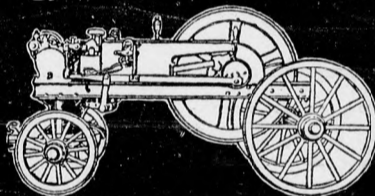
Legrégibb speciális nyersolaj-mótorgyár monarchiákban.
Számos referencia. Kiválóan olcsó árak.
Képviselek kerestetnek.

Bachrich és Társa mótorgyára Wien.

Fióktelep: Budapest, V., Szabadság-tér 17. (Tőzsde-palota.)

„ERGOMOBIL”

a legkedveltebb, legkényelmesebb és leg-
egyszerűbb motorlokomobil ez idő szerint.

Olcsó hajtóerő.
Azonnal üzemképes.

Fényes elismerő levelek.
Többször kiütetve.

Német gyártmány.

THEODOR KAULEN, BERLIN

Neue Friedrichstrasse 61/63.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

SÄCHSISCHE KETTEN UND RÄDERFABRIK

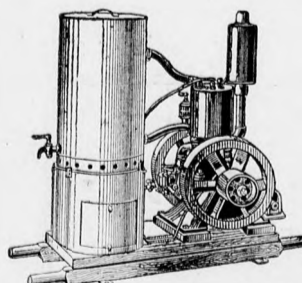
GENTZSCH & Co.
CHEMNITZ G. I.

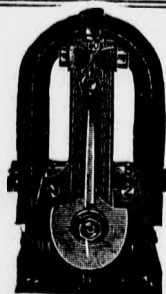
Kettenräder
Kettenachsen
Gall'sche Gelenkketten
Transmissions-Treibketten

EDGAR AUB, WIEN VII., Schottenfeldgasse 46U.

Empire-Motore 3 HP.

komplett mit Regulator,
Magnet, Auspufftopf auf
Traggestell montiert K 1150.—
Der einfachste, billigste,
leistungsfähigste Kleinmotor
des Weltmarktes. — Beste
Antriebsmaschine für das
Gewerbe und die Land-
wirtschaft. — Verlangen Sie
Prospekte, Referenzen und
Vertretungsbedingungen.
Sehr lohnender Artikel
für Händler u. Agenten.

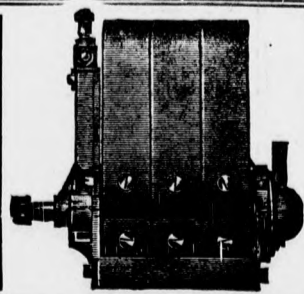

A legtökéletesebb gyárak használják az ERBEN-féle mágnes- elektromos mótorgyújtót.

Automobil- és mótorokellékek. Mindennemű mótorgyújtók.

S. ERBEN, Wien, I., Stubenring 14. Sürgőnycim: „Erbenzünder Wien”

Képviselet: RÁKOSI ERNŐ, Budapest, V., Klotild-utca 16. Telefon 165-18.

Bevezetett védjegy. □ Verseny nélkül áll. □ Minta ingyen.
Robert Ganz, Hamburg.
Kérem a bejegyzett „MIL FORD” védjegyre ügyelni

A legkeményebb acélt, vasat,
sedronykőtelet, idomacélt,
csövet, lemezt, rezet vág-
hat az amerikai „Mil Ford”
részsel.

O. Bettermann, Hagen i. W.

Spezialität: _____

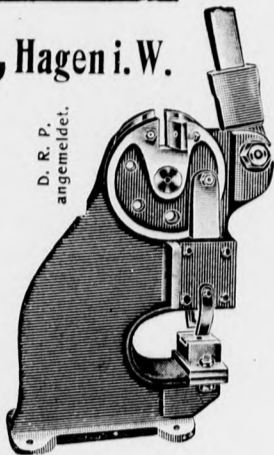
**Lochstanzen und
Profileisenschneider**

für Handbetrieb. _____

Beim Vergleiche der Leistungen u. Preise wird
man meinen Maschinen den Vorzug geben.

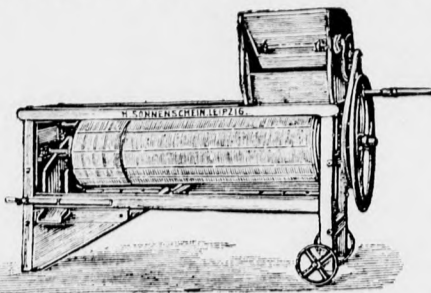
Hoher Händlerrabatt.

Tüchtige Vertreter gesucht.

D. R. P.
angemeldet.

Sortiermaschinen und Sortierzylinder.

für alle Getreidearten,
Bohnen, Erbsen, Mais
etc., etc. einstellbar.

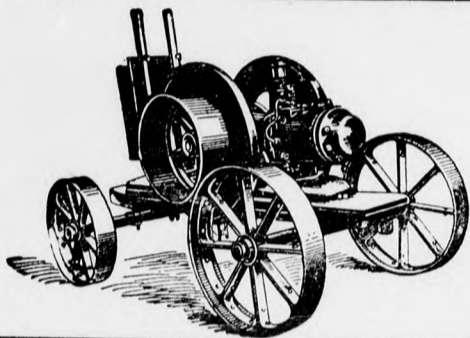
Zylinder für Dampf-,
Motor- und Göpel-
dreschmaschinen.

HEINRICH SONNENSCHNITT, Maschinenfabrik

Leipzig-Reudnitz 115, Eilenburgerstrasse 39.

**Legjobb
hajtőerő**

a legujabb Oberurseli nyersolajmőtor és nyersolajlokomobil.

Sok évi tapasztalat után piacra hozott legjobb,
legegyszerűbb és legbiztosabb nyersolajmőtor.

Költségvetést és tervet ingyen és bérmentve
: küld a „GNOM“-mőtorokról híressé vált ::

Oberurseli mőtorgyár részvénytársaság

BÉCS, VI/i GUMPENDORFERSTRASSE 72/h.

„LOKE“

motorok és közvetlenül átváltható hajómotorok
(Weyland szabadalom)

☛ a legjobbak a világon. ☛

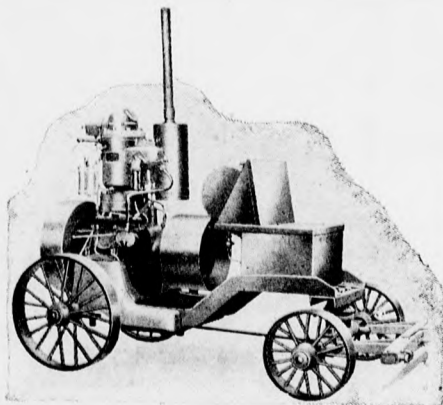
Aktiebolaget Nordiska

Motorverkstädena.

Stockholm.

Képviselek kerestetnek.

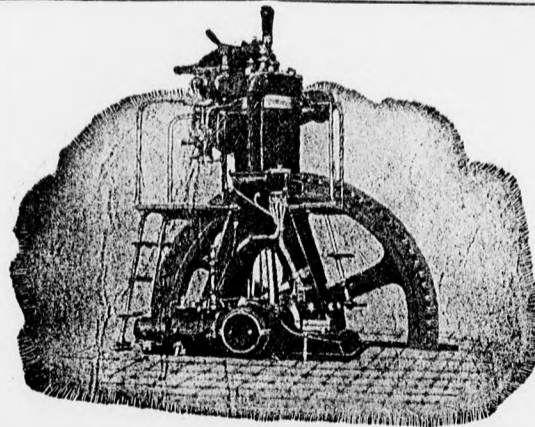
Képviselek kerestetnek.

Legolcsóbb és legbiztosabb űzemerő

a mi eredeti „OTTO“-MŐTORAINK
kapcsolatban saját rendszerű szívőgáztelepeinkkel.

Négyűtemű magasnyomásu nyersolajmőtorok.

A tüzelőanyagának legnagyobb mértékben való kihasználása.
űzemköltség tényleges lőerőóránként 3/4 fillértől fölfelé.
Eredeti „OTTO“ benzín-lokomobilok nélkülözhetetlenek.

LANGEN & WOLF mőtorgyára,
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 59. SZ.

VAS- ÉS GÉPVÁSÁR EISEN- UND MASCHINENMARKT

MEGJELENIK A műszaki-, gép-, vas-, fém- és világítási ipar érdekeit felölelő szaklap. ERSCHIEINT AM
 :: MINDEN HÓ :: Összes számokra igényt tartók 10 korona évi előfizetési díjat fizetnek. JEDEN 1. UND 15.
 :: 1-én és 15-én. :: JEDES MONATES

IV. évfolyam. 16. szám. TELEFON: 27-92. 1911. augusztus 15-én.

Felelős szerkesztő: HORVÁTH LAJOS. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG. Főmunkatárs: GYENES IGNÁC.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. ker., Váci-körút 42. szám. Redaction und Administration: Budapest, V. Bez., Váci-körút Nr. 42.

Stopfbüchsen-Packung.

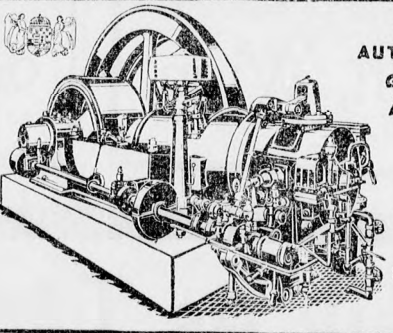
Export nach allen Weltteilen. — Die Packung der Zukunft, seit ca 10 Jahren ausprobiert, Zeugnisse und Prospekte auf Wunsch, wird hergestellt für Dampf, Wasser und Säuren.

== Marke „Auge im Dreieck“ ==
 Alleinige Fabrikantin: „KONSENTO“, Fabrik für
 Stopfbüchsenpackungen, G. m. b. H.,
 BRAUNSCHWEIG.

MODERN ERÖTELEPEK

* *
 Több száz elsőrangú elismerő levél.
 * *

MAGYAR MOTOR ÉS GÉPGYÁR
 részvénytársaság ezelőtt
MAYER gépgyár, vas- és fémöntőde r.-t.
 Szombathely-Budapest

SZAB. AUTOMATIKUS GYUJTÓ-ÁLLÍTÁS.
 MINIMÁLIS OLAJ FOGYASZTÁS.

* *
 Antracit, faszén, koks vagy lignit tüzelésre.
 * *

Eredeti szabadalm. „MAYER” rendszerű **SZIVÓGÁZ-MOTOROK.**
 Feltétlenül biztos & legokosabb üzemerő.
 Teljes garancia. Kényelmes fizetési feltételek.
 Tervek és mérnök-küldés díjtalan.

Alapított 1850.

Errington's selbsttätig reversierende Gewindebohrköpfe

zum maschinellen Gewindeschneiden auf der Bohrmaschine, gehören zur Kategorie der nützlichsten Hilfsvorrichtungen in jeder Maschinenwerkstätte. Dieselben sind auf jeder Bohrmaschine mit Fühlhebel ohne weiteres verwendbar und können wie Spiralbohrer in die Maschinenspindel gesteckt und wieder herausgenommen werden. ☺☺☺☺☺☺☺☺☺☺

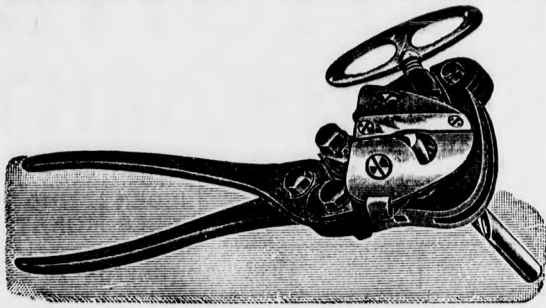
Alleinverkauf: Arthur Kayser, Berlin SW. 68.

METALLIT

ist der beste Metallkitt der Gegenwart und das zweckmässigste Hilfsmittel zum Beseitigen von Schönheitsfehlern, als Sprünge, Risse, Schaumlöcher, poröse Stellen etc. am Gussstücken und bearbeiteten Metallgegenständen.

J. Richard Zschunke Dresden-D.

Hirdetöinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Generalvertreter für
Oesterreich-Ungarn: Pethe és Társa, Bpest V., Honvéd-utca 4.

Zum Schleifen der Spiralbohrer sehr billiger, dauerhafter und in allen Teilen erprobter Apparat. An jedem Ort u. ohne Vorkenntnis gebrauchsfertig
Patent in allen Industriestaaten.

No 0: für Bohrer 0—2 mm. No 1: 1—7 mm. 1—10 mm. No 2: 3—15 mm.
Mk. 15.— 12.50 13.50 15.50
No. 3: 3—26 mm. No. 4: 5—40 mm. No. 5: 10—60 mm.
Mk. 18.50 45.— 50.—

Schöbe'sche **Spiralbohr-Schleifzange** erspart nachweislich 50% Spiralbohrer.

Vertreter für In- und Ausland gesucht.
Verschleifen der Schleifplatten fast ausgeschl.
Tausende im Gebrauch!

OTTO SCHÖBE,
Halle a. S. 2.
Zinkgartenstrasse Nr. 13.

Kemény és Fischer-féle szabadalmazott dobkosár betételek.

Egyszerűség és megbízhatóság tekintetében minden eddig ismert dobkosár betételecet felülmul. Nem szabad hiányoznia ezen dobkosár betételecnek ma már egyetlen cséplőgépről sem, mert ezek annak nélkülözhetetlen kiegészítő részét képezik. Ezen **SZABADALMAZOTT BETÉTELEK** derékszög alakban mindkét oldalon rovátkolva éles sarkokkal készülnek, úgy hogy a rendes kosárléc éles szélét is pótolva vannak általuk. Egyedelőrusítás.

KEMÉNY MANÓNÁL, Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. Telefon 159—20.

Zylinder - Harmonium - Blasbalg

Ges. geschützt in allen Staaten „**ORKAN**“ Ges. geschützt in allen Staaten

Neuheit! **Neuheit!**

Unverwüstlich zum Reinigen von Dynamos, Elektromotoren Lager etc. Vorzüglich geeignet für Elektrizitätswerke, Eisen- u. Metallgiessereien. Preis per Stück K 8.—

M. A. Ehrlich, Wien,
Keinergasse Nr. 11.

Patent Hammerstiele

mit Hämmer von 50 — 1000 Gramm Schwere, sind in bezug auf Haltbarkeit fast unverwüstlich. Locker werden und Abfahren des Hammers, sowie Spalten des Stieles vollständig ausgeschlossen.

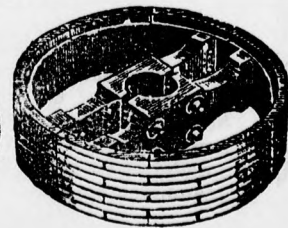
Beziehbar durch
Oskar Winter, Chemnitz,
Theaterstrasse 5b.

Mátrai Feik és Társa

Központi iroda: VI., Teréz-körut 33. **BUDAPESTEN.** Gyár: III., Zsigmond-tér 7.

Szab. Rapid-kutak, faszijkorongok, mechanikai létrák, széntaligák, hajtószijviasz, magas nyomású tömítés stb. gyára. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetőinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

„DICK“- Präzisions- FEILEN

mit der
Marke

Erstklassige unübertroffene Erzeugnisse werden von jedem Fachmanne bevorzugt, weil sie schnelles, exaktes Arbeiten ermöglichen. Tagesproduktion 16.000 Feilen. □ □ Ueber 699 Arbeiter. □ □ Feilen aller Art Werkzeuge.

Friedr. Dick, Esslingen a. N.

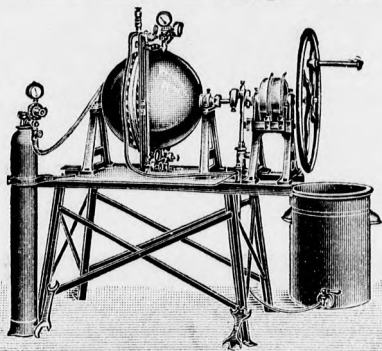
Sodawasser- u. Abfüllapparate

für jede Tagesleistung und
Flaschensorte fabriziert
als langjährige, alleinige
Spezialität

Hugo Mosblech
Köln, Ehrenfeld 290.

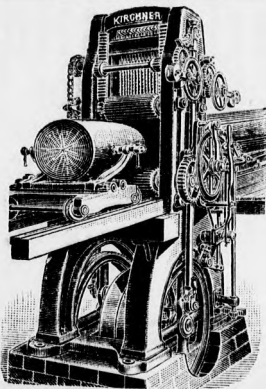
Abteilung II. Fruchtsaft-
presserei und Essenzen-
fabrik mit Dampftrieb.

Kataloge und Kostenan-
schläge stehen Interes-
santen kostenlos zu
Diensten.
Export nach allen Ländern
der Erde.

Sodawasserapparat Fig. 13c.

Chicago 1893: 7 Ehrendiplome, 2 Preismedaillen.

KIRCHNER & Co.
A.-G.

Leipzig-Sellerhausen

Grösste u. renommierteste
Spezial-Fabrik von Sägem-
schinern u. Holzbearbei-
tungsmaschinen jeder Art.
Ueber 185.000 Maschinen
geliefert.

Ingenieur-Bureau :

Budapest, V., Koháry-utca 4.
(Ecke Alkotmány-utca.)

Ingenieur: **Alfred Grässer.**

Grand Prix: Lüttich 1905, Mailand 1906.

Paris 1900: Grand Prix.

Brüssel 1910: Hors Concours.

Pressluftwerkzeuge

für Eisen-, Metall- & Steinbearbeitung.
Niethammer, Meisselhammer, Rohr-
reiniger, Kesselsteinabklopper, Hebe-
zeuge, Nietfeuer, Gegenhalter, Stampfer,
Gesteinsbohrmaschinen & Bohrham-
mer, Luftkessel, Schlaeuche etc. Über-
nahme compl. Anlagen □ □

Theodor Börgermann,
Düsseldorf 9.

Die geschichtliche Entwicklung der Technik des Lötens.

Eine Studie von **Franz M. Feldhaus**, Ingenieur.

(Fortsetzung.)

Im Jahre 1568 veröffentlichte der italienische Bildhauer, Erzgiesser und Goldarbeiter Benvenuto Cellini eine Abhandlung über die Goldschmiedekunst,²⁸⁾ in der sich bei der Besprechung der Punzarbeiten eine Anweisung über das Lötens befindet: „Die bei dem Ziselieren nicht zu vermeidenden kleinen Löcher und Risse müssen besonders verlötet werden. Dies geschieht, wie du wissen musst, nicht mehr wie oben, sondern auf folgende Weise: Man nimmt zur Herstellung des Lotes 6 Karat gediegenes Goldes und 1 1/2 Karat feinen Silbers und Kupfers; dem geschmolzenen Golde fügt man letztere Metalle hinzu und erhält so ein zu obigen Zwecken passendes Lot. Bei wiederholtem Lötens muss man immer dem schon bereiteten Lot noch ein wenig von dem Silber- und Kupferzusatz beimischen, damit das schon angewendete Lot nicht noch einmal wieder in Fluss komme. Nach jeder Lötung drücke das Werk wieder in den Kitt ein und fahre mit dem Ziselieren fort, bis es endlich so weit wie möglich ausgeführt ist. Dies wäre das ganze schöne Verfahren des besagten Meisters Caradosso.“

Wie in jener Zeit die Lötgeräte aussahen, erkennen wir aus einem kleinen Holzschnitt des berühmten Bildschnegers Jost Amman. Amman gab im Jahre 1568 ein Buch über die Stände und Handwerke mit Versen von Hans Sachs heraus.²⁹⁾ Unsere Abbildung 8 zeigt daraus die Werkstatt des Glasers. Der Glasermeister umzieht die einzelnen Butzenscheiben mit Zinnleisten und heftet die zinnumzogenen Glasstücke mit Stiften auf dem Tisch zusammen. An der hinteren Wand hängen drei LötKolben von verschiedener Form. Darunter steht ein Dreifuss mit Kohlenbecken, in dem zwei LötKolben zum Zusammenlöten der Glasverbleiung erwärmt werden. Neben dem LötOfen steht der zugehörige Blasbalg. Die links vom Beschauer vor dem LötOfen auf einer kleinen Bank stehende Maschine mit Kurbel ist eines der damals gebräuchlichen kleinen Walzwerke zum Auswalzen des Fensterbleies.

Merkwürdigerweise hören wir jahrhundertlang nichts vom Lötrohr. Nach der hier erwähnten Stelle aus dem Jahre 40 unserer Zeitrechnung kommt das Lötrohr erst wieder in den Veröffentlichungen der naturwissenschaftlichen Akademie zu Florenz im Jahre 1667 vor.³⁰⁾ Als bald gewinnt es aber in der Mineralchemie eine grosse Bedeutung. Erasmus

²⁸⁾ B. Cellini, Buch von der Goldschmiedekunst, Deutsch von I. Brinckmann, Leipzig 1864, Seite 245.

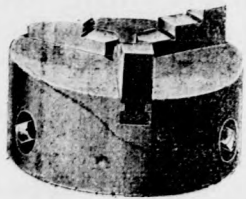
²⁹⁾ Amman, Staende, Frankfurt 1568, Blatt G. III.

³⁰⁾ Saggi di naturali esperience fatte nell' Accademia del Cimento, Florenz 1667.

Abb. 9. Püstrich im Schloss zu Sondershausen (nach einer Photographie).

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen!

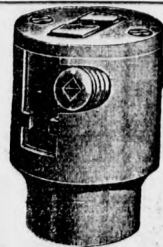

Paul Kallien, Rixdorf-Berlin.

Spezialität:

Selbstzentrierende Universal-Drehbank-Klemmfutter und Zweibacken-Bohrfutter.

Garantie für grösste
:: Präzision. ::

Bartholin empfahl es zur Untersuchung des isländischen Doppelspats zuerst für diesen Zweck im Jahre 1670. Durch die Mineralchemiker wurde es dann auch verbessert. So gab Johann Andreas Cramer in Blankenburg im Jahre 1739 die Kugel im

Abb. 10. Feuerbläser nach der Malerei von Konrad Kyeser, 1405.

Knie des Lötrohres an, um den Speichel darin zu sammeln.³¹⁾ Auch das Lötrohr mit besonderem Mundstück wurde zuerst für die Mineralchemie angegeben.³²⁾

Abb. 11. Angriff mit einem feuerblasenden Pferde, 1555.

Wer zuerst das Lötrohr statt vom Munde aus durch den Luftstrom eines künstlichen Gebläses speiste, lässt sich nicht feststellen. Ebensovienig ist es sicher, wer der Erfinder der

³¹⁾ Cramer, Elementa artis docimasticae, Leiden 1739.

³²⁾ Plattner, Die Probierkunst mit dem Lötrohre, Leipzig 1835.

Alles staunt wie leicht und schnell mit unserem

Erdbohrer

zu arbeiten ist. Wir fabrizieren alle Tiefbohr-Werkzeuge u. Maschinen für alle Zwecke, speziell zu Wasserbohrungen u. Bodenuntersuchungen. Alle Artikel für Brunnenmacher! Interessenten Katalog Nr. 83 z. Dienst.

Tiefbohr-Maschinen- und Werkzeugfabrik Nürnberg
Heinrich Mayer & Co.
Nürnberg-Doos.

Karl Kesting

Barmen 10.

: **Spezialfabrik** :
: **zweiteiliger Holz-** :
: **riemscheiben.** :

BOHRFUTTER

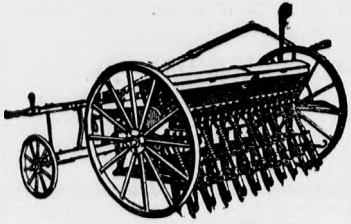
mit 3-facher Führung
0-65 mm in
10 Grössen.

Berliner Bohr- und Klemmfutter-Fabrik
OTTO DIETRICH & Co.
Gitschiner-Strasse 79. BERLIN S. 12. Gitschiner-Strasse 79.

Klemmfutter
zentrisch und excentrisch
spannend von 50-1000 mm.

Hirdetöinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Mint **különlegességet**
gyártunk legjobb minőségben és
kivitelben

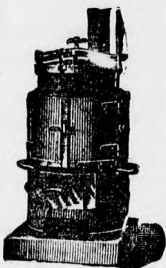

„TITANIA“

sorvetőgépeket tolórend-
szerrel, alul és felül vetéssel,
merítőkánálra formázott vetőhen-
gerrel. Teljesen egyöntetű vetés,
könnyű huzat, kényelmes kiürítés.

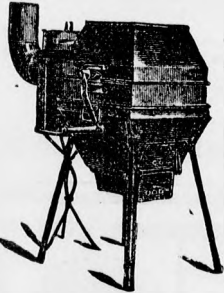
„TITANIA“

**takarmány-gyorsfüll-
lesztő-gépeket** teljesen
kovácsolt vas és
acéllemezből.
Jótállás mellett,
elpusztíthatatlan,
csekély tüzelő-
anyagfogyasztás.
Leggyorsabb
gőzfejlődés.
L grővidebb füll-
lesztési idő.

„TITANIA“

gyors-gőzmosógépeket
75% idő-,
szappan-
és tüzelő-
anyag-
megtaka-
ritás. Leg-
nagyobb
kimélet
mellett
hőfehérre
mos.

A gépet gyermek is hajthatja.
A mosás valóságos élvezet.
Ezer és ezer használatban s
ugyanannyi elismerő-nyilatkozat.

Prospektus, plakát, bizo-
nyítvány ingyen.

Ügynökök kerestetnek

TITANIA-WERKE,

Wels Nr. 108., Ob.-Oestr.

Magyarországi vezérképviselő:

Takács Oszkár

Budapest,

VI., Nagymező-utca 49. szám.

selbsttätigen Gebläselampe ist. Meist sucht man den Erfinder
der Lötlampe am Ende des 18. Jahrhunderts.

Ich möchte jedoch hier darauf hinweisen, dass man schon
weit früher Stichflammen zu erzeugen wusste. Thukydides be-
richtet³³⁾, dass sich die Bötier im Jahre 424 v. Chr. vor Delion
mit Erfolg eines grossen Blasrohres bedienten, um die hölzer-
nen Befestigungswerke der Belagerten zu zerstören. Eine lange,
ausgehöhlte Segelstange war mit Eisenbändern zusammenge-

Abb. 12. Krieger mit Feuerbläser nach Oläus Magnus, 1555.

fügt und lag auf einem Rädgestell, so dass sie leicht fort-
bewegt werden konnte. Vorn trug dieses Feuerrohr ein Gefäss
mit brennenden Kohlen, Schwefel und Pech, hinten waren Blas-
bälge angebracht, deren Luftstrom das Feuer in einer Stich-
flamme gegen die Befestigungen trieb.

Apollodor, Kriegsbaumeister der Kaiser Trajan und

³³⁾ Thukydides IV, 100.

Hadrian, der Schöpfer des
Trajansforums und der Tra-
janssäule, kannte diese Vor-
richtung und erweiterte ihr
Verwendungsgebiet in seinem
Werk „Poliorketig“, in dem
Kapitel „Von den Steinmau-
ern“, denn er sagt³⁴⁾, dass
der auf diese Weise glühend
gemachte Stein sich spalte,
wenn man ihn mit Essig oder
einer anderen sauren Flüs-
sigkeit begiesse. Als beson-
ders wirksames Mittel ver-
wendet er zur Feuerung in
dem vorderen Gefäss feingepulverte Kohle — also eine
scheinbar moderne Erfindung:
die Kohlenstaubfeuerung. Das
Kohlenpulver entwickelte nat-
ürlich eine sehr grosse Hitze
und seine glühenden Teil-
chen wurden zu einer langen
Stichflamme mit fortgerissen.
Einer solchen Vorrchtung
konnte sich Hannibal bei sei-
nem berühmten Alpenüber-
gang wohl bedient haben,
um vorspringende Felsstücke
zu erhitzen und hernach durch
Übergiessen von Essig zu
sprengen³⁵⁾.

Im Mittelalter kannte
man kleine, hohle Erzfiguren,
um die Kraft des gespannten
Dampfes zu zeigen³⁶⁾. Eine
solche von sehr hohem Alter,
vielleicht aus dem 11. Jahr-
hundert stammend, wird seit
Jahrhunderten in Sondershau-
sen aufbewahrt (Abb. 9). Ähn-
liche Figuren besitzen das
Wiener Hofmuseum, der Lou-
vre und das Museum Correr
in Venedig. Man füllte sie mit
Wasser, verstopfte die meist
am Munde angebrachte Ein-
füllöffnung mit einem Pflock
und setzte die Figur ins Feuer.
Der Dampf trieb den Pflock
dann mit Gewalt heraus und
entwich aus der Öffnung. Be-
sonders um den Sondershau-
ser Püstrich hat sich aus
Unwissenheit im Lauf der
Jahrhunderte ein ganzer Sa-
genkranz geschlungen. Die

³⁴⁾ Romocki, Geschichte
der Explosivstoffe, Band I,
1895. Seite 8.

³⁵⁾ Feldhaus, Essig als
Sprengmittel; Zeitschrift für
das gesamte Schiess- und
Sprengstoffwesen, 1908, Seite
118.

³⁶⁾ Feldhaus, Über Zweck
und Entstehungszeit der so-
gen. Püsteriche, in: Mitteilun-
gen des Germanischen Natio-
nal-Museums, Nürnberg 1908-

Fludor- Häufig nachgeahmt! Lötmittel Niemals erreicht!

Fludor-Weichlötmittel	Fludor-Hartlötmittel
12/1 Dosen Fludor-Lötpasta M 12,00	1 kg Fludor-Hartlöt Pulver A (für Stahl, Eisen usw.) M 5,00
12/1 Fludor-Lötstangen . . M 12,00	1 kg Fludor-Hartlöt Pulver B (für Kupfer, Messing usw.) M 5,00
1 kg Fludor-Lötzinn 8 mm M 2,50	1 kg Fludor-Schlaglot L (leicht fließend) . . . M 2,75
1 kg Fludor-Lötzinn 4 mm M 3,00	1 kg Fludor-Schlaglot M (mittel fließend) . . . M 2,50
1 kg Fludor-Lötzinn 2 mm M 5,00	
1 kg Fludor-Lötzinn 1 mm M 10,00	

Fludor-Schnell-Lot bestehend aus Lötmetall (pulverisierte Lötzinn-
Legierung) u. Lötflüssmittel (Fludor-Substanz) u.
ohne jede Zutat gebrauchsfertig 12/1 Tuben M 12,00

Fludor-Lötlampe: 1 St. M 0,75 | 5 St. M 3,60 | 10 St. M 7,00

Verlangen Sie Preisliste über unsere Tensionit-Isolierbänder!

Gesellschaft m b H Clafsen & Co, Berlin W 30/180

Für Wiederverkäufer!

Fabrikation von Arbeitsgeräten:

„Herkules“, „Reform“,
„Pionier“.

Grösste Leistungsfähigkeit, billigste
Preise, hervorragend in Haltbarkeit
und Ausführung. Prospekte kostenlos

W. Sauerbrei & Comp.,

Werkzeugfabrik,

Remscheid-Vieringhausen.

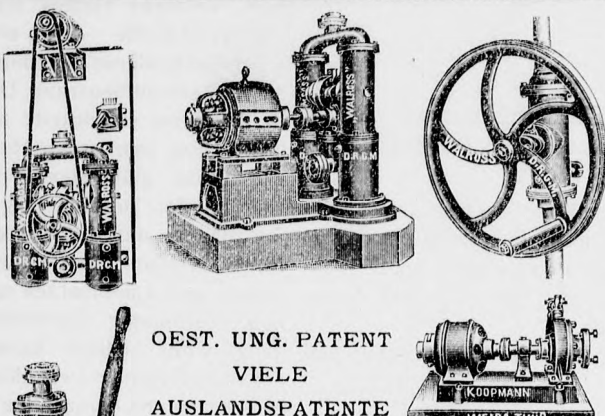
Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen

kleine unschuldige Figur wurde zu einem Götzen der alten Germanen, zu einem Verteidigungsinstrument der Burg, zum Gefäss eines Branntweinbrenners zu einer Giesskanne, schliesslich sogar zu einem Taufbeckenträger gemacht. Dass diese Figuren harmlose wissenschaftliche Apparate waren, bezeugt uns der grosse Albertus Magnus aber schon ums Jahr 1250³⁷⁾. Verschiedentlich wird vom Sondershauser Püstrich berichtet, dass er sogar Flammen gespeit habe. Der letzte Versuch dieser Art, wobei man eine Füllung von Branntwein, Phosphor, Schwefel, Wasser und Eisenspänen verwendete, fand im

³⁷⁾ Albertus Magnus, in seiner Schrift De meteoris, Buch III, Traktat 2, Kap. 17. In der Pariser Ausgabe seiner Werke: Band IV, 1890, Seite 634, Spalte 2, Zeile 24.

Jahre 1801 statt. Allerdings liegt der alten Erzählung, der Püstrich habe Feuerflammen gespeit, etwas Tatsächliches zugrunde. Es findet sich nämlich in einer der ältesten und wichtigsten Ingenieurhandschriften des Mittelalters eine Nachricht, dass solch hohle Erzfiguren als Feuerbläser benutzt wurden. Der Verfasser dieser Hadschrift³⁸⁾ ist der aus Franken stammende Ingenieur Konrad Kyeser von Eichstädt im Jahre 1405. Dieser Apparat fin-

³⁸⁾ Cod. phil. 63 der Universitäts-Bibliothek in Göttingen, Kap. 7, Blatt 95 b.

OEST. UNG. PATENT
VIELE
AUSLANDSPATENTE

WALROSS

KOLBENPUMPEN, WASSER- und JAUCHE-
PUMPEN FÜR HAND-, RIEMEN- u. MOTORISCHEN AN-
TRIEB, DOPPELT u. VIERFACH WIRKEND, HAUSWAS-
SERPUMPE PICCOLO 60 LITER MINUTENLEISTUNG BIS
60 M. FÖRDERHÖHE SIND HEUTE

EXPORT **WELTPUMPEN** EXPORT

Weidaer Pumpen- u. Maschinenfabrik G. m. b. H.
Weida. Thür. O.

Generalvertretung für OESTERREICH-UNGARN
ERNST REHM, BUDWEIS (BÖHMEN)

Leistungsfähigste Bezugsquelle

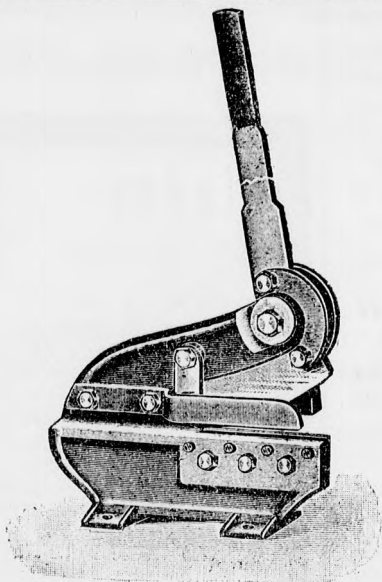
für

**Metallsägen aller Art, Spiral-
bohrer, Feilen und Lochstempel**

verschiedener Systeme.

H. L. Wicislo, Berlin N. 31.

Bádoglemezollók,
Lyukasztó-gépek,
Idomvasvágók, □
mindennemű
szerszámok, szer-
számgépek stb.
legolcsóbb szállítója
Ing. Karl Janusch
Wien
VIII., Florianigasse 57.

KETTEN

in nur erstklassiger Ausführung und Konstruktion
billigst u. prompt
liefert das HEBEZEUGE-, KETTEN- UND SCHMIEDEWERK

F. A. LEDERMANN

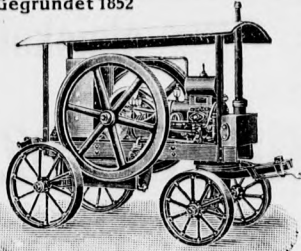
TELEPHON **Wien, XVI/2, Brunnengasse 17.** TELEPHON
Ottakring 165. Ottakring 165.

Hebezeuge.

Hirdetöinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Gegründet 1852

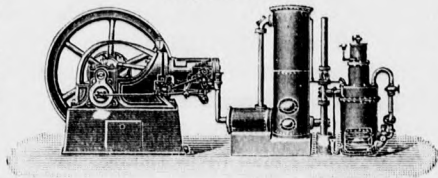

MOTOREN- UND MASCHINENFABRIK J. BLASCHKE

Gegründet 1852.

Wien, V., Ramperstorffergasse 46 g.
Saugasmotore, Benzin- u. Petrolinmotore, Motore
für alle Betriebsstoffe. Lokomobile; Motorpumpen
fahrbar & stabil. Elektrische Licht- und Kraftanla-
gen. Fahrbare Holzerkleinerungsanlagen.

□□□□ Kostenvoranschläge, Ingenieurbesuch kostenlos. □□□□

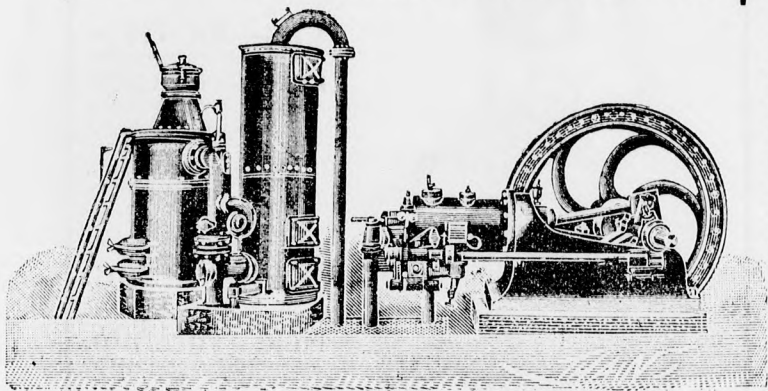

Általánosán elismert!

Világhírű!

Rajnavideki szivógáztelepek. Magasnyomású nyersolaj-motorok.

Mindenki, aki a mótorszakmában jártas, tudja és különben is
köztudomású, hogy „Otto“ rendszerű motorjaink a világ
legelső és leghírnevesebb gyártmányai közé tartoznak.

Szivógázmotor

nem szorul hangzatos reklámra. Felvilágosítással és
részletes költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

Magyarországi vezérképviselőt:

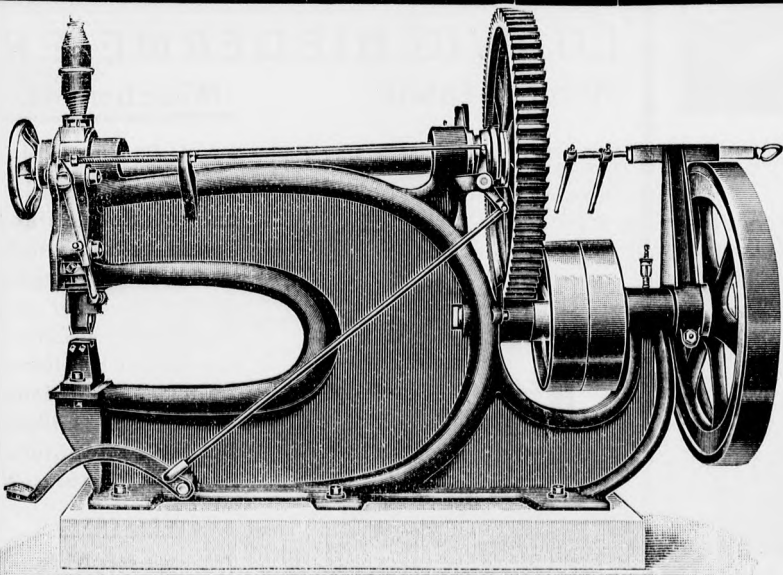
Levél-cím: KELLNER ANTAL

Budapest, Váci-ut 2. sz.

det sich später in fast allen von dem Kyeserschen Werk abhängigen technischen Handschriften. Er hat die Form eines Menschen oder eines menschlichen Hauptes. In der in Göttingen aufbewahrten Haupthandschrift des Kyeser, ferner in den Göttinger und Karlsruher Abschriften, im Feuerbuch des Kölner Stadtarchivs von 1443, im Feuerbuch der Stadt Frankfurt a. M. von 1490 und in einer Handschrift der Kgl. Bibliothek zu Berlin von 1540 findet man solche feuerblasende Figuren abgebildet und beschrieben. Der Text zu diesen Feuerblasen (Abb. 10) sagt stets, die Figur müsse aus Metall angefertigt, mit Terpentin gefüllt und durch Feuer erhitzt werden; alsdann werfe sie eine Feuerflamme hinaus. Als hauptsächlichster Zweck dieses Instruments wird angegeben, man könne dadurch den Feind verjagen, oder bei Sturmwind die Signallichter einer Burg anzünden. Dazu ist ein solches Instrument natürlich recht unpraktisch. Dass man solche lötlampenartige Instrumente im Kriege zu verwenden suchte, beweist nicht nur die in Sondershausen jahrhundertlang lebendige Überlieferung, sondern auch unsere elfte und zwölfte Abbildung aus dem 1555 erschienenen Werk des Olaus Magnus. Wir sehen in der primitivsten Holzschnittmanier zunächst den Angriff mit dem flammenspeienden Metallross, dann einen Reiter, der auf dem Sattel hinter einer metallenen Figur eines Menschen sitzt, aus deren Kopf weit-sprühende Feuerflammen gegen den Feind schlagen. Der Reiter facht in der Figur das Feuer durch einen Blasebalg an³⁹⁾.

Grosse Apparate zur Erzeugung von Stichflammen sind also für das Altertum und für das Mittelalter erwiesen. Unsere kleine Lötlampe habe ich vergebens gesucht. Erst im Jahre 1679 entdeckte ich sie in der berühmten Glasmacherkunst des auch

³⁹⁾ Olaus Magnus, De gentibus septentrionalibus, Rom 1555, Seite 284.

Stanzen, Scheeren u.
Eisenschneider aus 1^a
Siemens-Martin-Stahl

Rud. Sickermann

Hagen in Westfalen.

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

als Alchimist bekannt gewordenen Johann Kunckel⁴⁰⁾. Zu unserer 13. Abbildung wird dort gesagt, man könne den dargestellten Glasblasetisch zweckmässig zur Mineraluntersuchung gebrauchen, „wie auch gleichfalls, wenn man etwas löten will.“ Auf unserer Abbildung sehen wir unter dem Tisch einen Blasebalg, der durch Röhren mit den Arbeitsplätzen in Verbindung steht. Vor die Ausblaseöffnungen werden kleine, aus Blech angefertigte Lampen gestellt. Im Vordergrund des Bildes ist eine solche Lampe in grösserem Masstabe auf einem niedrigen Fusschemel zu sehen. Es ist demnach also nicht richtig, die Erfindung der Lötlampe

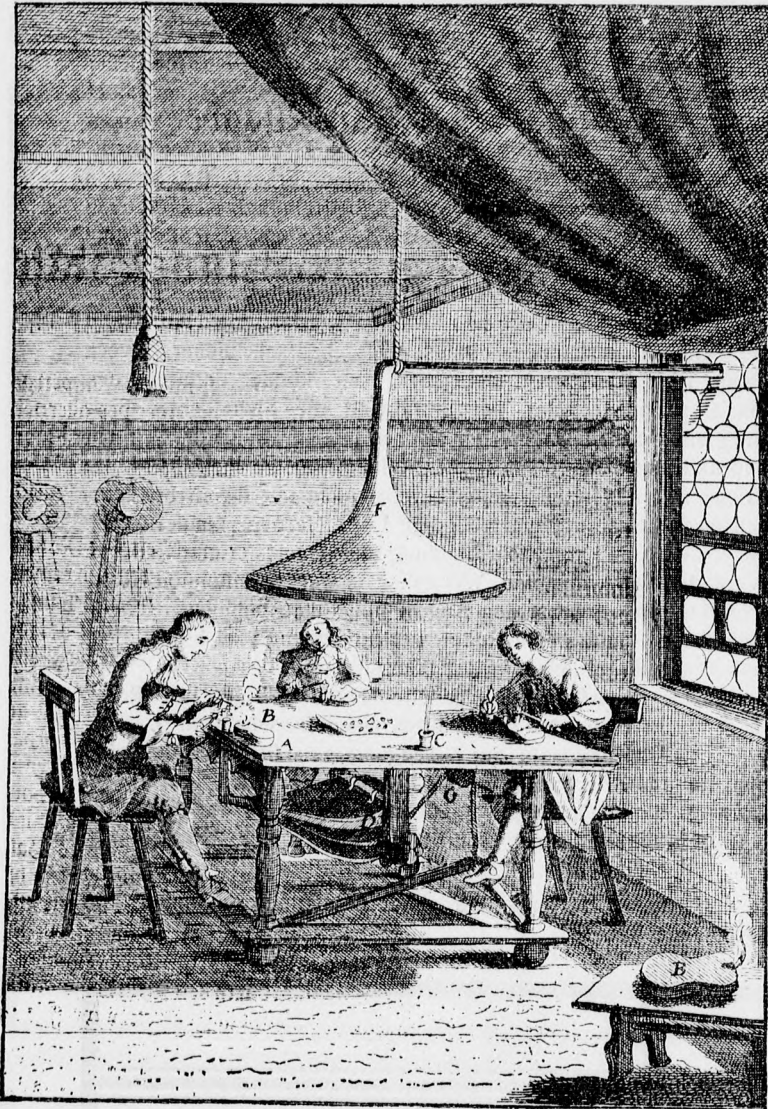

Abb. 13. Lötlampen mit Luftgebläse. (Nach Kunckel. Ars vitraria, Frankfurt 1679, Buch II, Seite 67.)

„ . . . damit man durch den Wind eine ganze spitze und concentrirte Flamme von dem Licht auff das Glas werfen und bringen können/ gleichwie die Goldschmiede dergleichen Art Röhrchen/ zum Löthen gebrauchen; Ein solches Röhrchen wanns auch nur mit dem Mund geblasen wird/ gibt so eine spitze Flamme/ und vermittelst derselben so eine scharffe Hitze/ . . . . .“

ohne weiteres dem Pierre Théodore Bertin in Paris im Jahre 1798 zuzuschreiben. Sie bestand⁴¹⁾ aus einer sogenannten — den Püstrichen vollständig ähnlichen — Aeolopile, die durch ihren Dampf eine Lampenflamme zu einer Stichflamme ablenkte. Diese Erfindung beruhte auf der 1797 durch den preussischen Fabri-

⁴⁰⁾ Kunckel, Ars vitraria, Frankfurt 1679. Buch II, Seite 67.

⁴¹⁾ Französ. Patent Nr. 72; Journal für Fabriken, März 1799, Seite 259.

Motor-
hajtó **nyersolajokat** és motor-
kenő **olajokat**
minden gyártmányu

nyersolajmotorhoz

a legjobb minőségben és kellő szavatossággal szállít legolcsóbban

MAYER és MOLLER

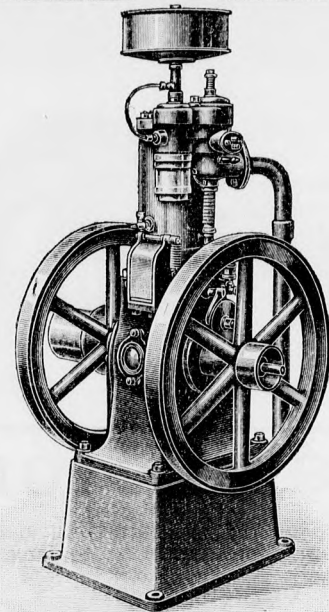
olaj-, gépkenőcs- és vegyipari gyár.

Iroda: BUDAPEST, VI., EÖTVÖS-UTCA 42.

Alapított 1869.

Telefon 91-84.

Kérjen **árajánlatot és mintát** motor-gyártmányá-
nak megnevezésével. 301

**Vas- és Gép-
kereskedőknek**

legolcsóbb beszer-
zési forrás ::

**Benzin-
Motorokban.**

Nem gyorsfutó.

Tessék árajánlatot
kérni.

Erust H. Brändli
motorgyár Hannover,
Isernhagenerstr. II.

LUDWIG NIEDERMEIER
Motoren-Fabrik

München 41.

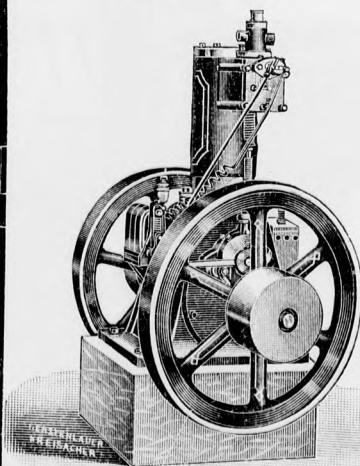
(mitält. Firma am Platze)
Wolfraathausstrasse

baut als **Spezialität 4**
**Typen, keine Schnell-
läufer, für alle Brenn-
stoffe stehender und**
liegender Konstruktion,
die Anspruch erheben
können auf **Präzision**
— äusserst **billigen**
Betrieb — minimal
Brennstoffverbrauch!

Vertreter

gesucht.

Preisliste gratis und franko.

Hirdetöinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

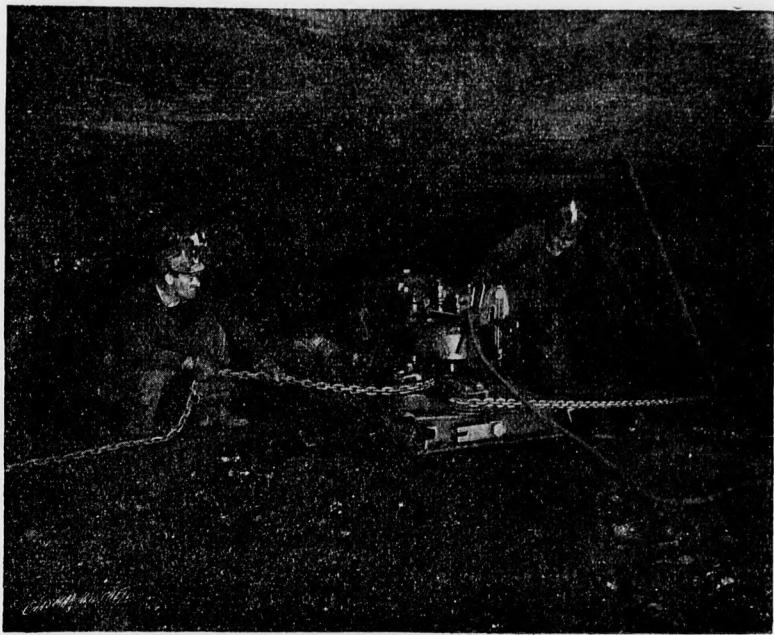
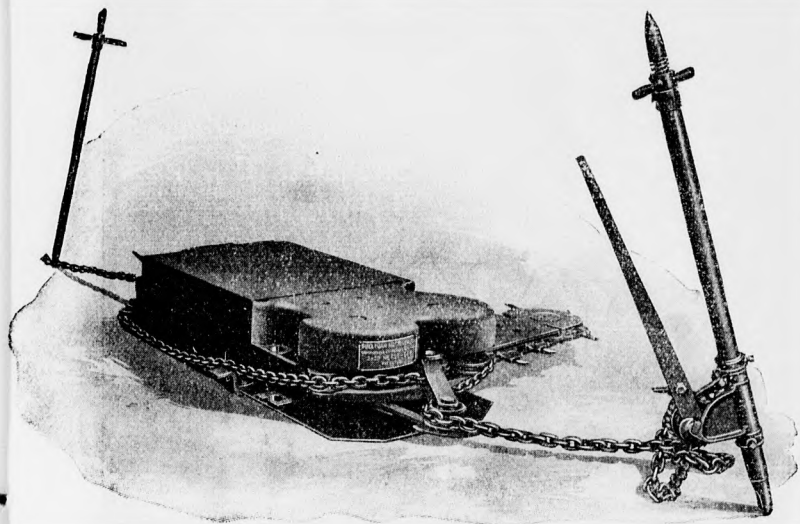
kenkommissär August von Marquardt in Neustadt-Eberswalde bekanntgemachten „Schmelzlampe“ mit zwei getrennten Flammen, deren eine den Weingeist erwärmt, deren andere die Stichflamme erzeugt.⁴²⁾

(Fortsetzung folgt.)

Sullivan Langwand Luftdruck-Ketten-Maschine.

Diese Maschine wird gebaut für Flötze von über 440 mm. bis zu den grössten Flötzhöhen. Die Breite der Maschine beträgt 810 mm., die grösste Höhe 420 mm. und die Länge 1950 mm. Mit Rücksicht auf die

dem Kohlenstoss und den Stempeln höchstens 900 mm. nötig sind, vorausgesetzt, dass der Stoss ziemlich gerade steht. Wo dieses nicht zugänglich ist, genügt aber 1 m. vollständig, um zwischen den Pfeilern hindurchzukommen. Das Schneidmesser (eins ist 1000 mm., das andere 1500 mm.) wird durch ein conisches Räderpaar angetrieben, während der Gesamtantrieb durch eine Dreicylinder Druckluftmaschine mit Plun-

oft schwierigen Abbauverhältnisse ist die Maschine im Verhältnis zu ihrer normalen Leistung sehr klein gebaut und die Breite derartig gewählt, dass zwischen

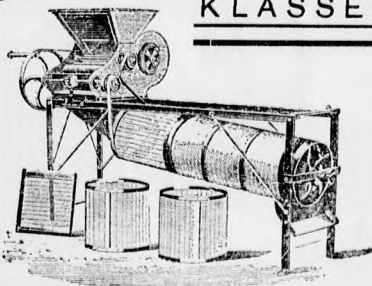
⁴²⁾ Marquard, Beschreibung einer neuen Schmelzlampe, Berlin 1799.

gerkolben erfolgt. Die Kurbelwelle ist, den einzelnen Cylindern entsprechend, um 33° verstellbar. Daraus ergibt sich eine sehr gleichmässige Bewegung der Hauptwelle unter Überwindung des toten Punktes. Entgegen den anderen mit Druckluft betriebenen Ma-

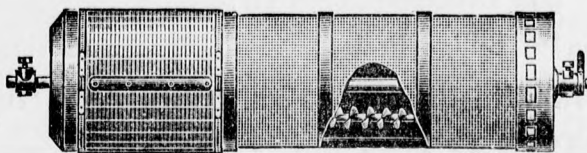
MASCHINENFABRIK A. J. PAULY

STOCKERAU IV., N.-OE.

TRIEURE
ALLER
KLASSEN.

MÜHLEN-
TRIEUR-
ZYLINDER.

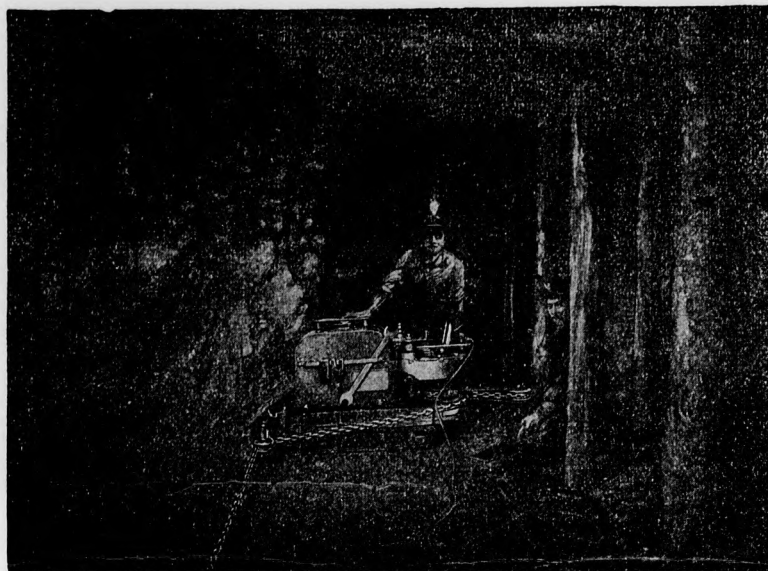

MODERNER
TRIEURBAU

SYSTEM
PAULY
DAS BESTE
VON ALLEN.

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

schinen gehen die Motoren kreuzweise zu der Maschine selbst, wobei die Kurbelwelle parallel zur Schneidrichtung ist. Diese Einrichtung gestattet ein Stirnrad anzutreiben von der Kurbelwelle bis zur Zwischenwelle und vermeidet somit ein paar Hebelübertragungen. Von der Kurbelwelle aus wird eine Ventil Excenterwelle angetrieben, welche die einzelnen Schieber für die entsprechenden Cylinder bewegt. Die Umsteuerung ist so angeordnet, dass sie jederzeit leicht erreichbar ist, gleichviel, in welcher Lage die Maschine oder die Pfeiler sich befinden. Die Cylinder haben einen Durchmesser von 165 mm. und einen Hub von 152 mm. Diese 3 Arbeitscylinder liefern bei 300 Umdrehungen

30 PS, bei 400 Umdrehungen pro Minute 40 PS, bei einem Luftdruck von 3 Atm. Der Luftverbrauch wechselt je nach Lage und Härte der Kohle. Beim Schneiden von sehr harter Kohle wird die Maschine ca 12—15 cbm. angedaugte Luft bei 300 Umdrehungen und 3 Atm. Druck pro Minute verbrauchen. Die Unterschmittiefe beträgt bei einigermaßen günstigen Arbeitsverhältnissen ca. 1,4—1,5 m. Tiefe. Bei mittlerem Schneiden und mittelharter Kohle ist mit einem Luftverbrauch von 9—10 cbm. pro Minute bei dem vorerwähnten Druck zu rechnen. Die Schneidstangen und

die Einzelheiten des Kettenantriebes sind als Gall'sche Ketten gedacht. Zwischen den einzelnen Drehpunkten sind Glieder angeordnet, worin der Schneidstahl, welcher durch eine Druckschraube befestigt wird, ange-

Wiederverkaufsofferte über die verbesserten **Patent-Hand-Strohpressebinder** erhalten Sie von dem Erfinder und Fabrikanten

L. HERTZBERG, WEISSENFELS NR. 21.

Weitere Spezialitäten:

Heubündelpressapparate, Automatische Garbenbandhalter

Neu! Patent-Hand-Strohpressebinder Neu!
mit selbsttätiger Strohführung lenk- und fahrbar

Grösster Erfolg!

Ein Arbeiter presst und bindet mit dem neuen Hand-Strohpressebinder mit selbst, Strohführung in einer Stunde 52 Ztr. Stroh. Billigste Bezugsquelle für Ia. doppeltgezwirnte Jute-Garbenbänder PS. Die Firma F. L. Kl. in J. verkaufte innerhalb 6 Monaten 188 Apparate.

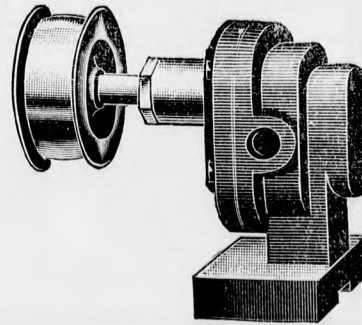
AUTOMATISCHE FLÜGEL- UND ZAHNRADPUMPEN

zum Pumpen von Öl, Wasser, Seifenwasser, bei allen Arten Werkzeugmaschinen, Revolverbänken, automatischen Schraubenbänken, Werkzeugwalzen und Universalschleifmaschinen, ferner zum Pumpen von Kühlwasser bei Automobil, Gas- und Benzin-Motoren etc.

Massenfabrikation! Billige Preise! Präzisionsausführung!

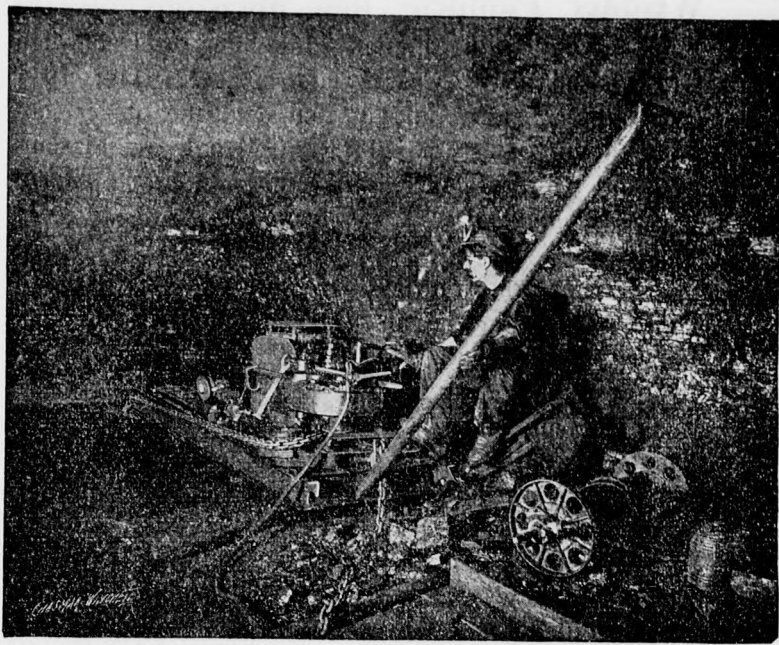
SÜDDEUTSCHE FEILENFABRIK UND MASCHINENBAU-ANSTALT

ALBERT SIGWART, Ludwigshafen a/Rh.

Hirdetöinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

bracht ist. Der Vorschubmechanismus wird durch Friktion und Zahnradantrieb bewerkstelligt. Die Maschine ist so konstruiert, dass beim Schneiden dasselbe Ende immer vorangeht, die Schneidstangen schwenken ungefähr 199° herum, sodass man, wenn man nach rechts schneidet, mit einer Seite nahe an der Kohle ist, während bei dem Schneiden nach links die andere Seite gegen den Kohlenstoss anliegt. Ferner ist die Einrichtung so getroffen, dass alle Arbeitshebel vom vorderen Ende der Maschine aus bedient werden und es liegt nicht mehr die Notwendigkeit vor, dass die Arbeiter um die Maschine herum gehen müssen. Alle beweglichen Teile der Maschine sind vollständig eingekapselt, sodass die Kohle und der Staub ferngehalten werden. Der Auspuff der Maschine wirbelt also keinen Kohlenstaub auf. Ganz besondere Sorgfalt ist auf die Ausführung der einzelnen Teile gelegt, alles ist reichlich dimensioniert und aus dem Besten Material, Stahl, Stahlguss, Gusseisen und Bronze hergestellt, sodass die Teile bei dem Gebrauch in harter Kohle den höchsten Anforderungen widerstehen. Die regelmässigen Vorschübe betragen 310, 380, 460, 530, 610, 680, 760, 910 mm. pro Minute. Die Breite des Schneidmessers ist einschliesslich des eigentlichen Messers 510 mm. Die Schneidehöhe beträgt durchschnittlich 100 mm. Beim Schneiden wird die Kohle nicht sehr zerkleinert, sie wird mehr herausgerissen und gibt infolgedessen auch kleine Nüsse. Ausserdem

besitzt die Maschine eine Löschvorrichtung, welche, je nachdem rechts oder links geschrämt wird, allen Staub und etwaige Funkenbildung von dem Schneidwerkzeug fernhält. Unter gewöhnlichen Bedingungen werden in harter Kohle 10–15 qm. pro Stunde und in mittelharter Kohle 15–18, selbst bis 20 qm. geschnitten. Die Maschine ist in allen Culturstaaten patentiert und wird von der Sullivan Machinery Company, Claremont ausgeführt. Den Alleinverkauf dieser Maschinen nebst den zugehörigen Apparaten hat die Firma Theodor Börgemann, Düsseldorf, welche zu allen Auskünften jederzeit gern bereit ist.

Friedrich Sondermann
 Spezialgeschäft in Werkzeugen und in Maschinen für Metall- u. Holzbearbeitung
 Kostenvoranschläge und Kataloge stets zu Diensten. — Offerten werden sachgemäss zusammengestellt und bearbeitet
 Frankfurt a/M.
 Moselstr. 32
 Telephon 3676

GEBR. HASSELBACH, Werkzeugfabrik REMSCHEID (Rheinpreussen).
 „EMAR“ ist die Perle unter den Metallsägen und wird selbst den grössten Anforderungen gerecht. Schreiben Sie gefl. sofort um Preisliste und Gratis-Muster, dann urteilen Sie. ∴ Tüchtige, solvente Vertreter gesucht.

Haben Sie schon gehört

was Marke „EMAR“ leistet? die unübertroffene Metallsäge der Firma

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

Weidaer Pumpen- und Maschinenfabrik.

Auf der weltberühmten Ausstellung der Deutschen Landwirtschaft in Cassel vom 22—27. Juni 1911 (Schirmherr Seine Majestät der deutsche Kaiser) bemerkten wir unter der kolossalen Menge von Maschinen und Geräten auch die Firma *Weidaer Pumpen- und Maschinenfabrik G. Koopman & Co., G. m. b. H. Weida.*

Diese Firma fabriziert nach ihren vielen Schutzrechten (auch österreichisches und ungarisches Patent) Wasserpumpen und Jauchpumpen für Industrie und Landwirtschaft.

Die unter dem Markennamen *Walross-Pumpen* bekannten nur dieser Firma eigentümlichen Pumpen sind weltbekannt, weil diese nach allen Ländern exportiert werden.

Wir sahen auf dem Stande alle Pumpen in Betrieb, leider war der Platz nicht sehr geeignet, um diese wirklich interessanten Konstruktionen richtig würdigen zu können. Da sahen wir im Grundtyp eine einzylindrige Kolbenpumpe *Walross „W A“*, die mit nur 2 Ventilen doppelwirkend und deshalb der einzige und wirkliche Ersatz der bekannten Flügelpumpe ist, weil bei „W A“ der Verschleiss sehr gering, auch bei sandhaltigem Wasser ist, denn die Triebseile sind innen gehärtet und leicht auswechselbar.

Es ist die billigste und einfachste Kolbenpumpe dieser Art. Dieselbe Pumpe sahen wir auch für um-

laufenden Antrieb durch Riemscheibe oder durch Hand-
schwungrad, ferner auch für elektrischen Antrieb oder durch Benzinmotor, wie sie in den Typen *Walross WAR, WARG, WARB* etc. auf den Markt kommen.

Weiterhin sehen wir bei dieser Firma eine hochinteressante Jauchpumpe: *Walross „WS“* mit nachstellbarem Ölkolben.

Die elastische Dichtung des Kolbens ist durch zwei Schrauben nachstellbar, ausserdem hat der Kolben eine Ölkammer, die nach Bedarf gefüllt wird. Dadurch wird der Cylinder ständig und selbsttätig geschmiert und ein Anrosten und Festfrieren absolut unmöglich gemacht.

**CHEMISCH
GRAVIERTE
METALLSCHILDER**
FABRIZIERT NACH DEN
NEUESTEN VERFAHREN DER TECHNIK
LEO LEVINGER
FRANKFURT a.M.
MAINZERLANDSTR. 222 / TEL. I. 12941
EXPORT NACH
ALLEN LÄNDERN

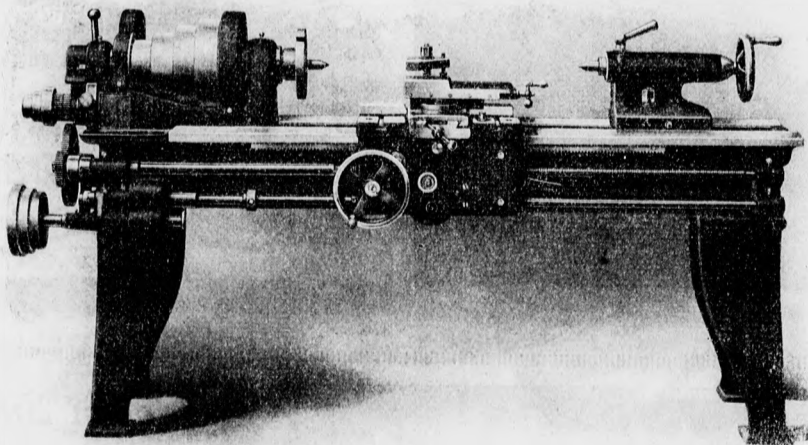
Moderne Werkzeugmaschinen

neu und gebraucht

ca. 800 Stück am Lager.

Plan- u. Spitzendrehbänke,
Hobelmaschinen,
Shapingmaschinen,
Vollkraft-Shapings,
Nuttstossmaschinen,
Schnellbohrmaschinen,

Leitspindel-drehbänke,
Schnelldrehbänke,
Vertikal-Dreh- und Bohr-
werke,
Revolverdrehbänke,
Plandrehbänke,

Horizontalfräsmaschinen,
Universalfräsmaschinen,
Planfräsmaschinen,
Vertikalfräsmaschinen,
Horizontal-Bohr- u. Fräs-
maschinen,

Radialbohrmaschinen,
Schrauben-Automaten,
Rundschleifmaschinen,
Werkzeugschleifmaschinen,
Werkzeuge für Metall- u.
Holzarbeitung jeder Art.

JOSEF ROSENAU JUNIOR

FRANKFURT a/MAIN, BETTINA-STR. 39.

Hirdetöinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Az eredeti angol

„The National“

szivógázmotorok

„The Robson“

nyersolajmotorok

„The Mirlees Diesel“

Diesel-motorok

magyarországi vezérképviselősége:

SZÜCS ÖDÖN cégnél

Budapest, VI., Nagymező-utca 66.

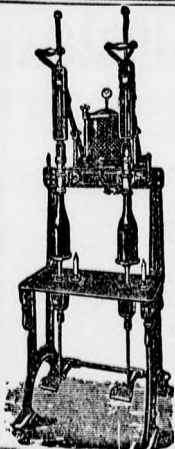
Benzinmotorok

- Egyszerű kezelés! □
 □ Megbízható olcsó üzem!

Benzinlokomobilok

- Szolid angol kivitel! □
 □ □ Jutányos árak! □ □
 □ □ Előnyös fizetési feltételek!
 □ □ □ □

Kivánatra Angolországból közvetlenül
 a vevő címére szállítatom a gépet.

Allerhöchste Auszeichnungen.

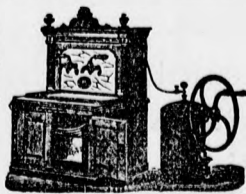
Sämtliche hygien. Bierdruck-, Flaschen- und Fassfüllapparate, Brauereimaschinen, elektr. Wasser- und Benzin-Luftkompressoren, elektr. Ventilatoren, Eiskasten, ferner Benzinmotoren 1/2, 1 1/2, 3 HP für kleine Industrie erzeugt und liefert mit voller Garantie die Specialfabrik

G. KLAUZ & Co.
 Prag - Smichow
 (Böhmen)

Zbraslavská fr. 287

Solide Bedienung.
 Preiskurante gratis.

TELEFON Nr.: 3418

Der Vertreter der Firma konnte uns durch *gerichtlich beglaubigte Zeugnisse* und Nachbestellungen den grossen Erfolg mit diesen wirklich guten Pumpen nachweisen.

Endlich sahen wir noch 3 Typen elektrisch und motorisch angetriebene fahrbare Jauchepumpen Walross „WSDR“. Eine kleine Zentrifugalpumpe Marke „Type Piccolo“, die bei 45 m. Förderhöhe 60* Liter Wasser pro Min. fördert, bei direkter Kupplung mit Elektromotor oder durch Riemenantrieb. Wir hatten den Eindruck, dass die Weidaer Pumpen- und Maschinenfabrik bestrebt ist, allen Wünschen und Bedürfnissen der Industrie und Landwirtschaft Rechnung zu tragen und das scheint ihr mit ihren vor allen Dingen einfachen und doch leistungsfähigen Pumpenarten voll gelungen zu sein.

* Anmerkung der Redaktion. In unser Nummer vom 1. August ist bei diesem Artikel ein Fehler unterlaufen, da es anstatt 6 Liter per Minute etc. 60 Liter heissen muss, siehe oben.

Offener Sprechsaal.

JOHANN HAAR,
 Feinputzerel in GRAZ.

Graz, 30. April 1910.

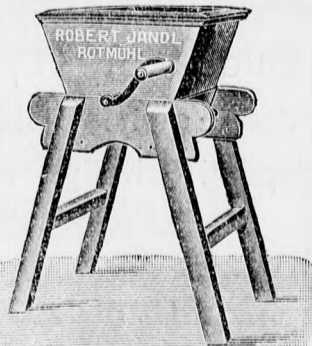
Herrn

J. BLASCHKE,
 Motoren- & Maschinen-Fabrik

WIEN, V.

Teile Ihnen freundlichst mit, dass ich mit den von Ihnen im Jahre 1908 bezogenen Motor in Bezug auf leichte Bedienung, geringen Gasverbrauch und ruhigen Gang sehr zufrieden bin. Obzwar der Motor nicht durch Ihren Monteur aufgestellt wurde, geht er bis heute ohne jeden Anstand und kann ich Ihr Fabrikat jedem aufs Beste empfehlen.

Hochachtungsvoll
JOHANN HAAR.

Schneidmaschinen.

„RATIONELL“ für Rüben und Kartoffeln, Handschlepp rechen, Erntegabeln, Kleeenthäuser, Pumpen etc. erzeugt wirklich preiswerth

Landw. Maschinenbau
Robert Jandl,
 Rothmühl, Mähren.

Prospekte gratis. Wiederverkäufer und Vertreter überall gesucht.

Nyílttér.

A következő körleveleket vettük:

Budapest, postabélyeg kelte.

T. C.

Ezennel van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy az évtizedek óta fennálló műszaki-, gép- és szerszámüzletemtől megválok s megragadom az alkalmat, hogy ügyfeleimnek a cégem iránt bőségesen tanusított bizalmat megköszönjem.

Az üzletet augusztus 1-én, sok évi hű munkatársaim

EISENFELSI SCHMIDT JÓZSEF

és

SCHACHENHOFER ARNOLD

urak veszik át, akik azt eddigi egész terjedelmében és kereteiben **GEBHARD REZSŐ UTÓDAI**

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt fogják tovább vezetni.

Követelésem behajtási jogát magamnak tartom fenn, tartozásaim nincsenek.

Együttal bátorkodom felkérni, hogy irántam tanusított nagymértékű bizalmát utódaimra kegyeskedne átruházni s maradok

teljes tisztelettel

Gebhard Rezső.

Budapest, postabélyeg kelte.

T. C.

Vonatkozással tuloldali körlevélre van szerencsénk tisztelettel értesíteni, hogy a sok éven át fennálló műszaki-, gép- és szerszámüzletet Gebhard Rezső urtól 1911. augusztus 1-én átvettük és azt *Gebhard Rezső utódai* keresk. törvényszékiileg bejegyzett cég alatt eddigi egész terjedelmében tovább folytatjuk. Kérjük a régi cég iránt tanusított bizalmat az új cégre is átruházni és cégjegyzésünket szíves tudomásul venni. Kiváló tisztelettel *Gebhard Rezső utódai*. Közös cégjegyzésünk: *Gebhard Rezső utódai, Eisenfels, Schachenhofer.*

T. C.

Van szerencsénk értesíteni, miszerint iroda- és üzlethelyiségeinket V., Honvéd-utca 4. sz. alól 1911. szeptember 1-én V., Pozsonyi-ut 2/a szám alá (*Palatinus-palota*) helyeztük át.

Kiváló tisztelettel

PETHE és TÁRSA

műszaki és elektrotechnikai nagykereskedés.

Präzisions - Gewindeschneidwerkzeuge sowie Bohrknarren u. Rohrwerkzeuge

in anerkannt nur erstklassiger
Ausführung fabriziert als
■ SPEZIALITÄTEN: ■

GOTTLIEB

BERGHAUS,

Inhaber: WALTER DAUM

Werkzeugfabrik in Remscheid I.

Gegründet 1856. Vertreter gesucht.

Fernsprecher Nr. 1183.

POLGÁR ÖDÖN

mérnöki és műszaki Iroda

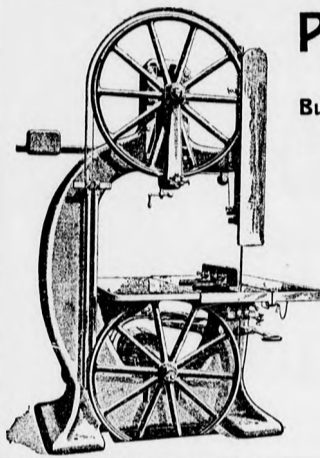
Budapest I., Andrássy-ut 92. sz.

TELEFON 121-11.

Elsőrendű famegmunkáló-
gépek és teljes asztalos-
:: műhely-berendezések ::
villamos-, benzin-, vagy
nyersolajmotorral együtt.

Legújabb kombinált asztalos-
gépek. Különleges faipari
tömeggyártó-gépek. Fameg-
munkáló-gépekhez minden-
nemű szerszámok.

Legjutányosabb árak és feltételek.

Arno Krebs

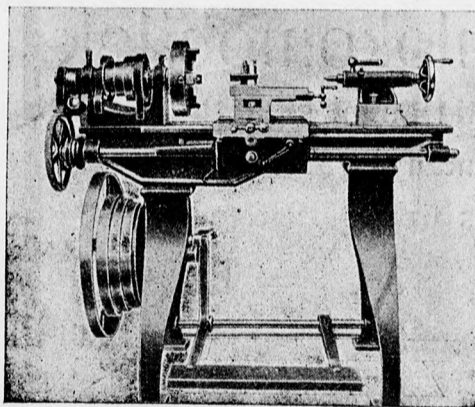
Leipzig-
Neu - Mockau

Werkzeug-
maschinenfabrik.

Leitspindel Dreh-
bänke. Conus-
Patronen und
Holzdrehbänke,
Fräsmaschinen.

Telegramm-
Adresse:

Arnokrebs,
Leipzig-Mockau.

Központi Szivattyu- és Gépforgalmi Vállalat

Telefon 47-52. Budapest, VI., Csengeri-utca 39. Telefon 47-52.

Legjobb és legolcsóbb szivattyuk és fecskendők.

A „Budapesti Szivattyu- és Gépgyár r. t.” gyártmányainak
főelárusító telepe.

A „Chemnitzer Werkzeugmaschinenfabrik“ vorm.

JOH. ZIMMERMANN

világhírű szerszám- és famegmunkáló-gépeinek magyarországi egyedelárusítása.

Hirdetőinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél szíveskedjék lapunkra hivatkozni.

:: Asbest, Kautschukartikel. ::

:: Asbest, Kautschukartikel. ::

Nur für Wiederverkäufer

Deutsche
Packungs- und
Isolierwerke

G.m.
b.H. Hannover-
Hainholz.

Spezialfabrik für
Stopfbüchsenpackungen,
Dichtungsplatten,

HIREK.

Az ócskavaskereskedő gépje. A Muschong-féle téglagyárban Lugoson e napokban gépexplozió történt, mely Reichbart József főgépészt megölte, Mayer György gépkezelőt és két munkásnőt pedig súlyosan megsebesített. A gépeket, melyek próba közben robbantak szét, *Schlésinger Alajos* budapesti ócskavaskereskedő szállította.

A Merkur Vasművek Nagykanizsán gyártelepe kibővítése céljaira nagyobb telek átengedését kérte a várostól.

A Magyar Mótor- és Gépgyár r.-t. (ezelőtt Mayer Gépgyár vas- és fémöntőde r.-t.) Szombathely, Győrött, Deák Ferenc-u. 8. sz. a. műszaki irodával kapcsolatos gépraktárt létesített.

Az osztrák-magyar államvasut-társaság resicai telepén nagyobb hengerművet létesít. Aninán pedig nagyobb szabású modern átalakítások vannak folyamatban. Ezenkívül nagyobb modern öntőde készül. Az összes üzemeket elektromos erő fogja hajtani. Anina telepétől a vasuti állomásig sodronykötél-pálya készül.

Egy mótorgyár felszámolása. Az augsburgi Diesel mótorgyár tudvalevőleg kedvezőtlen üzleti viszonyok miatt felszámolni volt kénytelen. A részvényesek eddig 15%-ot kaptak vissza, most azonban — mint hírlik — még 9%-ot fognak visszakapni.

A Siemens-Schuckert-művek osztaléka. A *Siemens-Schuckert-művek* július 31-én lezárta 1910/11. üzleti évét. A jelentések szerint ez az üzleti év erősebb volt, mint az előbbi s az osztalék legalább akkora lesz mint tavaly.

Az amerikai vörösréztermelés. Az amerikai vörösréztermelés összege július hóban 50.089 tonna volt a júniusi 55.600 és a tavalyi július 53 290 tonnával szemben.

Iroda- és raktár-áthelyezés. Az Oxygén Vállalat és Friedmann Ödön cégek iroda- és raktárhelyiségeit VI., Dessewffy-utca 29. szám alá helyezi át.

Halászlati és mótorkiállítás Kopenhágában. Kopenhága legelőkelőbb kereskedelmi és ipari körei a jövő év július és augusztus havában halászlati és nem-

Aluminium gelötet

Das Rätsel ist gelöst!

lässt sich löten, wie jedes andere Metall!

Aluminiumlot D. R. P. u. Ausl.-Pat.
Aluminium Flussmittel „Grubelin“.
Aluminium-Schweisspulver.
Schweisspulver für sämtliche Metalle.
Grubers säurefreie Löt-Salbe.

Interessenten stehen ausführl. Prospekte u. Gutachten v. erst. industriell. Unternehmungen kostenl. z. Verf.

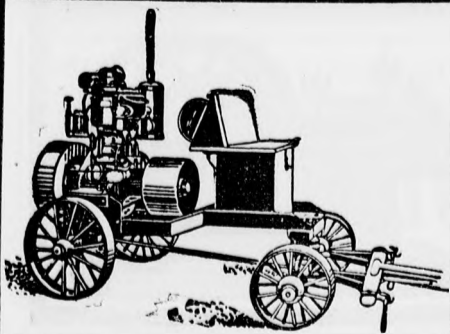
Grubers Aluminiumlot-Gesellschaft m. b. H.,
Berlin 59, Planufer 89b.

Vertreter gesucht!

Vertreter gesucht!

Generalrepräsentanz für Oesterr.-Ungarn: **J. Neuroth, Wien, II/1, Grosse Sperlgasse 12.**

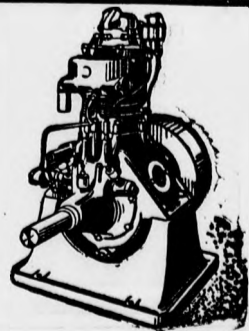
Eredeti SÖDRA svédországi négyütemű nyersolajmótorok

Egyedárusító Ausztria-Magyarország és a Balkán államok részére

≡ **ABELES EMIL** ≡

mótorosztály Budapest, V. ker.,
☐☐☐☐ Váci-út 14. szám. ☐☐☐☐

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

zetközi mótorkiállítást rendeznek VIII. Frederik dán király patronátusa alatt. A halászlai kiállítás csak a skandináv államok, — Dánia, Svédország és Norvégia, — halászlaijának és rokon iparágainak bemutatására szorítkozik, a mótorkiállításon ellenben, melyen mindenféle tengeri járóművek kerülnek bemutatásra, bármely nemzetbeli kiállítók résztvehetnek. Az ideiglenes kiállítási szabályzatot és a programot a kiállítási bizottság már szétküldötte és több példányt küldött az Országos Magyar Kiállítási Központnak is, mely azokat kívánatra az érdeklődőknek rendelkezésére bocsátja.

Törvényjavaslat a tisztességtelen versenyről. E régen vajudó törvényjavaslat előkészítő munkálatai serényen folynak. Évekkel ezelőtt a magyar és az osztrák kormány elkészítették a tisztességtelen versenyről szóló törvénytervezeteiket, amelyhez azonban a kereskedelmi és ipari érdekelttség számos módosítást javasolt. Ezeket az észrevételeket a két kormány közölte egymással s a végleges szöveget így állapította meg. A napokban a kereskedelmi miniszteriumban értekezlet volt, amelyen osztrák és magyar szakelődök vettek részt. Az értekezleten a még fennálló ellentéteket behatóan megvitatták, ami által a két álláspontot még közelebb hozták egymáshoz. Jóllehet még vannak bizonyos ellentétek a két kormány által elfoglalt álláspontok között, azonban kilátás van arra, hogy a folytatásra kerülő tárgyalások nemsokára teljes megegyezést fognak eredményezni. Így tehát a törvényjavaslat már nemsokára a parlament elé fog kerülni.

Egy kartel bomlása. Amint értesülünk, az ónozott és csiszolt árukra vonatkozó megállapodást felmondták. Ez az esemény összefüggésben van a most felépült magyar zománcgyárral, amely kartelen kívül áll és még e hónapban üzembe jön.

Áremelés a német vaspiacon. Az újonnan létesült német nyersvas-szindikátus, mint Düsseldorfból jelentik, már megkezdte az eladást. A düsseldorfi rudvaskereskedelmi egyezség az öntött rudvas árát tonnánként 5 márkával felemelte.

Az ónárak újabb emelkedése. A német ónkohászövetség arra való tekintettel, hogy a piac nagyon élénk és legújában Angliában is felemelték az árakat,

tonnánként 10 márka újabb áremelést határozott el a kontinensre. Az áremelés augusztus 1-én lépett életbe. Augusztusi árai tehát már 100 kilogrammonként 53¹/₄-el, nem finomítottnál 52¹/₄-el jegyeznek.

A hitelezők jelentkezzenek. Az Acélöntőde részvénytársaság, mely eredetileg 400 000 korona alaptőkével alakult, június 3-án tartott közgyűlésében elhatározta a felszámolást. Az igazgatóság most felhívja a társaság hitelezőit, hogy hat hónap alatt érvényesítsék követeléseiket.

Uj gyári lerakat. Valentin Bergmann gráci drótaru- és drótfonatárugyáros Budapesten, VI., Izabella-utca 5. sz. alatt egy gyári lerakatot létesített, melynek vezetésével Klein Dávid volt vasbutorgyáros van megbízva.

Részvénytőkeemelés. A Hofherr & Schrantz gépgyár r.-t., melynek Budapesten is nagy gyártelepe van, augusztus 14-re rendkívüli közgyűlést hív össze, amelyen alaptőkéjét 3,500.000 koronáról hét millió koronára emeli fel. Az új tőke az osztrák gyár kibővítésére fordítatik.

Präzisions-

Drehbankfutter

in
stärkster Bauart
fabrizieren
als einzige Spezialität

Ernst Ullmann & Co.
GERA-R

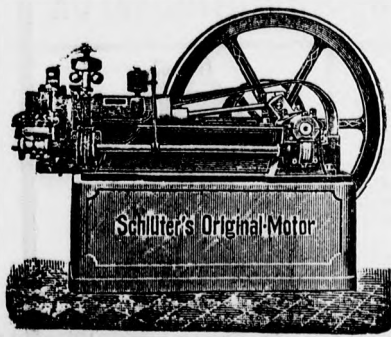
Gallsche u.
verwandte
Ketten
Räder
Achsen

Striebeck & Koenemann,
Barmen.

Trans-
missions
Treibketten
von hervor-
ragender
Qualität.

Anton Schlüter, München Ost 73

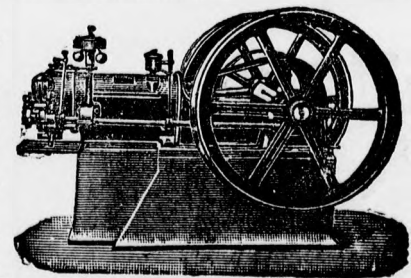

HÄNDLER, welche konkurrenzfähig sein wollen, müssen unbedingt die neuesten Preislisten über

Schlüter's Original - Motore besitzen.

Bester Motor der Gegenwart. Vollkommen konkurrenzlos. Tadellose Ausführung. Geringster Brennstoffverbrauch. Durch u. durch Präzisionsarbeit.

Verlangen sie sofort meine allerneuste Preislisten.
Höchster Rabatt. Leistungsfähige Vertreter gesucht.

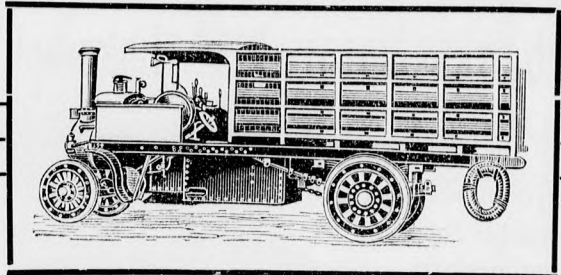
größte Specialfabrik für den modernen Präzisions Motorenbau in Bayern.

Hirdetöinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

GŐZ-TEHERKOCSI

pót-kocsival vagy anélkül

3-10 tonna hordképességgel.

Képviselők kerestetnek.

Levelezés: német, francia és
angol nyelven.

Cim: **Alfred Schwefringhaus,**
Düsseldorf II/a.

GEBRÜDER TRNKA

gép- és fémárugyár, fémöntőde, rézmű- és kazánkovács
PRAG V. G. 252. II.

I. osztály. Sörkimérő-készülékek, gőzgépek és gőzkazán-szerelvények. Gáz- és vízvezetési cikkek. Palacktöltő-készülékek. Gépek és egyéb szükségletek serfőzdék és pincegazdaságok részére. Szükségleti cikkek vendéglők és söntéseknek. Szivattyúk, szelepek és ventilátorok minden nemből és nagyságban.

II. osztály. Rézcsapok, rézkarnisok, rézbutorok, villámhárító-csucsok és vagonvereték fémblől.

III. osztály. Réz, bronz, vörösfém, foszfor és acélbronz öntvények; savellentálló bronz, zink, ólom és zinn, szép kivitelben, olcsó árszabás mellett.

IV. osztály. Gépek és szükségletek; pincegazdaságok és serfőzdék részére. Mindennemű cikkek vendéglők és söntések részére. Közlekedési gépek, mosógépek, szűrők, jégszekrények, szivattyúk.

V. osztály. Műszaki osztály. Ócska fémek vétele a legmagasabb napi árak mellett.

Illusztrált árjegyzéket, katalogust, prospektust díjmentesen küld.

Cégjegyzési hírek. *Orova Károly* gépész-mérnök és gépkereskedő Budapesten, V., Kálmán-utca 24. sz. cégét bejegyeztette. — *Az Alfa-separator r.-t.-nát* Budapesten Mac Coll igazgatósági tag bejegyeztetett — *Magyar acélárugyár részvénytársaságnál* Budapesten Söpkéz Sándor igazgatósági tag töröltetett. — *Rupprecht Testvérek* utóda Rudle Ignác pécsi gépgyári cég bejegyeztetett. — *Pámer József* vaskereskedő, Budapest, VI., Andrásy-ut 57. cégét bejegyeztette. — *Kalmár és Engel* budapesti mótorgyári cég megszűnése bejegyeztetett. — *Walkó János és Emil* gölnicbányai láncgyáros megszűnése bejegyeztetett.

Uj vállalkozások.

Uj gépkereskedések. *Darvas és Kun* cég alatt Budapesten (II., Margit-körut 5/b.) új gépkereskedés létesült. A cég tagjai: Darvas Henrik és Kun Miksa. — *Popper István* Budapesten, V., Vadász-utca 6. szám alatt mezőgazdasági és ipari gépekkel foglalkozó kereskedést nyitott.

Uj részvénytársaságok. A *Deckert és Homolka* cég magyarországi telepe, amint értesülünk, tárgyalásokat folytat egy budapesti bankintézettel üzletének részvénytársasággá való átalakítása végett. A tárgyalások a közel napokban fejeződnek be. Tervezik egyúttal, hogy egy már bevezetett svéd elektrotechnikai gyár is létesít Magyarországon fióktelepet és a két vállalata bizonyos tekintetben érdekközösséget vállalna. — A *Wertheim F. és társa* pénzszekrény- és fölvonógyáros-cég budapesti telepét a Wiener Bankverein egy és fél millió korona alaptőkével részvénytársasággá készült átalakítani.

Uj vetőgépgyár-részvénytársaság. A *Melichár-féle* cseh vetőgépgyár legközelebb két és fél millió K tőkével részvénytársaság lesz.

Auf der kürzlich beendeten Gewerbe-, Industrie- und Kunst-Ausstellung in Crefeld wurden die *Fafnir-Werke A.-G. Achen*, die dort mit ihren Fafnir-Motoren und Fafnir-Bootsmotoren vertreten waren, mit der goldenen Medaille ausgezeichnet. Die Fafnir-Motoren sind bekanntlich kleine, für Landwirte und Kleingewerbetreibende hervorragend geeignete Antriebsmaschinen für Gas oder Benzin, die sich vor allem durch grosse Billigkeit im Betriebe, sehr einfache Bedienung und geringen Raumbedarf auszeichnen. — Auch die Fafnir-Bootsmotoren sind wegen ihrer vorzüglichen Konstruktion hinreichend bekannt.

Magyar ember magyar fémmel dolgozik.

Kohn Adolf

BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 12.

Szerszám és gép-nagykereskedése és csapágyfémöntőde

Máv. szállítója.

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

Szerkesztői üzenetek.

Vasas, Debrecen. A kért ceglédi permetezőgyáros hirdeti és doboltatja, hogy permetezői magyar gyártmányuak, vagyis a honi ipar produkciói. Azonban elképzelhetetlennek tartjuk: bécsi rézből és bécsi gummi-alkatrészekből összeállított honi ipari permetezőket. A még szükséges adatokkal szívesen szolgálunk.

Gőzmalom, Nagykanizsa. Az említett műszaki kereskedő is szállít malomköveket. Minthogy azonban a már eddig is szállított malomkövek legkevésbé feleltek meg hivatásuknak, mivel több helyen felrobbantak, azért legjobb, ha szükségletét a kútforrásból szerzi be, mely: a Sárospataki malomkőgyár.

H. J. Jánosháza. A Vogel-féle offenbacheri Moenus motorokat nagyon jól ismerjük, s ép azért a kért célhoz nem ajánljuk, mivel azok gyorsfutók.

Gépgyár, Temesvár. Ezen amerikai szerszám-gépet Székely Ignác budapesti szerszámkereskedő szállítja. Tessék hozzá bizalommal fordulni.

Vasas, Munkács. Ezen csavarosok már csavartatnak néhány szál munkással csavarokat. Óvatosságra intjük, mivel ezen cégnek a szállított csavarokból kifolyólag nagyon sok pereit vannak. Az ígért jutalékot — mint eddig már sokan — úgy az Ön segédje sem fogja megkapni.

Asztalos, Kolozsvár. Gubisch-féle famegmunkáló gépek munkaképességét nem ismerjük. Annyit tudunk, hogy azok egy sziléziai gyárcsokában lesznek fabrikálva és Magyarországon drága pénzen árusítva.

L. M., Budapest. Váci-köruti motoros egy pár száz koronáig hitelképes. Legyen elővigyázatos.

Iparos, Bpest. Szóban lévő helybeli gépkereskedő egyáltalában nem hitelképes, mivel az utóbbi napokban 42 korona tartozásért végrehajtották. Hosszu fennállásához sok reményt nem fűzünk.

Gazda, Halas. A lapot elküldtük címére.

L. S., Ungvár. Bécsi motorok eléggé használhatóak, bár már egy néhány derék magyart agyonzuzott. Podmanitzky-utca a Váci-körut mellett van.

Vágóhid. A kért mérnök nem régen tolokodott be hazánkba, a fővárosban ütött sátort, hogy a hiszékeny embereket becsaphassa. Jéggépei előttünk ismeretlenek.

Gépész, Déva. Nem olvas szaklapokat? hogy nem tudja, hogy a Nemzetközi szabadalmak és újdonságok budapesti kiállítása jó eredménnyel már befejeződött.

Tisztelettel felkérjük a t. olvasóinkat, hogy bármilyen ügyben bizalommal forduljanak hozzánk és mi teljes odaadással és pontossággal fogunk eljárni. Ennek ellenében igen kérjük, szerkesztőségünket a vidéken előforduló szakmabeli hírekről minél előbb értesíteni. Az esetleges költségeket köszönettel megtérítjük.

Fairbanks-Motorok és Lokomobilok

1¹/₂—33 lóerőig az összes tüzelő anyagok számára.

Legolcsóbb árak!

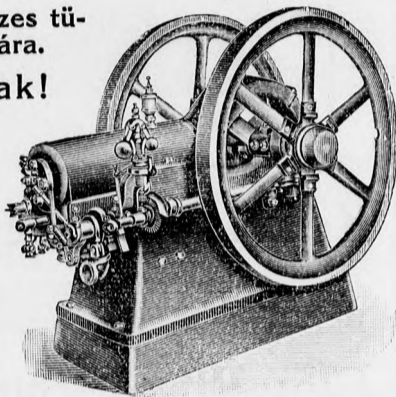
Nagy raktár Bécs- és
:: Hamburgban. ::

Tessék ingyen nagy árjegyzéket kérni a vezérképviselőtől:

Ing. BERTH. POPPER

Wien, III/2. Unt. Augartenstr. 1.

Viszonteladónak magas engedmény.

Sicherheits-Seilwinden

zum Aufwinden von Lasten. Einfach!
Praktisch! Bewährt!
Prospekt gratis.

PH. MAYFARTH & Co., WIEN II/1.

Graef-féle „GNU“ fémfűrészlapok a legjobbak.

Minta és árjegyzék
kivánatra ingyen!

Pezsgőüveg átvágása

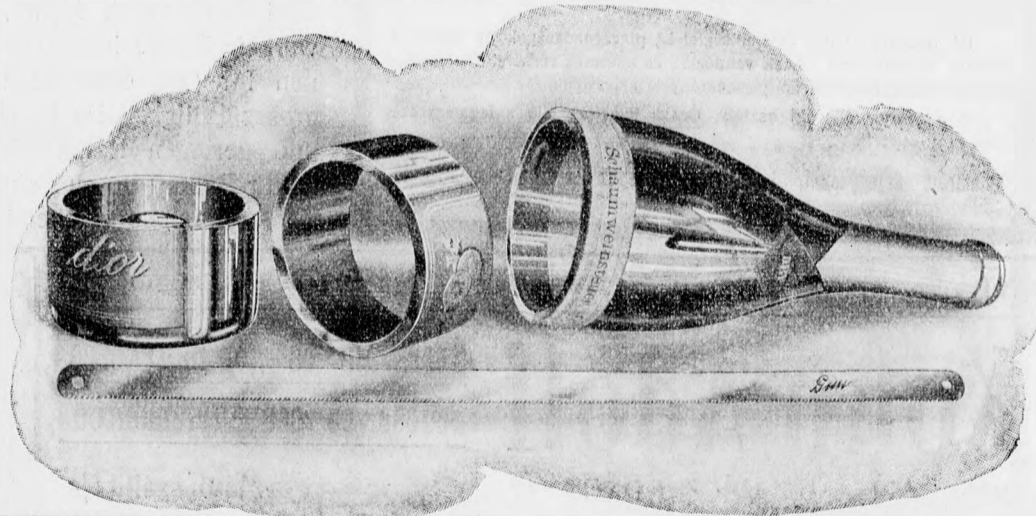
Graef-féle „GNU“
fémfűrészlapal.

Egyedárusítás:

PETHE és TÁRSA

Budapest,

V., Honvéd-utca 4. sz.

Hirdetőinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél szíveskedjék lapunkra hivatkozni.

ADOLF WEIL
Berlin SW. 61.

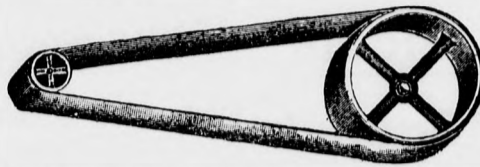
Rohr-Schraubstücke,
zusammenlegbare
Arbeitsgeräte
für Schlosser und
Installateure.

Man verlange
Kataloge!

Höchst billig und solid.

Kernleder-Treib-Riemen

feinster Grubengerbung, gut gestreckt und von höchster
Nutzleistung, fertigt in bekannten Qualitäten

OTTO HALFMANN, Leder-Treibriemen-Fabrik
Gegründet 1883. Elberfeld 3. Gegründet 1888.

SZIVÓGÁZMOTOROK

35 HP. Polke 3 éves, 50 HP. Kosmos 2 éves,
30 HP. Osers & Bauer 3 éves,
80 HP. Langen & Wolf
gyártmányu kapható

Stern Zsigmond

BUDAPEST, VI., SZONDI-UTCA 22. SZÁM.

Neue verbesserte
Hand-Schnellbohrmaschinen

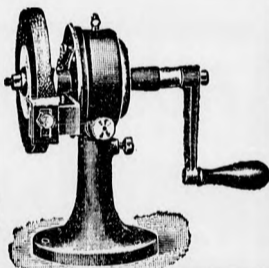
mit verdecktem Getriebe,
Gehäuse aus Stahlblech
Mod. Ess-Tee.

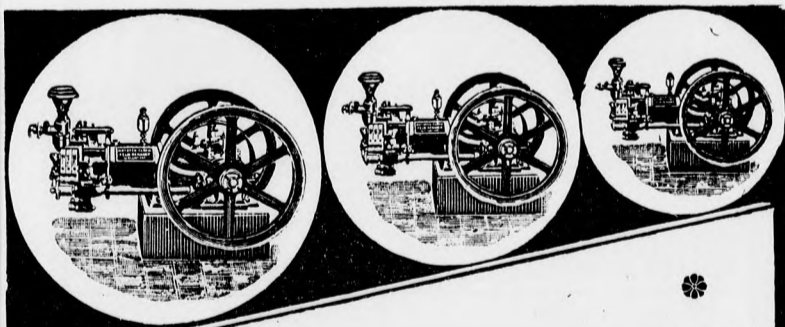
Schleifmaschinen

neuerer Ausführung
Mod. Ess-Tee.

Schnell-Mauerbohrer
mit auswechselbaren
Messern
Mod. Ess-Tee.

Schell & Terhaerst
Nürnberg 31.

Motorenfabrik

FELIX RENAUER

Gloggnitz, Nieder-Oesterreich

Spezialfabrikation von Benzin-, Petrolin-, Benzol- und Spiritus-Motoren
und Lokomobilen. SERIENBAU. Höchste Leistungsfähigkeit. Spezialität:
Renauer's Oekonomie „BAUERNFREUND“ gesetzlich geschützt. Man
erkundige sich dort, wo der Renauer-Motor schon viele Jahre im Betriebe
ist. Prospekte Preislisten, Ingenieurbesuch, kostenlos. Solvente Vertreter gesucht.

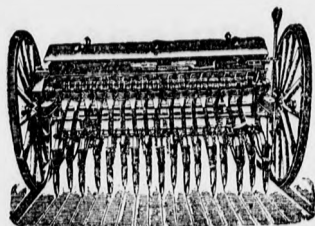
BUSEK

AUTOTYPÍÁK
VONALAS KLISÉK
FAMETSZETEK
GALVANOK és BELYEGZOK
a legjobb és legszebb kivitelben
Művészi hatásos
Reklám-Klisék
elsőrangú művészek tervei
után
GRAFIKAT INTÉZET
KLISÉK RÉSZÉRE
E. ROHLAND u. ©
LEIPZIG-LINDENAU

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

Alapított 1872. évben.

Mayfarth-féle „Agricola“ vetőgépek

minta 1911, a legjobbak
mindenfélé magvaknak

☑ Évek óta legjobban bevált.
Legegyszerűbb beállítás és ki-
űrités. Erőteljes szolid szerke-
zet. Egyforma kivetés. 1500
munkás. Kimerítő képes ár-
jegyzék ingyen. Képviselek és
vizontelárusítók kerestetnek.

Mayfarth Ph. és Társa

gépgyárak, vasöntödék és gőzhámorok

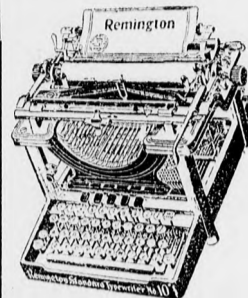
Wien, II/1, Taborstrasse Nr. 71.

Legtökéletesebb a

látható irásu Remington Standard írógép,

melyet kívánatra az or-
szág bármely részében
saját költségünkön, vétel-
kötelezettség nélkül be-
mutatunk. ☑ Képes pros-
pektus ingyen és bér-
o mentve. o
o o

Glogowski és Társa

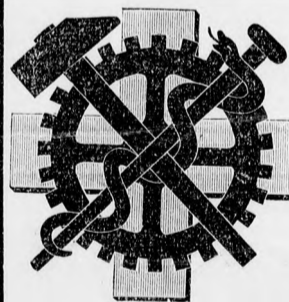
cs. és kir. udvari szállítók

Budapest, VI., Andrassy-út 12.

Ugyanott „KARTOTHEK“ és amerikai iroda-
berendezési telepünk. Összes cikkeink részlet-
☑☑☑ fizetésre is kaphatók. ☑☑☑

Acetylen	Szélmotorok	Szivattyúk
Szecsavágók	Kereskedőknek!	Cséplők
Répavágók	Lakos Nándor	Járgányok
Darálók	és Társa Budapest	Közelművek
Morzsolók	VII., Damjanich-u. 30	Szénagyűjtők
Rosták	Telefon 113-04.	Ekék
Kősek	A Krasznai gépgyár és vas- öntöde főraktára	Borsajtók
Viztartányok		Mérlegek
Autogen	Carbid-lámpák	Zsírkő-égők

Arbeiter Schutzmittel

für alle Industrien u. Gewerbe,
besonders Schutzbrillen,
Respiratoren, Gesichtsmasken,
Atmungs-Apparate, Sauerstoff-
Koffer, Rettungs-Apparate,
Schutzkleidung u. Handschuhe,
Verbandkasten, Transport-
mittel für Verunglückte.

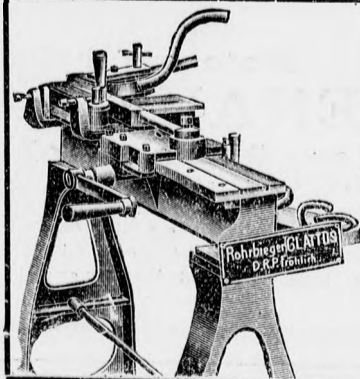
Oskar Haug, Stuttgart 2.
Ingenieur Reinsburgstr. 154.

ZAHNRÄDER

bis 3 Meter Durchmesser
mit der Maschine geformt,
roh und fertig bearbeitet.

GEBR. ODENTHAL
MASCHINENFABRIK UND EISENGIESSEREI
KÖLN-EHRENFELD.

ROHRBIEGER „GLATTUS“ PATENT

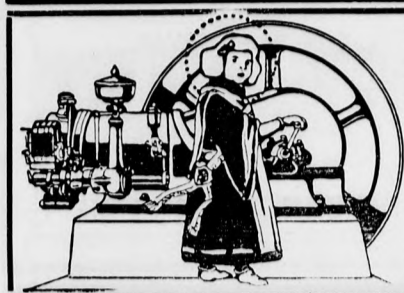
Biegt dünnwandige Mes-
sing-, Kupfer-, Stahl- und
Eisenrohre ohne Füllung,
:: kalt, schnell und gut. ::

Zu beziehen durch Patentinhaber

EMIL FRÖHLICH
MASCHINENFABRIK
CÖLN-BICKENDORF.

Hirdetöinkhöz Intézendö megkereséseknél, illetve megrendeléseknel sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

BAUMANN'S SICHERHEITS-MOTOREN

liegender und stehender Konstruktion, besitzen die neuesten Errungenschaften der gesamten Motorenbranche
PRÄZISIONSARBEIT! KEINE SCHNELLÄUFER!
 liegende Motoren mit 1 und 2 Schwungrädern. Ständiges Lager in neuen und gebrauchten Benzin- u. Sauggasmotoren.

Telefon
4434

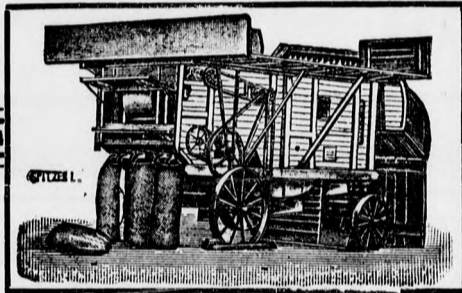
Vertreter
gesucht!

Gebr. Baumann, Maschinen- und Motorenfabrik G. m. b. H. München-Giesing-Birkenleiten 4.

MALY FERENC

Prága-Žižkov-I mezőgazdasági gépgyárának
 magyarországi vezérképviselője:
 László Gyula, Budapest, VI., Lehel-utca 8/a.

Verőléces és szegecses tisztítócséplőgépek

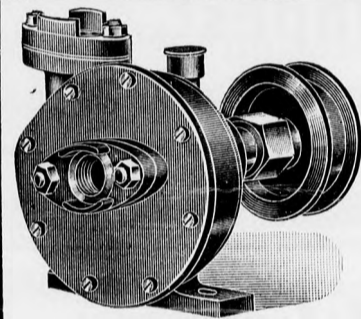
szabadalmazott gabona-szétolóval.

Kiváló készítmény!

ÁRJEGYZÉK INGYEN KÜLDETIK.

Kállai István és Társa

motor- és gépgyára,
 BUDAPEST, VI.,
 — Lőportár-utca 14. szám. —

Ajánlja törvényileg védett „HERON“ centrifugál-
 szivattyúit minden nagyságu benzin-, nyersolaj-
 lokomobil-, automobil- és hajómotorokhoz. — Viz-
 szállítóképesége 90 liter percnként.

Nagy szívó- és nyomóképeség.

Ára K 40.— Vizonteladónak engedmény.

Leírás ingyen.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Olcso árak.

Farkasvölgyi és Társa, Budapest, VI., Podmaniczky-utca 43. sz.

Műszaki és elektrotechnikai cikkek

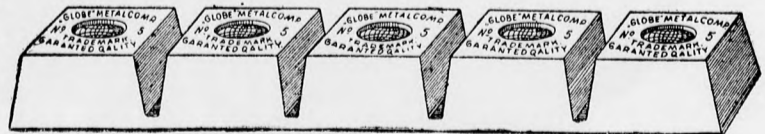

„Alla“ forrasztóanyagok
 műszaki és elektrotechni-
 kai célokra.

„Alla“ forrasztópép, mely úgy
 az ónt, mint a többi alkatrésze-
 ket magában foglalja.

„Alla“ csőforrasztóon pasztával töltve, különö-
 sen alkalmas külső szerelési munkálatokra.
 Forrasztóon rudalakban, a legkülönbözőbb ötvö-
 zetekben.

Forrasztó paszta dobozban, műhelyek részére,
 ugyanaz rudalakban külső munkálatok részére,
 forrasztóvíz helyett.

„GLOBE“ jelű csapágyfém.

A legtisztább bányatermékekből készült fém. Rendelésnél elegendő a gép megnevezése,
 melyhez a csapágyfém szükséges.

Az ötvözetért szavatolunk.

Tessék árajánlatot kérni.

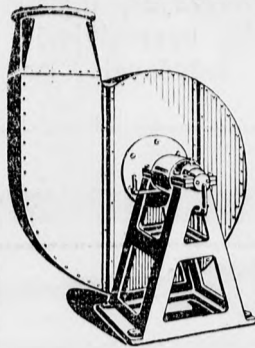
MINŐSÉGEK:

1. sz. 2. sz. 3. sz. 4. sz. 5. sz. 6. sz. CH. 7. sz. E.H. 8. sz. P. H. 80% ón,
 80% vörösréz és 12% antimon tartalommal. (Máv. ötvözet.)
 TELEFON 77-39.

TELEFON 77-39.

Hirdetőinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Exhaustoren!

Ventilatoren!

Spänetransport-Holz-Crocken- Entstaubungs-Anlagen,

Special-Staubabscheider

staubfrei arbeitend, erstklassiger Ausführung liefern **billigst**

Schumann & Levering, G. m. b. H.,

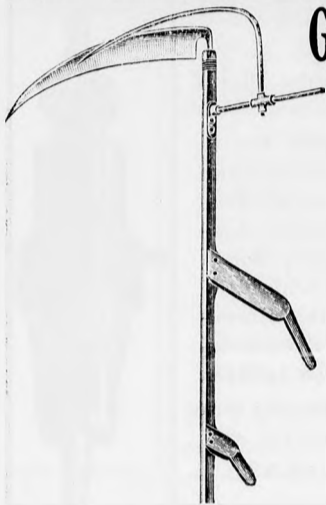
LEIPZIG-PLAGWITZ 8.

— Prospekte, Zeichnungen und Kostenanschläge, sowie Ingenieurbesuch kostenlos, —

Exhaustoren!

Ventilatoren!

Getreidefänger „Ideal“

aus Stahlrohr, D. R. G. M.
No. 454726.

Federleicht, Stabil,
≡ Verstellbar ≡
für jede Getreidehöhe.

Allein ger Fabrikant:
F. A. Steller, Barmen,
— (Deutschl.) —
Grosser Consum-Artikel.

FÁBIÁN ÉS KÁLMÁN

VASÁRUGYÁR

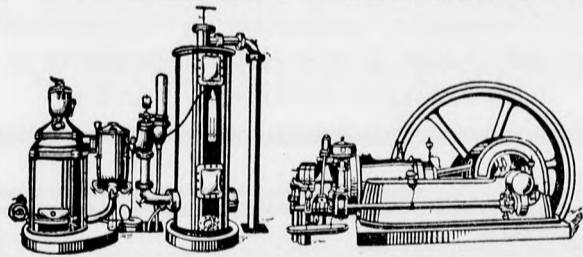
BUDAPEST, VI., ORSZÁGBIRÓ-U. 35.

Gyárt ajtó- és ablakvasalásokat, ugyint pán-
tokat, fordítókat, kallantyukat stb., nem-
különbén mindennemű sajtolt és huzott alkat-
részeket, tömegcikkeket stb.

TELEFON 83—96.

Eredeti BENZ szivógázmotorok

a jelenkor leggazdaságosabb és legolcsóbb üzem-
gépei, faszén, antracit, barnaszén és torffal tart-
hatók. Továbbá: benzinmotorok, benzinlokomo-
bilok és légszeszmotorok. Minden nagyságban
azonnal szállítható. Kedvező fizetési feltételek.
Legolcsóbb üzem, egyszerű szerkezet, könnyű
kezelhetőség.

Benz Magyar Automobil- és Mótorgyár Részvénytársaság

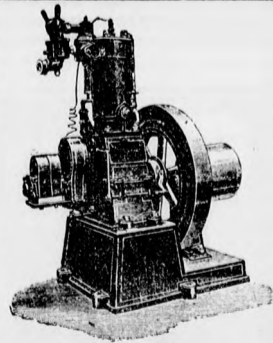
Budapest, VII. ker.,
Ilka-utca 31. szám.
Legmesszebb menő szavatosság. — Árjegyzék és költségvetés ingyen és
bérmentve.

Gépkereskedőknek

nyosan árusítom. Motoraim szilárdak, lassu járatuak, könnyen kezelhetők. — Áraján-
lattal szivesen szolgálók.

Fenyves Pál Budapest, VI., Podmaniczky-utca 43. sz. „Olcsó-Jó“ magyar motor-vállalata

A nyugoti pályaudvar mellett.

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

POHL

gazdasági gépgyár
SZOMBATHELY.

Különlegességek: turbinák,
malomberendezések, téglagyártógépek, nyersolajmótorok, öntvények.

Acetylena, G. m. b. H. Nürnberg.

Vereinigte Verkaufsstelle von Acetylenbrennern der Firmen J. von Schwarz und Jean Stadelmann & Co.

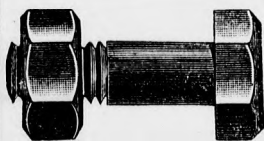
Original No 86505.

Alle Arten Speckstein-, Doppel-, Metallgabel- u. Fahrradlaternen-Brenner. Spezialität: Speckstein-Doppelbrenner mit Luftzuführung nach D. R. P. 100882.

Vertreter für J. von Schwarz:
J. B. ULRICH, BUDAPEST, VI.,
Andrássy-ut No. 28.

Vertreter für Jean Stadelmann & Co.:
Ung. Dissousgas Act. Gesellsch.,
Budapest, IV., Koronaherceg-u. No 5.

Szenes Ignác csavargyár

BUDAPEST,
VI., LEHEL-UTCA 53.

Telefon: 40-40.

Sürgöncim: Whitworth, Budapest.

Gyárt: csavarokat, szegecseket és façonrészeket, vas, acél-, sárga- és vörösrézből a gépgyártás stb. terén előforduló szükségletek számára.

Werkzeug- & Maschinenfabrik
von

MEWES, KOTTEK & CO.

G. m. b. H.

Berlin N. 2. Kastanien-Allee 12.

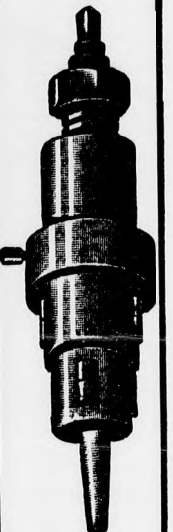
Spezialfabrikation von:
Siederohr-Dichtmaschinen
Kesselrohrwalzen in jed. Konstruktionen, Siederohr Ausschneidemaschinen, Bohrknarren, Rohrabschneider
Rohrschraubstöcke, Kesselrohr-Reiniger, Riemenspann-Apparate, Riemen-Auflieger.
Parallel-Schraubstöcke für Werkbänke, Maschinen etc. etc.

:: PREISLISTEN GRATIS. ::

Vertretung und Lager für Ungarn:

EUGEN KELL

Budapest, VI., Gyár-utca 26.

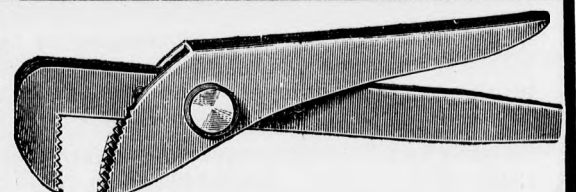
Rollgebelschlüssel, grau geblasen, mit gehärteten Backen:

	15	20	22	25	31	36	42	50 cm
per Stück M.	1.25	1.30	1.65	1.75	2.30	3.05	3.65	4.30

Probeauftrag gegen Nachnahme mit 5% Sconto. — Bei grösseren Posten extra Rabatt.

Ferdinand Jagenberg

Werkzeugfabrik
Remscheid-
Vieringhausen.

Blitzrohrzange aus Prima-Stahl:

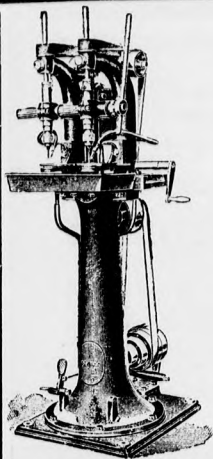
	150	175	225	300	350	400	550 mm
die 10 Stück M.	2.80	4.84	6.80	10.45	15.—	21.90	71.90

Holzriemscheiben

Cannitatter Holzindustrie, Albert Boffert, Cannitatt a. N.
Fabrik zweiteiliger Holzriemscheiben

Hirdetőinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Varenholt & Hackhausen

ELBERFELD o Maschinenfabrik.

Liefert als Specialität:

Zweispindlige Säulen-Schnellbohrmaschinen

D. R. G. M. 429528 u. 447349, äusserst kräftige Bauart, mit u. ohne Teilapparat.

Automat. Schmierpumpe, Spindeln seitlich verstellbar

für Metall und Holz, besonders für Massenfabrikation geeignet.

Vertreter gesucht.

GLÜHSTRÜMPFE

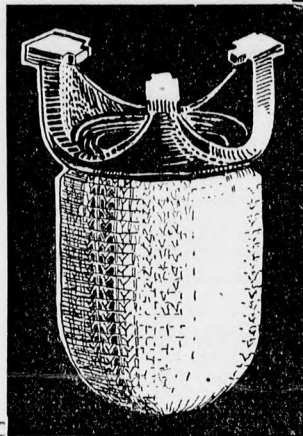
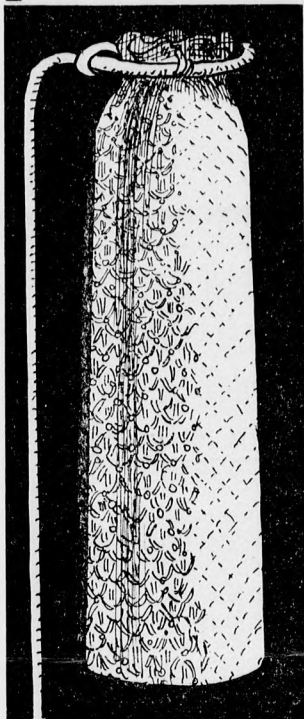
für Gas,
Gasolin,
Spiritus,
Azetylen,
Petroleum

etc. von höchster Leuchtkraft und Dauerhaftigkeit fabriziert

J. SKALECKY

PRAG 2. Mariengasse No. 18.

Verlangen Sie Offerte.

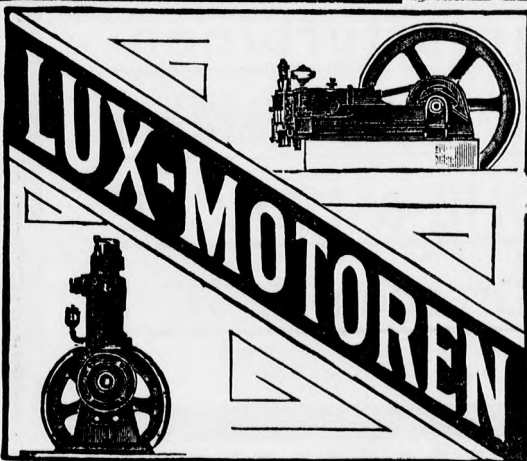

Uj földfuró.

15 szabadalom. Legmagasabb ki-tüntetések. Gyors, könnyű, biztos munka. Legalkalmasabb föld-munkálatokhoz, furásokhoz, talaj-vizsgálatokhoz, ültetvényekhez, karóállításokhoz, cölöpözésekhez stb. Furók 60—400 mm. átmérőig. Nagy munkamegtakarítás. Olcsó árak. Prospektusok díjtalanul.

E. JASMIN, HAMBURG 30.

LEHMWEG 30.

LUX Motorenfabrik u. Eisengiesserei

M. G. MOELDERS, WIEN.

X. Bezirk, Laarstrasse Nr. 112.

Motoren—Lokomobillen für Schweröl, Bensin, Bensol etc. etc. :: ::

Sauggas-Anlagen.

Einfach, solide, bestbewährte Original-Konstruktionen. Lang-jährige Erfahrungen, erstklassige Referenzen.

Tüchtige Vertreter gesucht.

Tüchtige Vertreter gesucht.

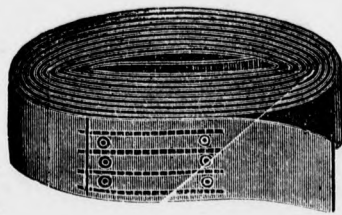
SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA BUDAPEST.

Központ: VI. kerület, Váci-körút 53. szám.

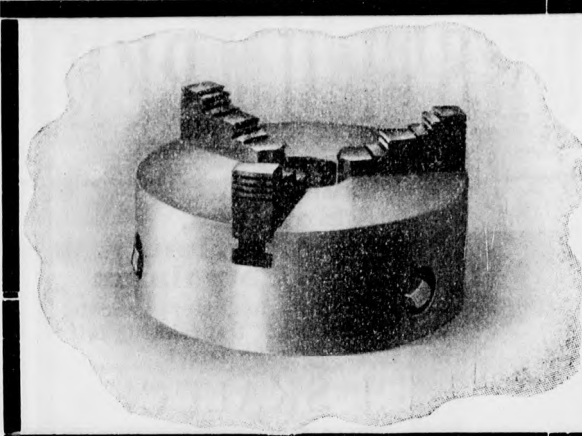
Táviratcim: „Uzó“ Budapest. Telefonok: 74-22, 74-23, 74-24.

Gyártási cikkek: Géphajtó szinbőrszíjak, szavatolt nehezítetlen, gödörben cserzett, elsőrendű szinbőrből. szavatosság mellett. Varró- és kötőszíjak minden fajtában. Szinbőrök (kruponok) szigoruan metszve, hulladék nélkül.

Árajánlatok, ingyenes minták kívánatra küldetnek.

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

Das beste zentrisch spannende Drehfutter dreibackig und vierbackig.

Mit normalen, oder extra abgesetzten, genau laufend geschliffenen

Dreh- und Bohr-Baeken

zum freien Durchdrehen u. Plandrehen, ohne die Spannbacken zu beschädigen. Anerkannt jetzt bestes Fabrikat! Grösstmögliche Genauigkeit! Grösste Lebensdauer! Feinste Ausführung! Konkurrenzlos billige Preise! Über 1000 Futter stets am Lager. Man verlange neueste Preisliste.

Präzisions-Werkzeugmaschinen

für höchste Anforderungen.

Einfache und Vorgelege-Drehbänke. Leitspindel-Drehbänke (Schnelldrehbänke). Schnellbohrmaschinen ein- und mehrspindlig. Fräsmaschinen, einfach, universal und spezial. Shaping- und Hobelmaschinen. Revolverbänke (Automaten). Spezialmaschinen für die Armaturenbranche. Aut. Raderschneidemaschinen für die Kleinindustrie. Stossmaschinen für die Kleinindustrie. Schleif- und Poliermaschinen, auch elektrisch. Export nach allen Ländern.

PHILIPP STÖHR, BERLIN O. 34.

CONRAD ÉS TÁRSA

műszaki nagykereskedés

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 15. (Oktogon-tér.)

Alapítottatott 1894-ben.

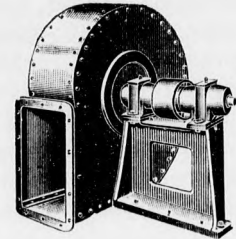
Behozatal. ::::: Kivitel. ::::: Különlegességek gyártása.

A m. kir. honvédség, a cs. és kir. közshadsereg, a m. kir. csendőrség, a m. kir. államvasutak, a m. kir. posta- és táviratigazgatóság, a m. kir. ipariskolák, a m. kir. vas- és acélgyárak és a legtöbb állami intézet és vállalat szállítói

Mint az államnak szerződéses szállítói, első sorban hazai gyártmányt szállít mindennemű műszaki cikkekben, u. m.: géphajtó-szijak, gummi-árak, gőztömítő anyagok, kenő-, világító-olajok és kenőcsök, gőz- és vízvezeték-felszerelések, csövek, szerszámok és szerszámgépek, ponyvák, zsákok, mérlegek, gazdasági gépek és eszközök, emelőrudak és csigaszorok, vasak, szegek és csavarok, kutszivattyúk, fecskendők, fürdő- és closett-berendezések; különlegességeket bánya- és kohóművek, malmok, cukorgyárak, papirgyárak, serfőzők, szesz- és élesztőgyárak, fűrészgyárak, téglagyárak, gazdaság és erdészet, kertészet, szőlőmivelés és pincegazdaságok stb. részére.

Kraftsparende „Bonus“-Ventilatoren

„Bonus“- Ventilatoren für alle Antriebsarten.

„Bonus“- Ventilatoren modernster Konstruktion.

Dampfturbinen-

u. Ventilatorenbau

KOHL & DRACHE

□ Dresden-N. 11. □

Spiritus = Vergaser = Kocher

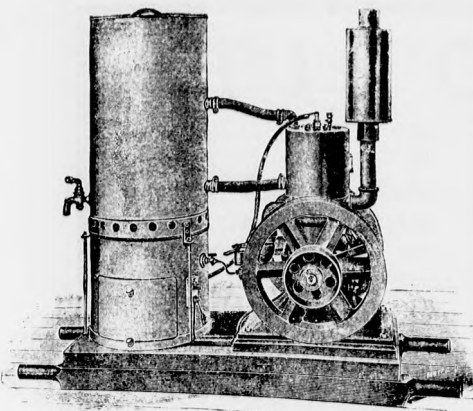
aller Art als Oekonom, Redivivus, Caesar etc. offerire billigst. Preislisten sende auf Wunsch! :::: Preislisten sende auf Wunsch!

Gustav Heyde jun.

:: PRAG, I., Karpfengasse No. 33. ::

EXPORT! :::::::::::::: ERZEUGUNG! :::::::::::::: EXPORT!

Hirdetőkinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Carl Boger mótorgyára Planegg-München.

Szállít álló benzin-mótorokat mezőgazdasági és kisipari üzemekhez, teljes felszereléssel; azonnal üzemképesek! Csekély beruházási és üzemköltség.

Egyszerű kezelés.
Képviselek kerestetnek.

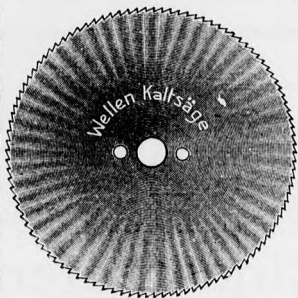
Nürnberger Motoren

übertreffen jede Konkurrenz durch viele Konstruktionsvorteile geringen BENZINVERBRAUCH, billigste Preise. Ausführliche Prospekte durch die öster.-ung. Gen.-Vertretung.

NORBERT SCHWARZ

WIEN, II/2. ZIRKUSGASSE 5 v.

A fűrészlap beszorulása teljesen kizárva.

Tartósabb vágóképesség.

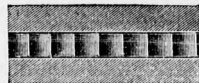
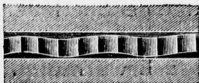
Szárazonjárás és gözölgés teljesen kiküszöbölve! Feltűnő újdonság!

Hullámos hidegvágó fűrész
D. R. G. M.
automatikusan vágott fogakkal.
A világ legjobb hidegfűrészzei.
Más fűrészekkel szemben megkétszerezett munkateljesítmény.

Jobb és olcsóbb a konikus fűrészeknél. Javítások pontosan.

Georg Gebhardt, Düsseldorf 26.
Gyorsabb és csendesebb munka.

A hullámos fűrészek munkamódja

A konikus fűrészek munkamódja

TRIUMPH-TÜZHELY.

Áldás minden konyhában!
!! Hirnevű gyártmány !!

Triumph-takarék-
:: tüzhely ::

Triumpfwerke
Herd- u. Ofenfabriken in Wels,
Gesellschaft m. b. H.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TECHNISCHE HANDELSGESELLSCHAFT

R. DE FELDAU & OSWALD LÖFFLER NACHF.

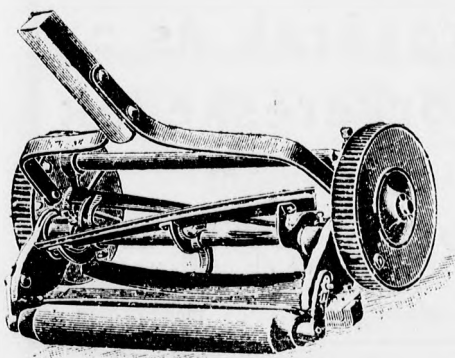

TECHNISCHE BEDARFSARTIKEL & FILTERFABRIK

TELEFON 5457.

Centralbureau:
WIEN, III., Engelsberggasse 5.

Haltestelle der Elektr. Strassenbahn (O-Wagen); Neulinggasse.

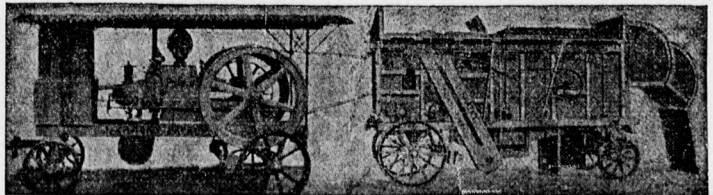
BRILL TESTVÉREK

pázsitkaszáló gépei golyós csapágygyal és anélkül kifogástalanul vágnak és a velük való kaszálás úgyszólván gyerekjáték. Erős, tartós szerkezetüknél fogva javításra alig szorulnak. **Versenyárak.**

BRILL TESTVÉREK GÉPGYÁRA
BARMEN 20.

JEZEK K. & R. blanskoai gépgyár és vasöntőde magyarországi vezérképviselete
Gömöri Testvérek BUDAPEST, IX., Boráros-tér 2. szám.

Legújabb rendszerű motor cséplőkészletek, köttörő gépek és teljes téglagyári berendezések teljes jótállással és kedvező fizetési feltételek mellett szállíthatnak. Állandó kiállítás motoros-cséplőkészletek és az összes gazdasági gépekben.

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

Bohrmaschinen

äusserste Preise,

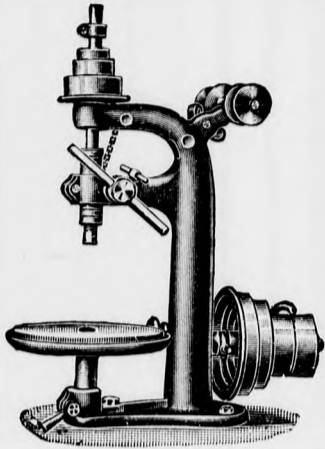
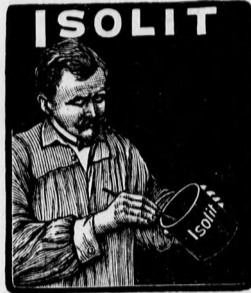
liefert

August Klahn

Berlin,

Lindowerstr. 18/19.

Lieferung nur an Wiederverkäufer.

ISOLIT

egy mázolásra kész, sav- és viharálló festőanyag, amely minden anyagot sav, lug, chlor, viz, gőz ellen örökké megvéd. Minden színben kapható. A legjobb szigetelő anyag. Tessék részletes prospektusokat kérni.

GYÁR:

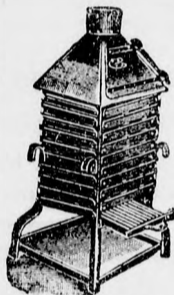
ING. KARL REZAC

ISOLITMŰVEK

PRÁGA, II., FERDINANDSTRASSE 36.

K-O-K-S-O-F-E-N

Tausendfach erprobt.

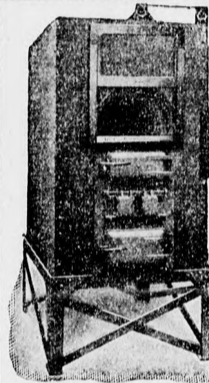

D. R. G. M.

zum Heizen von Fabrik- und Lager-Räumen, Austrocknen von Neubauten, fertigt als **Spezialität**

G. Alb. Zimmermann
Remscheid, Bismarckstr. 46.

Gross-Abnehmer gesucht.

Unübertroffen in ihren **Leistungen** sind die

Glüh-, Härte- u. Einsatzöfen

(System Hartmann)

mit Patent-Halbgasfeuerung (neueste :: Konstruktion der Stierfeuerung). ::

Garantiert 1200° C in der Muffel. Gleichmässige Erwärmung. Braunkohlenfeuerung ohne künstlichen Zug, daher im Betrieb der billigste Ofen.

□ □ □

Ia. Referenzen.

□ □ □

HARTMANN & STEIN,

Spezialfabrik für Glüh- und Härteöfen

Dresden-A. 28, Habsburgstr. 1.

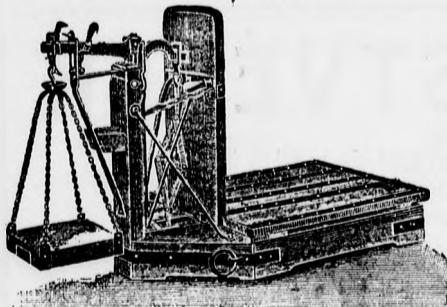
□ □ □

Telefon 9290.

□ □ □

Eilensfeld és Búza

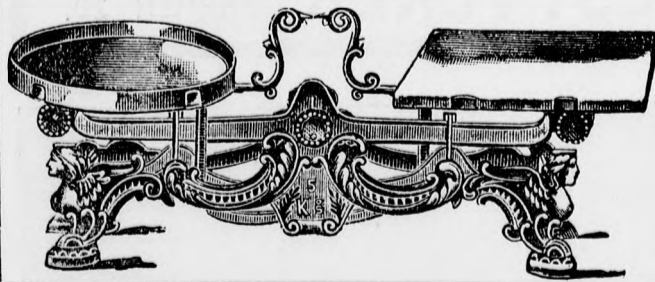
mérleggyártók Ujpesten, Váci-ut 14. sz.

Ajánlják kitűnőnek elismert hazai gyártmányu tizedes és százados gabona mérlegeiket.

Viszonteladónak olcsó árak.

Tessék ajánlatot kérni.

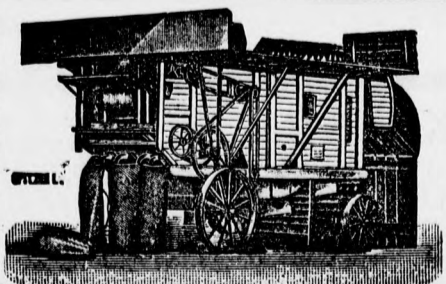
Mótorgyárak és ::
mótorkereskedők

figyelmébe ajánl

ING. KARL REZAC PRAG II. Ferdinandstrasse 36.

verőléces és szeges cséplőgépeket motor meghajtásra.

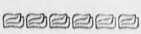
Szállítás csakis viszonteladóknak!

Tessék ajánlatot kérni!

Blasebälge. Feldschmieden,

Druck- und eiserne Lötgebläse, komplette Feuerungsanlagen neu u. gebraucht, sowie a. Gattungen Esseeisen billigst. Reparaturen am Ort durchgeführt beim Erzeuger

Johann Korzinek**Wien XII., Arndtstrasse 20/a.**Preislisten gratis und franko. **KETTEN** aller Art.

Kalibriert, Gall-Ewart, Flaschenzug, Schiffs- und Kranketten, Hebezeuge, Kettenräder.

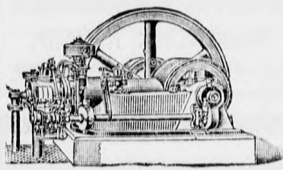
Offerte bei Angabe des benötigten Quantums stets zu Diensten.

Somogyi Viktor**Budapest, VI., Lehel-utca 5.**

□ □ □ □

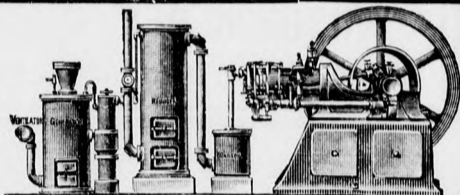
Telephon 111-29.

Telephon 111-29.

FRISCHMÁN ELEK ÉS TÁRSA

MÓTORGYÁRA ○ MOTORENFABRIK

SZOMBATHELYEN, Király-utca 11

TREBITSCH GYULA

.. .. motor-telepén .. ..

Budapest, VI., Eötvös-u. 42. kaphatók.

Teljes jótállás! ○○○○ Könnyű részletfizetés!

A legújabb rendszerű motorcséplő készletek, továbbá a legújabb benzinyersolaj- és szivógázmotorok, valamint teljes malomberendezések legolcsóbban

Ezen jó hírű cég motorai könnyű kezelésűk és nagy erőterjedésük folytán az egész országban nagy elterjedésnek és közkedveltségnek örvendenek.

Árjegyzék ingyen!

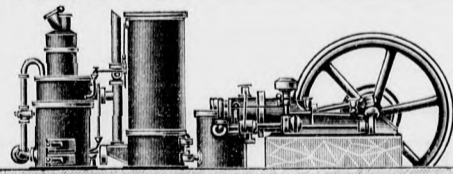
Original **Bauaufzüge „Mücke“** mit verzinkten Förderschalen (gesetzlich geschützt). Betonmischmaschinen mit einstellbarem Mischungsverhältnis. Mörtelmischmaschinen, Benzin- und Elektromotore, Bauwinden, Krähne, Aufzüge und Elevatoren aller Art baut und liefert vorzüglich und billigst Aufzüge- und Maschinenschlosserei **R. Mücke Jun. Wien, IX., Sobieskygasse No. 24.**

„TURUL“ benzinmotoros cséplőkészletek a legegyszerűbbek

A „Turul“ benzinmotoros cséplőkészleteket, tekintve, hogy azokat bárki kezelheti és csekély benzinfogyasztás mellett óriási munkaképességgel bírnak, minden gazdának legjobban ajánljuk. — Teljes jótállás biztos üzemért és kitűnő cséplésért. — Olcsó ár, kedvező fizetés. — Árjegyzék ingyen.

Viszonteladónak magas jutalék. — Levélcím:

„Turul“ motor- és gépvállalat Budapest, VI., Eötvös-utca 36. sz.

PAUKER

Főüzlet: Budapest, V., Váci-körút 60.

Fióközlet: Budapest, VI., Váci-körút 23.

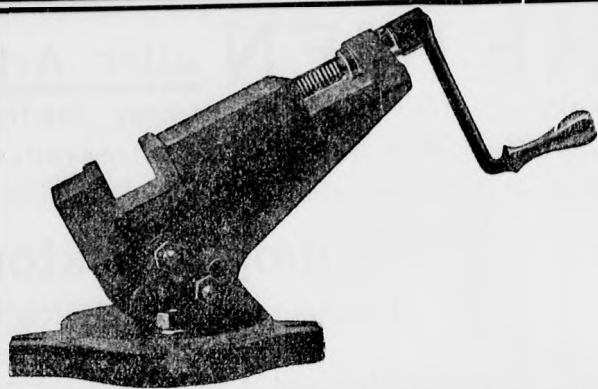
TELEFON
47-37.
TELEFON
86-73.

Elismert elsőrangú szaküzlet, ahol papíráru- s üzleti-könyvszükségletét a legjobban fedezheti és ahol nemcsak hogy olcsón vásárolhat

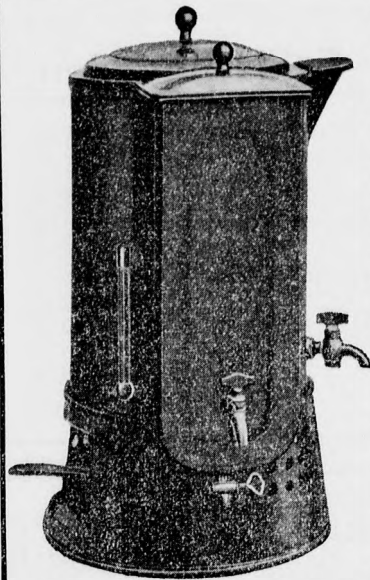
modern irodai szereket,

hanem egyúttal radikál üzleti organizációjának megfelelően kap, oly irodaszereket, melyek munkáját feltétlenül eredményesen elősegítik.

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

Universal Maschinen-Schraubstock
für Fräsmaschinen, Hobelmaschinen u. Bohrmaschinen
WILHELM REX, Berlin O. 98.
Werkzeug- und Maschinenfabrik.

Magyar szabadalom 46969.
Legujabb szab. és törvé-
nyileg védett

„EXCELSIOR“
olajtisztító-
készülék.

Ezen készülék azáltal válik ki a többiek közül, hogy melegvízzel dolgozván, a megtisztítandó olaj higanfolyóvá válik s így a szenny belőle tökéletesen kiválik. Különösen beválik ezen készülék a Diesel-motorok átfutó olajainál, mivel a motorcylinder hűtővíze nagyon jól felhasználható a készülék táplálására. — Ezen készülék az egyetlen ily munkateljesítménnyel. — Egyedüli készítő és szab. tulajdonos:

Felix Taschler
Neunkirchen N.-Oestr.
Prospektus ingyen és bérmentve

Wo?
erhalte ich
schnell, gut u. billig

Utschied

Zinkographien, Autotypien
Holzschnitte
u. Galvanos?

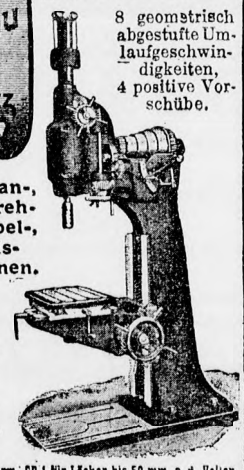
Bei
G. Reifacher

Kunstanstalt für Utschiedsfabrikation
Telefon 5196 Stuttgart Paulinenstr. 3

**Werkzeug-
Maschinen-Fabrik
SCHÖNAU**
G. M. B. H.

Schönau
bei
Chemnitz

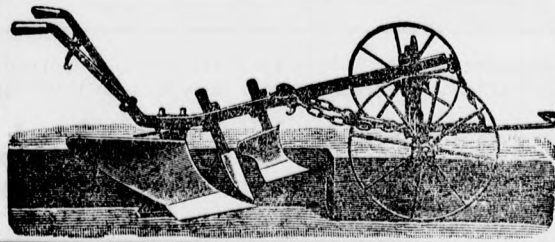
8 geometrisch
abgestufte Um-
laufgeschwin-
digkeiten,
4 positive Vor-
schübe.

Support-, Plan-,
Revolver-Dreh-
bänke. :: Hobel-,
Stoss-, Fräs-
Bohrmaschinen.
Sonder-
maschinen
für
Stahlwerke,
Schiffs-
werften,
Eisenbahn-
werkstätten.

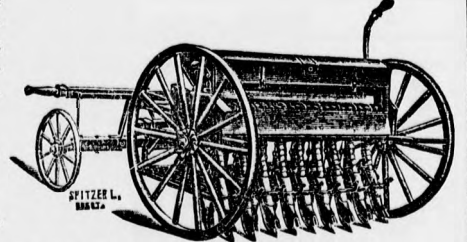
Senkrechte Schindelbohrm. SB I für Lächer bis 50 mm. a. d. Vollen.

Viszontelárusítók figyelmébe! „Rekord Drill“ és „Losonci Drill“ a legökéletesebb vetőgép. Losonci gyártmányok.

„Resiczai“ acélekék. Kötönő szerkezet. — Kiváló anyag. — Olcsó árak. — Minden más gyártmányt felülmúlnak. — Árjegyzékkel és legolcsóbb árajánlattal szívesen szolgál

h. M. Kir. Államvasutak Gép-
gyárának Vezérigynöksége
Budapest, V., Váci-körút 32.

Hirdetőinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

MANOMETER

FÜR ALLE ZWECKE, LIEFERT SAUBER UND KONKURRENZLOS BILLIG

AUGUST BEER,
MANOMETER-FABRIK,
HALLE A. S.

MAN VERLANGE
PREISLISTE!

Glichéfabrik

Hans Fleischmann Nürnberg

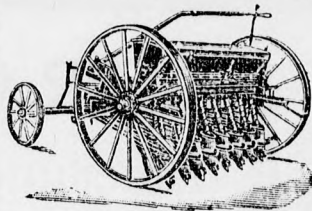
Erstklassige Rasche
Bezugsquelle Bedienung
für Billige Preise
Klischees jeder Art Feinste Ausführung

Galvanos in Kupfer u. Stahl-nickel

! Vaskereskedők figyelmébe !

TERÉNYI J.

Budapest, V., Hold-utca 10.

Járgányok, cséplőgépek, rosták, sorvető-
gépek, darálók, szecskavágók, répavágók,
morzsolók stb.

:: Mindennemű takarmánykészítő gépek. ::

Olcsó árak. Kitűnő minőség.

:: Szolid kivitel. ::

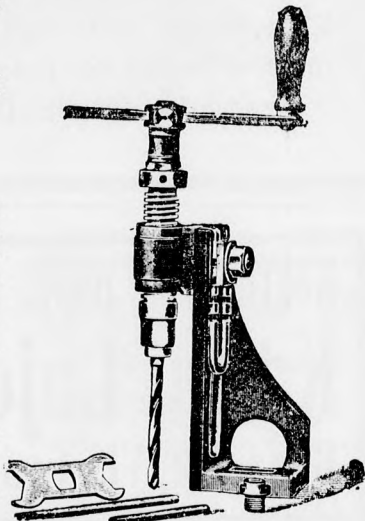
„Opol“

Szerelési Gyorsfuró készülék

Stolpe rendszer.

D. R. P. és D. R. G. M.

Pótolja a
kézfurógépet. Fur 20 mm-ig
kovácsolt vasba, stb. - be,
90 mm. mélyre kis erőfeszíté-
ssel, rövid idő alatt. ::
Prospektusok ingyen és bér-
mentve. Beszerezhető min-
den nagyobb gépkereske-
desben is.

GEISLER & BROMEL

Maschinenfabrik

Berlin N. Chausseestrasse 45.

TELEPHON 3166.

TELEPHON 3166.

Ludwig Dowrtil

Wien X. Leibnitzgasse 40.

SIEB- U. DRAHTWARENERZEUGER

Empfiehlt sich als leistungsfähiger Erzeuger
von Siebe aller Gattungen. Drahtgeflechte für
Garten-, Wald-Aufzugstiegen und sonstigen
Einfriedungen, Fensterschutz u. Oberlichten
gitter, Stahldrahtmatratzen, Funkenfänger
Aller Drahtgitter, sowie sämtl. Drahtarbeiten

AUTOMATIKUS Csavar- és idomvágó- esztergapadokat,

a legprecizebb kivitelben és
a legnagyobb munkaképességgel,

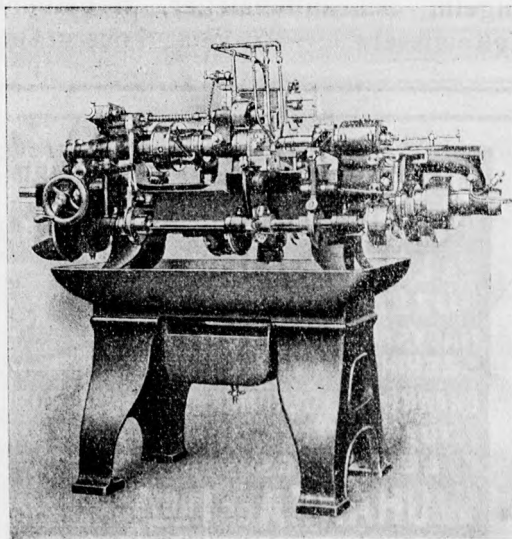
Centrifugákat, Hasitékvágógépeket

☺☺☺ (Schlitzmaschinen) ☺☺☺
gyártanak mint különlegességet:

WILH. SCHWERTFEGER & Co. Wiesbaden 4.

Telegr.-Adr.: SCHWERTFEGER COMPAGNIE.

Cable-Code: A B. C. Code, 5 th. Ld.

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

Sürgőnycim: „Szivattyár Budapest,”

Telefonszám: 72-08, v. 72-09.

Alapított: 1858. évben.

Gyártott fecskendők száma: 17.000.

Budapesti Szivattyú és Gépgyár R.-C.**BUDAPEST,**
VI., VÁCI-UT 69. SZÁM.

Gőzgépek, légsűrítők, vacuumszivattyúk, keretfűrészek. Gőz-kazánok, tartányok, előmelegítők. Vashidak, fedélszerkezetek, szegecselt oszlopok. Vas- és fémöntvények. Vasuti fordítókorongok. Mindennemű forgó- és futódaruk kézi és villamos hajtásra. Rostélyvasak acélozott felülettel. Közlekművek. —

Szivattyúk. — Tüzfecskendők. Tűzoltósági segédeszközök és szerek. — Köztisztasági eszközök. Közegészségügyi szerek. Centrifugál és turbina-szivattyukat a legnagyobb szállító-képességgel mindig raktáron tartunk.

Sie schneiden den härtesten Stahl

welchen eine Feile angreift, mit dem

Rhenus - Metallsägenblattes

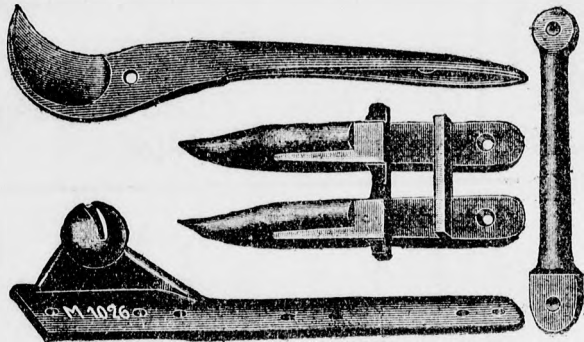
Dasselbe ist ohne Konkurrenz. Es

liefert einen glatten Schnitt und

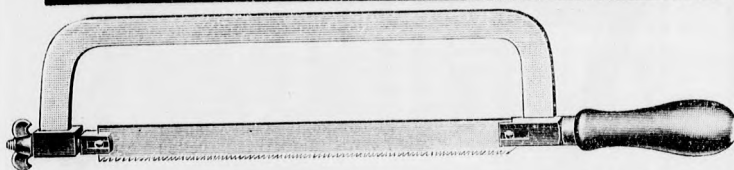
☺☺ bringt Ihnen Zufriedenheit. ☺☺

Emil Lührig

Hamburg 21.

Lieferant der Königlichen Preuss.
☺☺☺ Bayer. Staatsbahnen. ☺☺☺**GEBR. GARTZE, Solingen.**Abteilung: **Gesenkschmiede**

Liefern Massenartikel aus Stahl und Eisen, sauber im Gesenk geschmiedet, für alle Zweige der Industrie roh und . . . bearbeitet. 250 PS. Dampfkraft. . .

OTTO KLEIN SÖHNE

Werkzeugfabrik, Remscheid 1

fertigen Sägebogen, Sägensetzer, Gattersäge-angeln, Schraubenzieher, Hobelbanknägeln, Kaltmeissel aller Art. Verkauf nur an Grossisten.

WOHANKA FÉLE**NYERSOLAJ MOTOROK**és **LOKOMOBILOK.**

ÜZEMKÖLTSÉGEK.

NAGYSÁG

SZERINT **1 1/2-2 fillér**

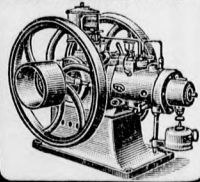
ÓRÁNKÉNT és LŐERŐNKÉNT. NINC S ROBBANÓ

és TŰZ-VESZÉLY! MINDEN PÉNZÜGYÖRI

ELLENŐRZÉS és ENGEDÉLY NÉLKŰL.

WOHANKA és TÁRSA

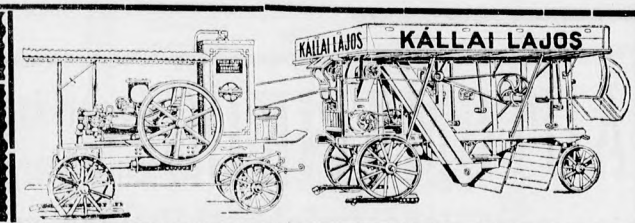
HONIGYÁRTMÁNY!

BUDAPEST.
V. Váci-Körút 76.

Köztudatba ment át, hogy csakis

Kállai Lajos motorgyára

Budapest, VI., Gyár-utca 28. szám

szállítja teljes jótállás mellett a leg-hirnevesebb motorcséplő-készleteket.

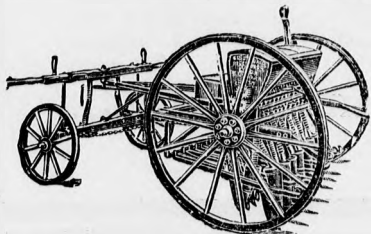
Saját érdekében kérjen minden gazda dísz-főárlapot, melyet ingyen bérmentve küld a gyár.

Fontos figyelmeztetés!!

Kállai Lajos hírneves motorgyára nem tévesztendő össze más Kállai nevű cégekkel

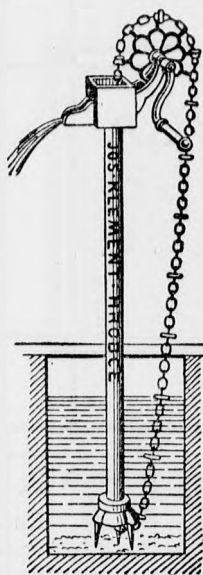
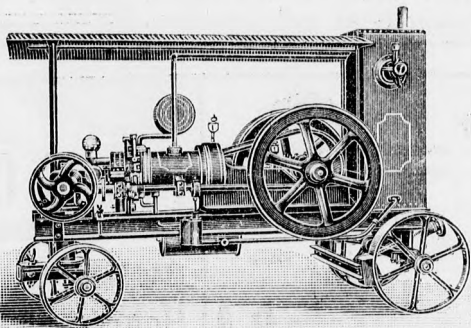
Első Misslitz-i gép- és motorgyár
JULIUS & MAX EISNER

MISSLITZ (Mähren.)

Ajánlanak leg-
ujabb és legjobb
benzin-motorokat
és lokomobilokat.

Szállítás csakis ismételőknak.

**A KLEMENT-féle
láncszivattyú**

a világ legjobb szivattyúja.
Főműködés: trágyalé, moslék, félre-
eső helyek (Abort), vágóhidak stb. ürü-
lékeinek tisztítására.

10.000 darabon fölül használatban.

E szivattyú óriási munkaképessége és határ-
talan tartóssága miatt fölül minden szabá-
dalmazott és nem szabadalmazott más szivattyút.

Ezen láncszivattyút szállítom hat heti
☐ ☐ ☐ próbaidőre ☐ ☐ ☐
és meg nem felelés esetén minden kárterítés
nélkül visszaveszem a saját költségemen.

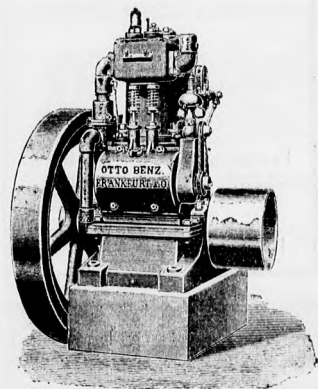
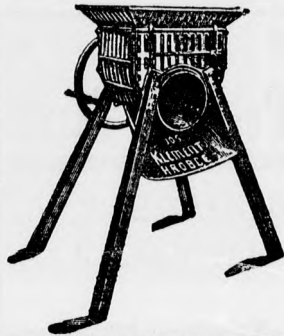
Trágyalé és vizeshordók duplán cinkeztett
legjobb acéllemezéből. Szórók. Per-
metezők. Szivattyúk. Trágyalé-elosztók.

Kovácsolt vasból készült
kazánok stb.

Répa- és burgonyavágók
kupalaku, csavarlyukas dobbal,
felülműködésű munka-
képességgel.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Josef Klement
gépgyára,
HROBETZ a/E.
Böhmen.

Otto-Benz-Motoren.

Eigene Konstruktion und Fabrikation

Kräftige solide Bauart! ☐ Stossfreier geräuschloser Gang! ☐ Einfach! Zuverlässig! ☐ Sparsam! Billig!
☐ Keine zerbrechlichen Oelgefässe! ☐ Zentral-Schmierung! ☐ Mit allen Verbesserungen der Neuzeit für
flüssige und gasförmige Brennstoffe. ☐ Motoren liegender Anordnung, Boots-Motoren mit Zubehör, Schiffs-
Motoren mit Zubehör, Motor-Lokomobilen nach besonderen Preislisten.

CAMIN & NEUMANN Inhaber: Ingenieur Otto Benz

Motoren- u. Maschinenfabrik u. Eisengiesserei FRANKFURT A. ODER,

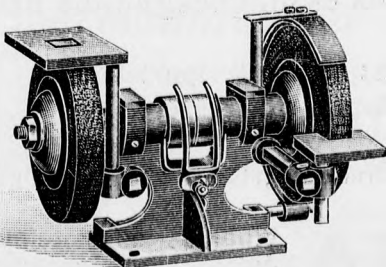
KARNER ÉS TÁRSAI

Műszaki és
szerszámgépek kereskedők

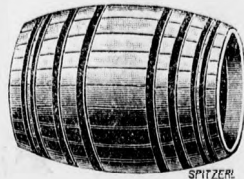
TELEFON 81—47.

BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 7. SZ.

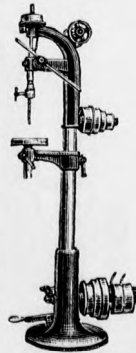
Ajánlják dusan felszerelt raktárukat az összes műszaki cikkekben.

Szabatos és külön-
leges szerszámgé-
pek nagykeres-
kedése. ::

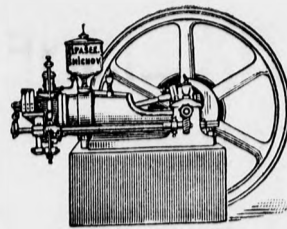
Speciale und Prae-
cisions Werkzeug-
maschinen Gross-
handlung. ::

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

SPITZ GYULA

ÉPÍTŐ-SZERSZÁM, FAÁRUK ÉS MŰ-
SZAKI CIKKEK NAGYKERESKEDÉSE
BUDAPEST, VI., ARADI-U. 17. SZ.
TELEFON 143—20.

Compl. Sätze
Rohguss

zum Selbstbauen von
Benzin-, Rohöl-,
Sauggas- u. Windmo-
toren, Locomobilen,
Pumpen u. Spritzen
aller Art liefert Mo-
toren- u. Pumpen-
fabrik mit Giesserei

Pašek & Comp. Prag-XII.

SEMPERIT

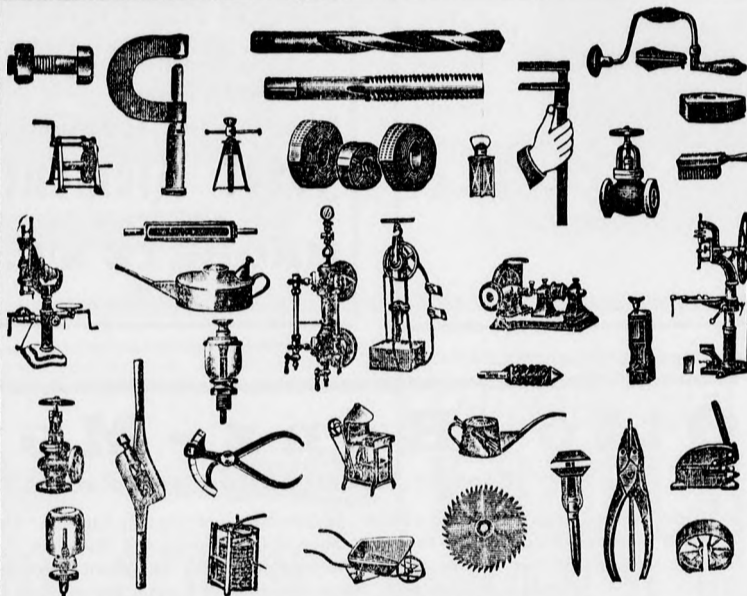
A legtökéletesebb magas nyomású tömitőlemez.
Kapható az összes műszaki üzletekben lemez-, zsinór-,
keret- és gyűrűalakban.

Pethe és Társa

BUDAPEST, V.,
Honvéd-utca 4. sz.

Telefon: 88—07.

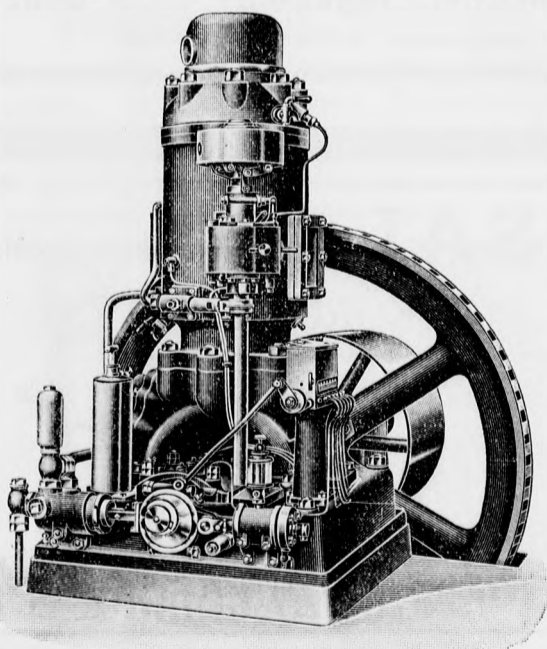
Műszaki és elektrotech-
nikai nagykereskedés.

Pethe & Comp.

BUDAPEST, V.,
Honvéd-utca 4. sz.

Telefon: 88—07.

Technische u. Elektro-
techn. Grosshandlung.

35 HP 2 cylinderes kivitel.

SWIDERSKI
nyersolajmótorok

3—200 lóerőig, a legkiválóbb kivitelben.

Egyszerű szerkezet és kezelés. Olcsó beszerzés,
üzem és főtartás. Hosszu élettartam. Feltétlen
üzembiztonság szelepek és mágnesgyújtás nélkül.

Kiválóan alkalmas: malmok, ipartelepek,
világítási telepek stb. részére.

Részletes költségvetéssel és mérnöklátogatással szívesen szolgálunk.

ELEKTRA villamos- és erőtelepeket
építő részvénytársaság

BUDAPEST, VI., GYÁR-UTCA 11. SZÁM.

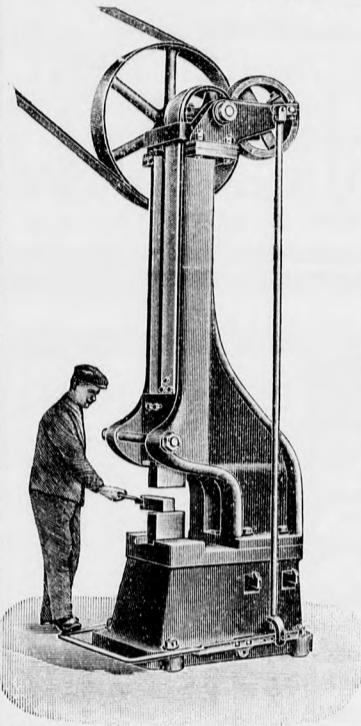
TELEFON: 84—64.

TELEFON: 84—64.

Hirdetőinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél szíveskedjék lapunkra hivatkozni.

KOCH & Cie

Maschinenfabrik
Remscheid-Vieringhausen
(Rheinpreussen).

Specialität :

○ Mechanische ○
Schmiedehäuser

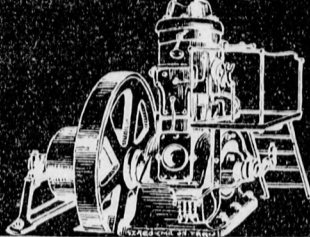
Unsere neue, in allen Industriestaaten zum Patent
angemeldete

○ Präzisions- ○
Hebevorrichtung

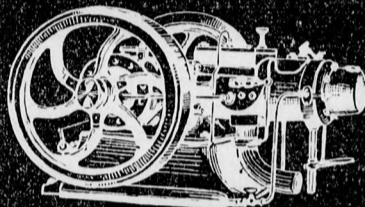
ermöglicht eine bisher unerreicht leichte und sichere
Schlagregulierung; dieselbe kann an jedem Fallhammer irgend einer Konstruktion nachträglich angebracht werden.

Prospekte u. Referenzen zu Diensten.

BOLINDER NYERSOLAJMOTOROK

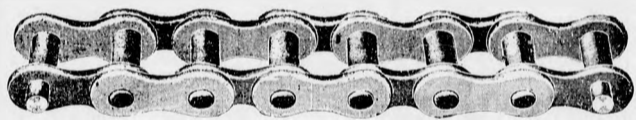

SZABÓ EMIL és TÁRSA
BUDAPEST
VI. TERÉZ KÖRÜT 46.

EGYSZERŰ SZERKEZET NINCS ELGÁZOLÓGATÓ
NINCSENEK SZELEPEK KEZELÉST NEM IGÉNYEL
NINCSGYŰJTŐ-KÉSZÜLÉK OLCÓSÓ és BIZTOSÜZEM.

SZIVESKEDJÉK A LAPRA HIVATKOZNI

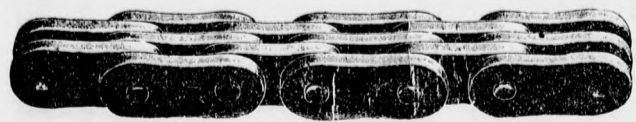

Ernst Schmeisser & Kühn,

Chemnitz, 14

Gegründet im Jahre 1857.

Spezialfabrik für Gallsche Gelenkketten und Maschinentreibketten aller Art.

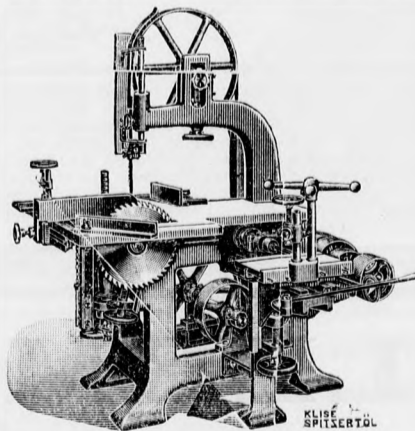

Famegmunkálógépek

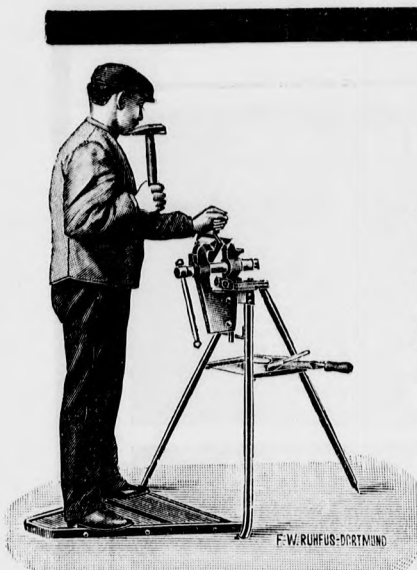
épület- és butorasztalosok számára
hajtógéppel együtt szállít:

LANGEN & WOLF

Budapest, VI., Váci-körut 59,

A legelső érmekekkel kitüntetett KIESSLING és TÁRSA lipcsei famegmunkáló gépgyár vezérképviselői.

Neu!
Montage-Werkbänke

zusammenlegbar,
auswechselbar mit Parallel-
Rohr- und

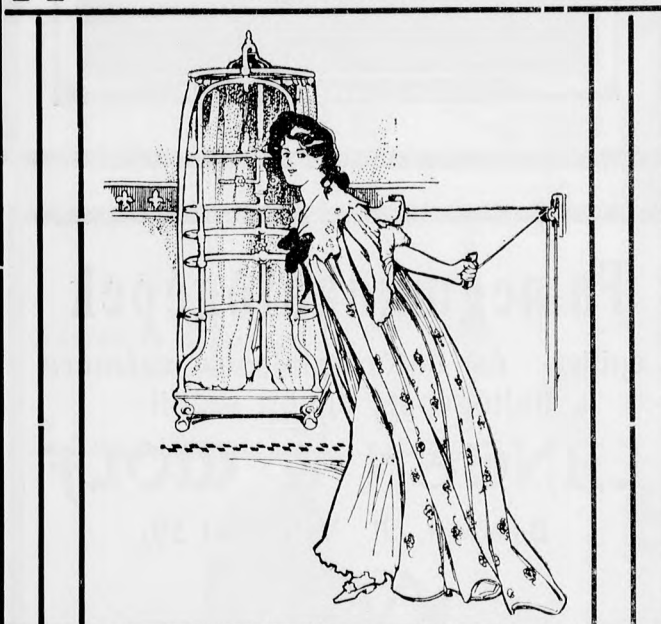
Flanschschraubenstöcke
Kombin. Parallel-Schraub-
stöcke zum Spannen für
Rohr-Rund- u. Flachstücke,
Wiederverk. hoher Rabatt.
Verlangen Sie Preisliste.

Specialfabrik
JACOB DÖRING,
Hagen i. W.

Hanák Miksa Budapest

V., Nádor-utca 50. (Margithid és Lipót-körút mellett).

TELEFON 161-46.

SZÁLLIT: Fürdőkályhákat, fa-, légszesz- és spiritusz-tüzeléssel. Fürdőkáda-
kat horganybádógból, öntöttvasból és fayencéből. Mosdóberendezéseket
fayencéből és öntöttvasból. Árnyékszékberendezéseket. Munkásmosdókat
gyárak részére. Fayence- és zománc-árut fürdő-, árnyékszék- és konyha-
berendezésekhez. Zománcozott modern kagylókat. Fémárut víz-, gőz- és
légszeszvetékekhez. Gőzsökkenő-szelepeket. Szerelvényeket központi
gőz- és meleg vízfűtéshez. Mindenféle vascsövet. Kőagyagsövet. Beton-
csövet. Szivattyukat. Tömlőket. Műszaki cikkeket. Szerszámokat. Hegesztett
vashordókat. Teherláncokat.

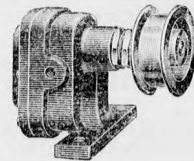
ZAHNRADPUMPEN

zum beständigen Zuführen von Öl, Seifenwasser etc.
an allen Arten Werkzeugmaschinen, sowie Kühlwasser
an Motoren- (Automobile) Räder und Wellen aus
Siemens-Martin-Stahl. Erstklassige Ausführung.

Billige Preise!

MASCHINENFABRIK

FRIEDR. REICHERT
BERLIN S. O. 36.

Alleinverkauf
PETHE ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., HONVÉD-UTCA 4.

A. Engelmann & Co.
Mechan. Seilfabrik
Hannover

TRANSMISSIONS-SEILE

aus Manila, Schleishanf und Baumwolle

Transmissionsseile mit Gelenk-Kupplung.

Bergwerks-, Förder-, Bohr- und Brenns-
berg-Seile. Stahldrahtseile für Gleis-
transportbahnen.

TRANSMISSIONS-DRAHTSEILE.

Dampfzugstahldrahtseile, Lauf- und Zugseile für
Drahtseilbahnen. Gusstahldraht-Aufzugs- und Steuer-
Seile. Blitzableiter-Seile, Spalierdrahtseile. Seile für
Bogenlampen, Uhren und Läutewerke.

LEHMANN & Co.

WIEN, IX., PULVERTHURMGASSE 7.

Spezialgeschäft für moderne WERKZEUGE und MESSINSTRUMENTE für
ELEKTRISCHE und DAMPF-ANLAGEN.

Hirdetöinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

CHEMISCHE EXPORT-GESELLSCHAFT.

RAUCHVERZEHRENDE SPARFEUERUNG G. m. b. H.
System Bender—Dr. Lehmann. Chemisches Verfahren. Berlin W. Lutherstrasse 7/8.
Kein Rauch, besser Zug, bessere Verdampfung durch Temperaturerhöhung. Selbstamortisation d. Apparates durch Kohlenersparnis.

ABZIEHBILDER

Abzieh-Firmenschilder u. Schutzmarken f. Landwirtschaftl. u. andere Maschinen u. Apparate. Blumen, Landschaften, Bordüren f. Holz- u. Metallwaren. Verlangen Sie Preisliste N. unter genauer Angabe der Grösse und des Verwendungszwecks der Bilder.

Carl Schimpf, Abziehbilder-Fabrik, Nürnberg

Gall'sche Gelenkketten für alle Zwecke!

Transportketten, Baggerketten, Elevatorketten, Karrierketten, Hebezeugketten, Ziehbankketten! In Jeder Art und Grösse, für jede Leistung!

NOHL & Co.
Köln Ehrenfeld 39.

Telegramm-Adresse: Nohlco Köln.
Fernsprecher: Amt Köln 3445.

Transmissions-Treibketten. Räder- und Kettenachsen!

Beste Ersatz für Riemen bei kurzen Achsen-Entfernungen! Lieferanten der kaiserl. Marine, in- und ausl. Staats-Eisenbahnen und der grössten Werke in allen Ländern.

Neu! Zweiteilige Treibketten ohne eingesetzte Hülsen! Bestbewährte Ketten für Grubenlokomotiven u. schnelllaufende Treibe! D. R. M. 350213 u. D. R. M. 350213. u. D. R. M. 357679.

M. Wagner, Hille & Co.

(G. m. b. H.) Präzisions-Werkzeugfabrik

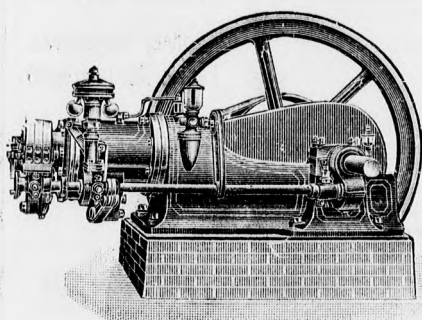
BERLIN-RIXDORF, Erlanger-Strasse 4.

Fernsprecher: AMT RIXDORF Nr. 969.

Spezialität:

Gewindebohrer u. Gewindeschneidzeuge aller Art

EGY VAS- ÉS GÉPKERESKEDŐ se mulassa el SAJÁT ÉRDEKÉBEN árlapot és nettolistát kéni, bámulatosan előnyös árai vannak.

Minden nagyságu motor állandóan raktáron van és azonnal szállítható.

A következő világhírű és elsőrangú motorgyárakat képviselem:

CHRISTOPH J. E. német motorgyár, alapított 1835.

FIELDING angol motorgyár, alapított 1875.

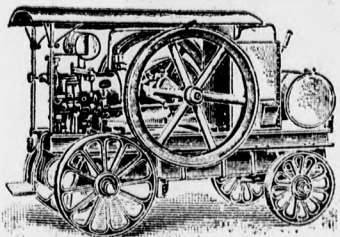
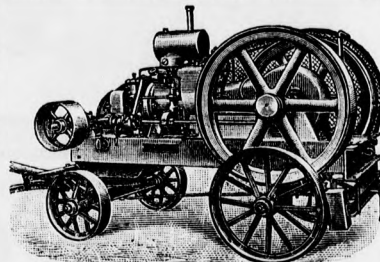
WATERLOO amerikai motorgyár, alapított 1878.

VIDÉKI RAYONKÉPVISELŐK KERESTETNEK.

Alapított 1883. **DÉNES B.** Telefon-sz. 46-03.

motorspecialista

Budapest, V. ker., Lipót-körút 15. szám.

Karczag Testvérek

motor- és gépkereskedők ::

Budapest, Aulich-utca 7.

Ajánlanak elsőrangú szivógáz- és nyersolajmotorokat, benzinmotor és locomobilos cséplőket. Továbbá összes gazdasági gépeket, malomberendezéseket és műszaki cikkeket.

Tessék árajánlatot kéni.

Hirdetőkinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Erste Wiener Werkzeugmaschinen-
fabrik und Eisengiesserei

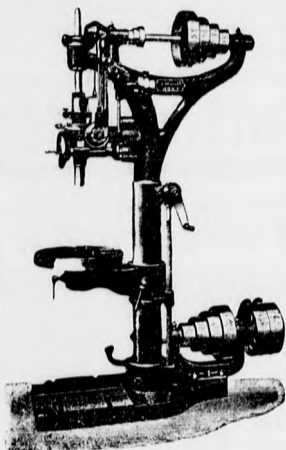
JOH. MÜLLER

Wien, X., Gudrunstr. No. 144-146.

Modernste
Konstruk-
tionen.

Serienweise
Fabrikation.

Präzisions-
Ausführung.

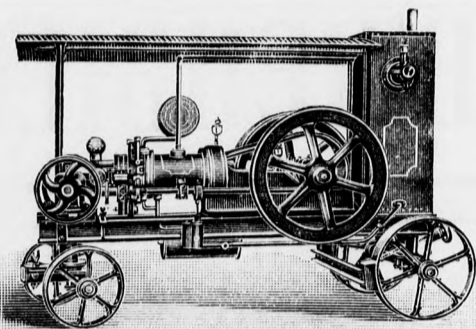
Zahnräderfräseerei

mittelst neuen amerikanischen Spezialmaschinen.

KRASSNER FERENC

gépgyára

BUDAPEST, VI., Hungária-körút 72.

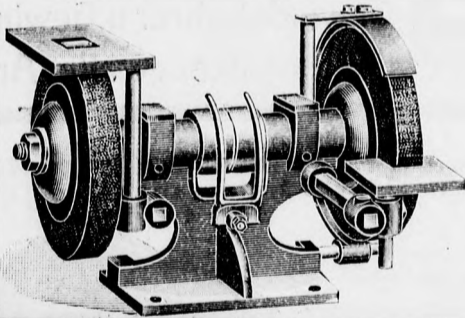
Telefon 43-84. **GYÁRT:** Telefon 43-84.

Mindenféle malomgépeket, motorokat, fameg-
munkálógépeket és berendez teljes fűrés-
telepeket, transmissiókat, stb. stb.

Költségvetés ingyen és bérmentve.

PLUL HOFMANN, BARMEN

Gewerbeschulstrasse 91.

Doppelseitige
Schmirgel-
Schleif-
maschine.

Wiederverkäu-
fern hoher
Rabatt.

Prospekte stehen
zu Diensten.

KARL RYSAVY

WIEN, V. MARGARETHENSTR. 95.

Spezialist in Wasser-Rückkühler
für Automobile und stationäre
Motor-Anlagen.

Reparaturen aller Systeme werden übernommen.

Próbára szállitunk hitelképes komoly vevőknek
Meteor benzín- és nyersolaj-
motorokat, Meteor lokomobilokat és Meteor cséplő-
gépeket, azon felté-
tellel, hogy ha a száll-
ított gépek a jelzett
munkateljesítményt
nem szolgáltatnák,
vagy nem működné-
nek kifogástalanul,
ugy a vevő minden
kárpótlás fizetése nél-
kül visszaléphet a
vételtől.

Meteor Motor és Gépgyár

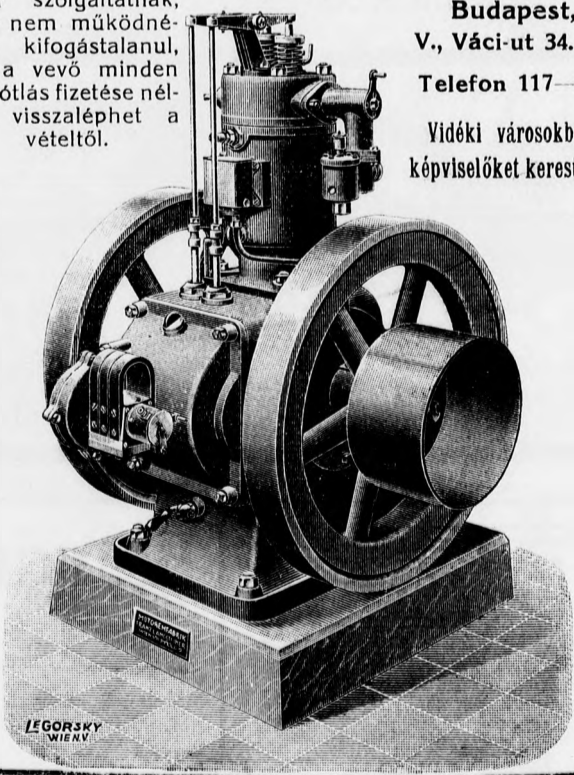
Vezérképviselőt Lőke Andor okl. gépészmérnök

Budapest,

V., Váci-ut 34. sz.

Telefon 117-23.

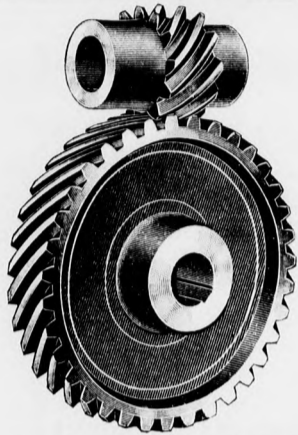
Vidéki városokban
képviselőket keresünk.

Hirdetőinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

ELSŐ MAGYAR PRECIZIÓS FOGASKERÉKGYÁR

A legelső gép- és mótorgyárak szállítója.

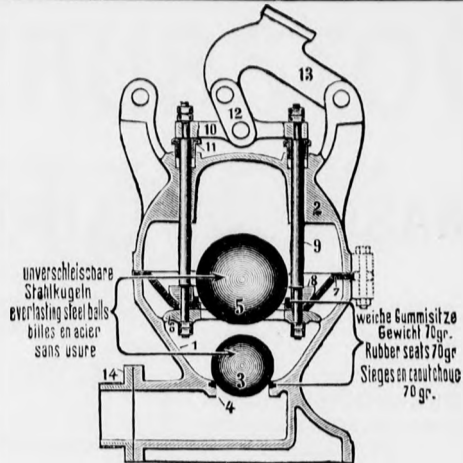
A legelső automobilgaragok szállítója.

BENKŐ ÉS GYÉMÁNT BUDAPEST

ezelőtt **BENKŐ FERENC** mérnök.

Gyár és iroda: VII., Róna-u. 17. Telefon 114-36.

Gyárt teljesen önműködő gépekkel homlok-, csavar-, csiga-, kup- és zajtalan nyersbőr-fogaskerekeket. — Elfogadja keréktestek szabatos marását, illetve gyalulását, legolcsóbb árak mellett.

„HANNIBAL“

ideális, versenyen kívül álló egyszerű

Építési =
Iszap =
Trágyalé **Szivattyu**

üzemben a legmegbízhatóbb.

72.000 liter óránkénti munkateljesítmény!

ERNST REHM, Budweis, Böhmen.

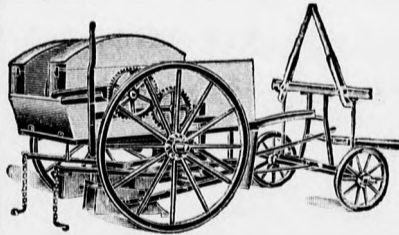
Wollen Sie Ihre Kessel

wirklich frei von Kesselstein u. eine grosse Ersparnis an Kohlen haben?

Dann gebrauchen Sie unser weltberühmtes, von Eisenbahnen und den grössten Werken Amerikas und Europas ständig benütztes Kessel-Zephon welches Ihnen die Garantie gibt, dass Armaturen u. Kesselwände nicht angegriffen werden. Trotz seiner hervorragenden u. unübertroffenen Güte ist der Preis nur M. —75 inkl. Packung. 150 Gr. genügen monatlich pro qm Heizfläche.

Kesselsteinpulver-Werke „Zephon“ Hannover, Markstrasse 60.

4-5 Kronen Anbau-Regie per Joch mit „SIMPLEX“ Erdäpfellege- und Zustreif-Maschine Patent

Fr. Zucker
p. Willersdorf 27.
N.-Oest.

Correspondenz bitte Deutsch.

SIRIUS

Elektr.-Ges. m. b. H. LEIPZIG.

Telefon: 464-6821. Tel.-Adr.: SIRIUS

Fabrik für Gleich- und Wechselstrommotore und Dynamomaschinen.

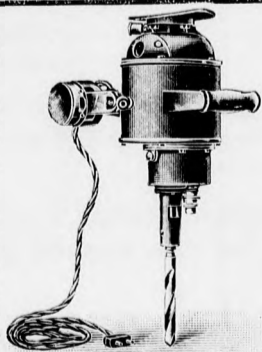
Dynamos für Elektro-Chemie und -Metallurgie, Motordynamos, Umformer, Strom- und Spannungsregulatoren, Schleif- und Poliermotore.

Elektrische Schleifapparate zum Aufspannen auf Drehbanksupporte für Gleich- und Drehstrom.

Schalttafel-Messinstrumente für Gleich- und Wechselstrom.

Bogenlampen für alle Strom- und Schaltungsarten; Effekt-Flammenlampen; kl. Dauerbrandlampen für ein bis sechs Amp.

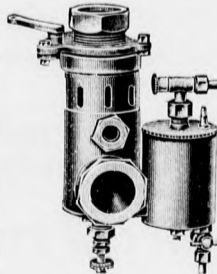
Preislisten auf Verlangen.

Elektrische Hand- und Tisch-Bohrmaschinen mit 1, 2 und 3 Geschwindigkeiten für Gleich- und Wechselstrom.

VERGASER.

Für Motore aller Art und jeden Brennstoff.

Katalog Motorenfabriken und Wiederverkaufen zu Diensten.

ARNO BIERIG, Armaturenfabrik,
Spezialfabrik für Vergaser, Leipzig-Lindenau 8..

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

MASCHINENFABRIK FRIEDRICH REICHERT

GEGRÜNDET 1886

WERKZEUGMASCHINEN
MODERNSTER KONSTRUKTION.

MASCHINEN UND WERKZEUGE
FÜR DIE
SCHRAUBEN- UND MUTTERNFABRIKATION.

EINRICHTUNGEN
FÜR
METALLWARENFABRIKEN u. SCHLEIFEREIEN.

PRÄZISIONS-RUNDSCHLEIFEREI.

FERNSPRECHER AMT IV, No. 5677.

BANK-KONTO: DEUTSCHE BANK
DEPOSITEN-KASSE T.

BERLIN S.O. 36, DEN
REICHENBERGER STR. 65.

15. Juli
1911

Titl.

Eisen- u. Maschinenmarkt,

B u d a p e s t .

Hiermit bestätige ich Ihnen gerne, dass ich mit den
in Ihrem Blatte erzielten Erfolgen äusserst zufrieden bin.
Dieser Umstand hat mich bestimmt, meinen letzten in nächster
Zeit ablaufenden Inserationsauftrag auf mehrere Jahre zu er-
neuern.

Wir verdanken hauptsächlich den schönen Erfolg
unserem ungarischen Vertreter, den Sie uns freundl. empfohlen
haben.

Hochachtungsvoll

Friedrich Reichert

PARALLEL-SCHRAUBSTOCK

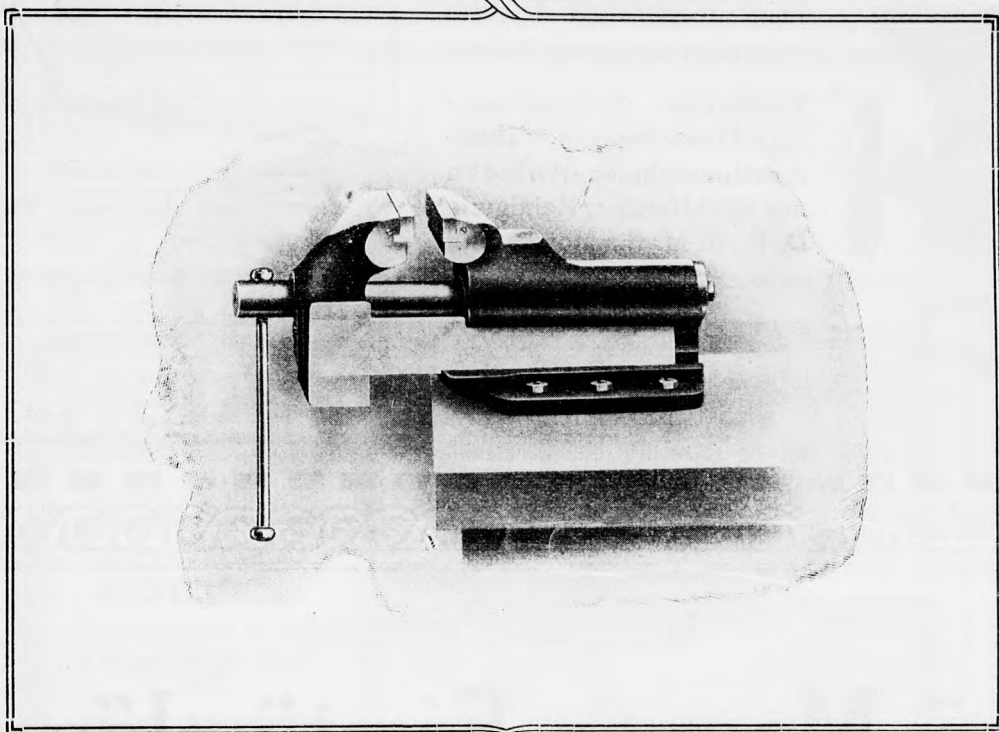
"SYSTEM METZGER"

MIT SCHMIEDEEISERNER FÜHRUNG

PATENTAMTL.
GESCHÜTZT

(NACH VORN AUFGEHEND)

PATENTAMTL.
GESCHÜTZT

Vorzüge des Materials:

Führung bestehend aus schweren, schmiedeeisernen auf Hochkant gehobelten Schienen, welche in gefrästen Nuten laufen.

Spindel aus nahtlosem Stahl-Rohr „System Mannesmann“.

Körper aus extra zähem Spezialguss nach besonderem Verfahren.

Präzisionsarbeit in allen Teilen, keine Marktware.

Grosse Ersparnis an Reparaturen.

Das Gewinde der Spindel ist so gehalten, dass ein leichtes Andrehen genügt, um das
 □□□□□□ Arbeitsstück absolut festzuspannen. □□□□□□

Bruch in der Führung ausgeschlossen. Spindel fast unverwüsthlich. Die Backen können sich bei sachgemässer Behandlung nicht lösen.

Sondermann & Bansa, Frankfurt am Main

Vorz. der Konstruktion:

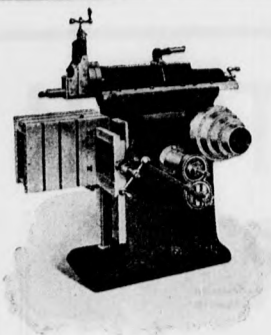
Seitliche vorzüglich bewährte Befestigung der Stahlbacken, keine Schraubenlöcher auf der Arbeitsfläche.

Grosse Spannweite.

Ebene Bodenfläche, keine Beschädigung der Werkbank beim Befestigen resp. Verlegen.

Jeder „feste“ Schraubstock kann sofort durch Unterlegen des Untersatzes „drehbar“ gemacht werden.

Bei Bestellungen, Correspondenzen etc. an die inserirenden Firmen, ersuchen wir sich auf unser Blatt als Quelle beziehen zu wollen.

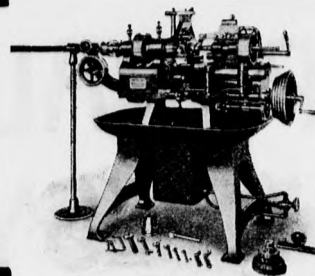

Ányos Árpád és Társa

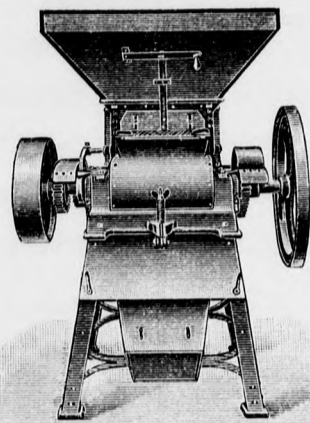
Budapest, V., Báthory-utca 20.

☞☞ Telefon: 81—47. ☞☞

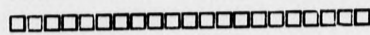
Szabatos és különleges szerszámgépek nagykereskedése.
☞☞☞ Speciale und ☞☞☞
Praecisions Werkzeugmaschinen Grosshandlung.

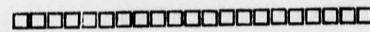
ALBIN FUCHS, GERA-R. 2.

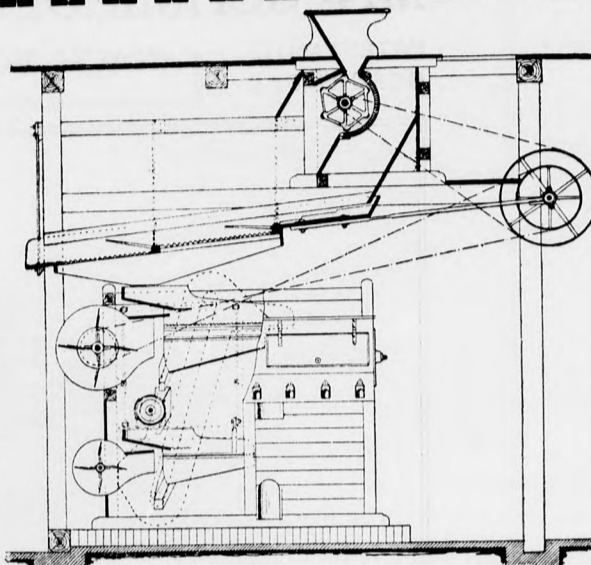
Fabrik landwirtschaftl. Maschinen

Spezialitäten: Stiftendresch-
maschinen-Anlagen, Breit-
dreschmaschinen-Anlagen
mit marktfertiger Reinigung
D. R. G. M. für Motor- und
Göpelbetrieb

Universal-Schrot- und Quetsch-Mühle
„NOVA“
mit Hartgusswalzen und Mahlmantel.

Egyedüli magyar gyártmány!

Első Magyar Fémtömlőgyár

✿ ✿ részvénytársaság Pozsony-Ligetfalu. ✿ ✿

TELEFON 110—51.

Központi iroda:

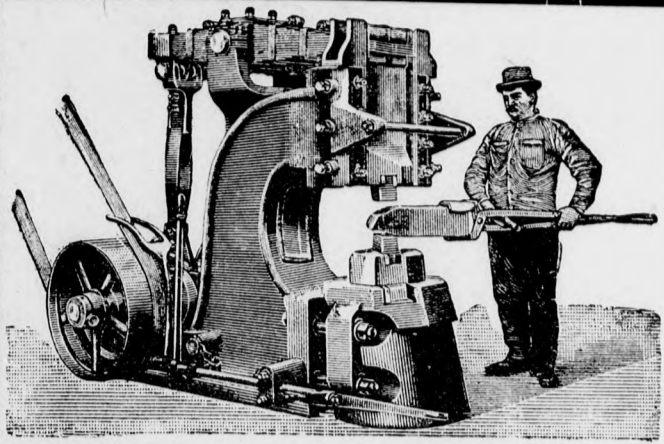
TELEFON 110—51.

Budapest, VI., Podmaniczky-utca 27.

Gyárt egyszerű, kettős és átfonott fémtömlőket acél, bronce,
réz és bármilyen más fémből 400 légnyomásig gőz, gáz, víz,
✿ ✿ kőolaj, savak és egyéb folyadékok részére. ✿ ✿

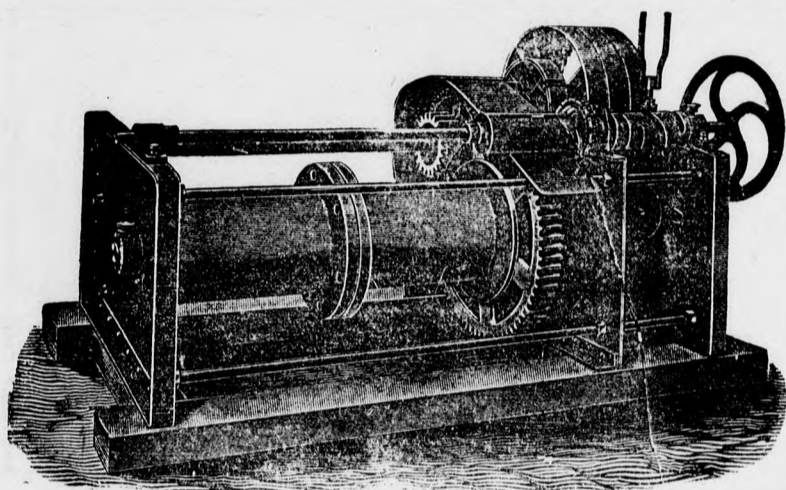
Vetőgéptömlők, kábelvédőtömlők, fémtömlők
✿ ✿ tűzoltósági célokra. ✿ ✿

Hirdetőinkhöz intézendő megkereséseknél, illetve megrendeléseknél sziveskedjék lapunkra hivatkozni.

Gróf Csáky László Prakfalvi vas- és aczélgyár részvény-társaság

Budapest IX, Csillag-utca 4
AJAX 5/0 GYORSESZTERGA-
ACÉL páratlan munkabírással. —
TÉGELYÖNTÖTT SZERSZÁM-
ACÉL legjobb minőségben az ösz-
szes használati célokra. — "AJAX"
SZAB. RUGÓSPÖRÖLYÖK leg-
olsóbb, legegyszerűbb és leggaz-
daságosabb üzempörölyök. —

Aufzugswindwerke

für Bauten, schiefe Ebenen, Bremsbergbahnen,
etc. gefahrlos arbeitend, **selbsttätige** End-
ausrückung, Kabelwinden, Beton- und Mörtel-
mischmaschinen, Ziegel- und Mörtelaufzüge, Pumpen,
Karren etc. baut und liefert

Baumaschinenfabrik, Baubedarfs-Gesellschaft
NOSKOWSKI & JELTSCH

BRESLAU 8, Neue Taudentzenstrasse 63.

Generalvertreter: **Spitz Gyula, Budapest**

VI., Aradi-utca 17.

Telefon 143-20.

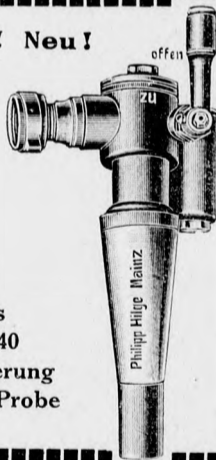
J. H. KALSBACH Remscheid-Vieringhausen.

Spezial-Fabrik für
WINDEN

☞ ☞ aller Art. ☞ ☞

Reparaturen prompt und billigst.

Neu! Neu!

Preis
Mk. 40
Lieferung
auf Probe

Hilge's Automatischer
Sicherheits-Abfüllhahn

Einfachste Konstruktion.
Arbeitet absolut zuverlässig.
Kein Ueberlaufen der Fässer
mehr.

PHILIPP HILGE, MAINZ

Älteste Spezialfabrik
aller Weinpumpen.

Weltausstellung Brüssel 1910.
:: Goldene Medaille. ::

Condensationsbau-G. m. b. H.

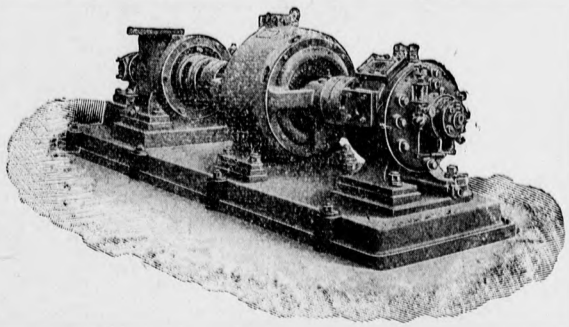
BERLIN-HALENSEE

Hochvakuum-Condensations-Anlagen, Tiefkühlende
Rückkühl-Anlagen, Drosselungsfreie Dampfent-
ölungs-Anlagen, Rotierende Pumpengruppen,
Vorwärmer, Kompressoren, Pumpen. □□□□□

General-Vertreter für Österreich-Ungarn:

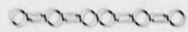
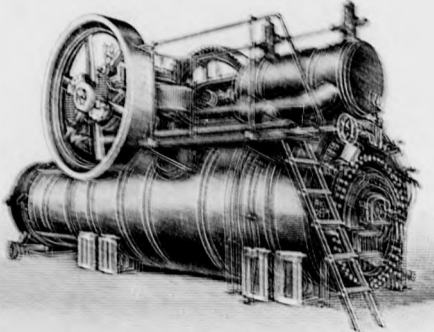
Ingenieur Leo Rosenthal

Wien V., Wienstrasse Nr. 59. □□□□□□□□

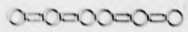

Maschinenfabrik „BADENIA“

vorm. Wm. Platz Söhne A.-G. Weinheim (Baden)
empfielt sich zur Lieferung von **Lokomobilen** für Satt-
und Heissdampf (D. R. P.)

Spezialität:
Stationäre, Patent-
Heissdampf-Gleich-
strom-Lokomobilen
mit Achsregler.

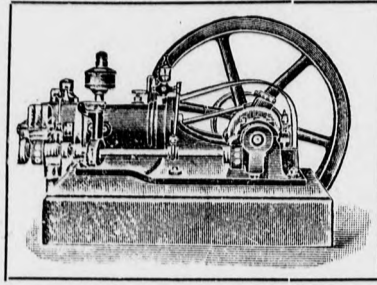
Anfragen
erbeten an den
Alleinvertreter:

Rudolf Weiss, Prag, Mariengasse 20.

Geringsten Benzinverbrauch haben

Linsner-Motoren

Beste & billigste Motor der
Gegenwart. Man verlange
im eigenen Interesse meine
Preislisten & Zeugnisse.

Kein Zerreißen der Kühl-
mantels bei Frostwetter
grossartig bewährt.
Modernste Konstruktion.

MICHAEL LINSNER

MÜNCHEN-West Schiesstättrasse 12.

CARL FELDMANN

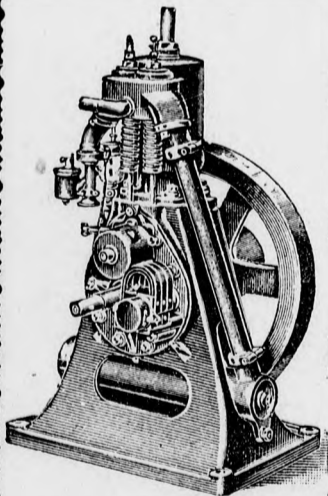
REMSCHIED-VIERINGHAUSEN.

Mindennemü fémfürészek és gépkések különlegességi gyára.

FIDUS

□ KLEIN-MOTOREN □
für Industrie und Landwirtschaft.

1-10 PS.
für Benzin, Benzol,
Gas, Petroleum.

Fidus Motordynamos

für Villenbeleuchtung,
Kinematographen
etc.

Fidus Bootsmotoren

mit umsteuerb.
Schraube - Wende-
getriebe etc.

Fidus Motorpumpen

für Wasserversorgung
etc.

Motor-Zubehörteile

Vergaser, Zündkerzen,
Zündapparate, Kühlwasserpumpen, Kolbenringe
etc. etc.

Verlangen Sie gratis unsere neuesten Prospekte.

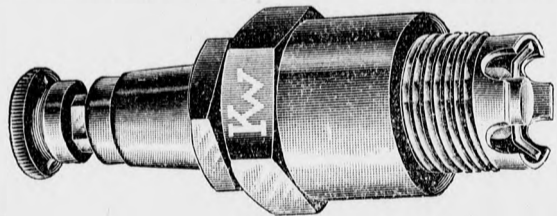
Maschinen- & Motorenfabrik

M. FALKENSTEIN & CO.

G. m. b. H.

Berlin, S. O. 33. V. Schlesischestr. 30.

Beste unverwüstliche,
zerlegbare Zündkerze

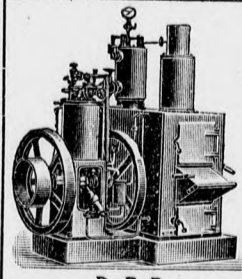

Kondor-Werke,
Berlin-Reinickendorf-Ost.

FRIEDRICH-DAMPF-SPARMOTOR

Der bestbewährte
□ Motor □
für den Export.

Man verlange
□ Katalog. □

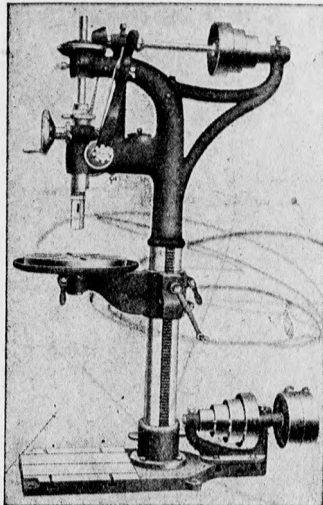

D. R. P.

Keine Betriebsstö-
rungen; solid und
dauerhaft. Für
jedes Heizmaterial,
brennbare Abfälle
aller Art geeignet.
Einfache Handha-
bung.

Motorenfabrik Edm. Friedrich
in Feuerbach bei Stuttgart.

Beste Bezugsquelle für Händler. Man verlange Katalog.

**Gebr. Reinhold,
Maschinenfabrik
Gera 9. (Reuss).**

Specialität
Bohrmaschinen

mod. Konstruktion in
allen Grössen.

FRIEDRICH STURM,

elektrotechnische Fabrik

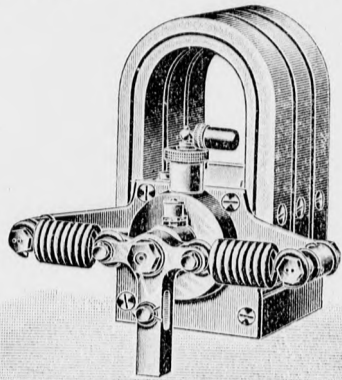
Stuttgart, Seyffertstr. 42.

baut als ausschliessliche
Spezialität für

**Automobil und sta-
tionäre Motoren**

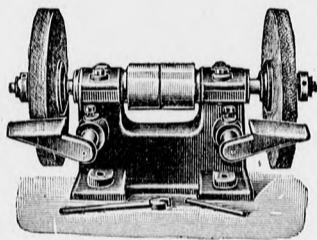
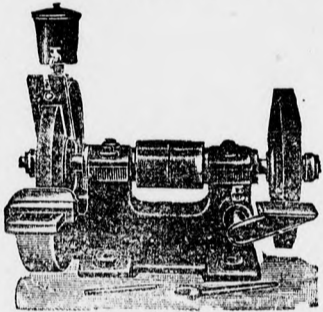
nach langjähr. Erfahrung,

**elektr. Magnet-
zündungen. ::**

Paul Baumgart, Berlin
O. 17. Langestr. 53.
Maschinen- u. Werkzeugfabrik.

☐☐ Fernsprecher VII. 13299. ☐☐

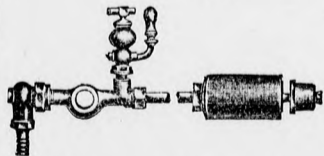

Liefert als Spezi-
alität Pressluft-
werkzeuge,
Schleifmaschinen
mit und ohne
Wasserspülung.

Kolbenringe für jede Art Motoren.

**Zahnradfräselei.
Kolbenringe.**
Schnellste Liefe-
rung. Erstklassige
Fabrikate.
Fordern Sie Preise

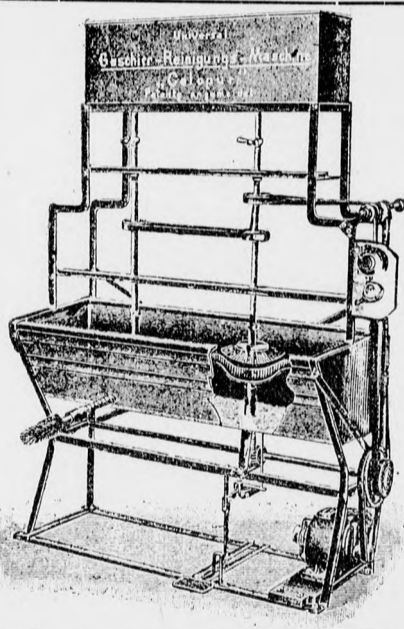
Rohrreiner wie im Gebrauch für
Pressluft und Dampf.

Kesselsteinabklopfer nur für
Pressluft.

Automatische Universal-
Geschirr-Reinigungsmaschine

„CELOPUR“ Name geschützt. — Patente in
den meisten Staaten angemeldet.

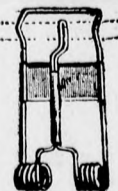

Epochale Erfindung
für Hotels,
Restaurants,
Pensionate und
Schiffe.

Epochale Erfindung
für Sanatorien,
Spitäler,
Konvikte, Klöster,
Kadettenschulen
u. Anstalten.

Reinigt ca. 1500—1800 Teller per Stunde. Hygienisch. u. 70% Arbeitersparnis.

CARL GOLTSCHER Mechanische Werkstätte
WIEN, XIV. Bez., Schwendergasse 1.

Johann Bulir Spezialfabrik für **Berlin,**
S. 42, Wasserthorstrasse 65. Spiralfedern, ::

Telephon: Amt 4, 11135.

Einzelne Federn für Modelle nach Zeichnung.

Internationaler! Markenschutz!

Star-Black

die idealste Metallpackung

Patente angemeldet.

Josef Kasper
& Ziernfuss
WIEN, II/8.,
Ybbsstrasse 38.

1911:

Auf der höchsten Stufe praktischer u. fachmännischer Entwicklung steht „Star-Black“

Elastisch!
Unverwüstlich!
Weich!

Alleinverkäufer für Ungarn

Pethe & Co.,
Budapest, V.,
Honvéd-utca 4.

3 Monate zur Probe!

1910:

Das Material wird sehr gut.

1909:

Die Erfindung wird verbessert.

1908:

Eine primäre Urform ist „Vas-Black“

2 Jahre Garantie!

Apparate zur Untersuchung und Ueberwachung von Dampfkesseln u. Feuerungen

Rauchgas-Prüfer

ohne und mit Aufzeichnung
:: sowie mit Fernablesung. ::

D. R. P. u. Ausl. Patente.

Facit-Kontroll-Methode

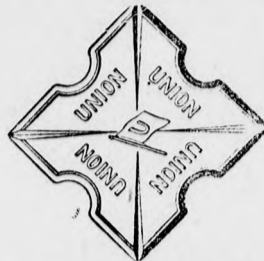
ohne und mit Registrier-
:: Einrichtung. ::

Unterdruckmesser Zugunterschiedmesser

G. A. Schultze,
Berlin-Charlottenburg.

Generalvertreter Siegfried Bettelheim
Wien VI/I.

Hosszu éve-
ken át

kipróbált és
elismert

minőségü

csapágyfémek

a legkülönbözőbb célokra nagy gazdasági és műszaki előnyökkel használhatók.

Ia. Minta- és betüfémek.

Legmesszebbmenő jótállás!!

KIVÁLÓ REFERENCIÁK ÉS ELISMERŐ IRATOK A LEGNAGYOBB ÉS LEGELŐKELOBB ÁLLAMI ÉS MAGÁN-
CÉGEKTŐL.

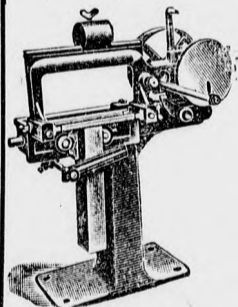
„UNION“ Metall-Gesellschaft m. b. H. Düsseldorf.

Speciális gyár fehérfémek előállítására.

▽ Egyedárusítók mindenhová kerestetnek ▽

PE-ES-SÄGE

Patentamtlich geschützt,
für Hand-, Riemen- oder
direkten elektr. Antrieb.

Schneidet einfach, doppelt u. dreifach mit 2, bezw. 3 Blättern.

Schneidet dauernd genau, weil lange nachstellb. Prismenführung

Schneidet Horizontal-, Vertikal- und Gehrungsschnitte, auch Langschnitte.

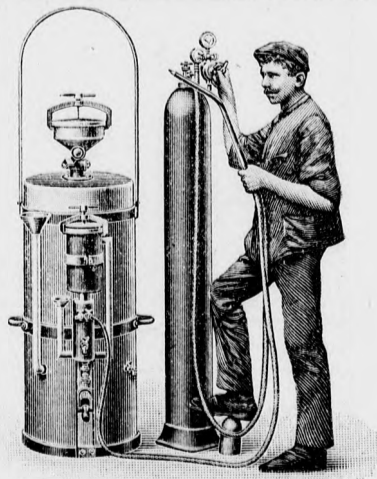
PAUL SIETZ, Maschinenfabrik Berlin
N. 39, Neue Hochstr. 20.

Spezialfabrik für Kaltsägemaschinen aller Art,
Blech- und Winkeleisen-Biegemaschinen.

Max Schmidt,
Apparatebauanstalt,
Dresden-A.,
Materinstrasse 5.

liefert als Spezialität:
:: Autogene ::
Schweissanlagen

stationär und transportabel,
bestbewährten Systems.

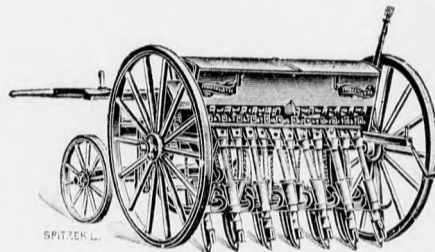

VAS- ÉS GÉPKERESKEDŐK FIGYELMÉBE!

Debreceni Mezőgazdasági gépgyár
részvénytársaság Debrecen

Olcsó árak
Kitünő minőség.
Szolid kivitel

ajánlja „Hazai-Drill“ páros soru
„Hortobágy-Drill“ páratlan soru
legtökéletesebb vetőgépeit, első-
rendű anyagból készült ekéit, boro-
náit és egyéb talajmivelő eszközeit.
Árjegyzékkel és árajánlattal szívesen
    szolgálunk.

BÁRDOS ÉS BRACHFELD

MŰSZAKI ÉS VILLAMOSSÁGI VÁLLALAT

BUDAPEST VI. GYÁR-UTCA 5.

MINDEN GÉPÜZEMI KELLÉK.
SZERSZÁMOK, SZERSZÁMGÉPEK,
SZIVATTYUK, KUTAK, FECSKENDŐK,
SZIJJAK, GÉP ÉS HENGEROLAJOK.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

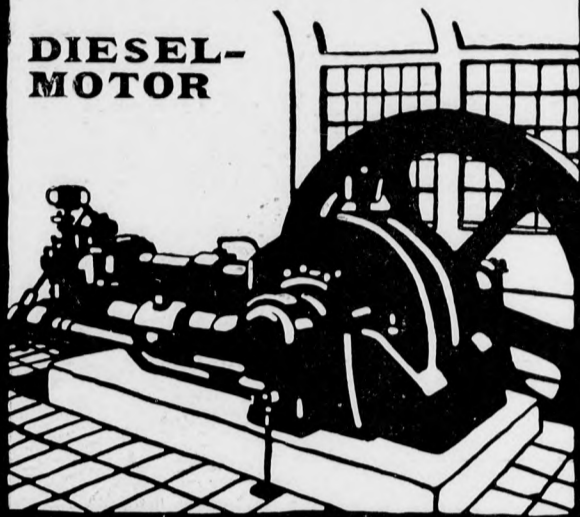

MAY MASCHINENFABRIK
AUGSBURG/NÜRNBERG A.G.

**DIESEL-
MOTOR**

A kontinens legrégebb, legnagyobb és legtapasztaltabb Diesel-
motorgyárának készítményei óraléonként csak
0,7-2 filléért
hajtóanyagot igényelnek. Egyszerű kezelés és teljes üzembiz-
tonság. Működésben és készítés alatt van
több mint 212000 HP
Nyomatványokat Vg 06, valamint tájékoztatást ausztria-magyar-
országi vezérképviselőnk: **Ebbs és Radinger, Budapest, VI.,
Téréz-körut 17. Telefon 146-34** ingyen küld.

**Emeltyüs - bádoglemezollók
és lyukasztók**

minden nagyságban erőhajtásra is
tisztá kovácsolt acélöntvényből.

Furógépek. ■

Satuk.

■ Esztergapadok

csakis elsőrendű gyártmányok.

KARL HOLZKAMM

Berlin-Rixdorf/a. Hermannstr. 23.

SZALONTAI ÉS TÖRÖK

Emelőgép- és szerszámgyár — Hebewinden- u. Werkzeug-Fabrik
BUDAPEST, VI., JÁSZ-UTCA 40. SZÁM.

TELEFON: 107-66.

Emelő- és vonógépek, fa- és
vasburkolatban

Kötélfonó gépek

Kovács, lakatos, rézműves, bá-
dogos, kövező- és kőfaragó
szerszámok

Tábori tűzhelyek és satuk

Zsák- és szén-talicskák

Mindennemű kovácsmunkák

Javitások jutányosan és pontosan
eszközöltetnek.

Hebe- und Zugwinden in Holz-
und Eisengehäuse

Seilflecht-Maschinen

Schlosser, Schmiede, Kupfer-
schmiede, Spengler, Pflaster-
und Steinmetz-Werkzeuge

Feldschmiede, Schraubstöcke

Sack- und Kohlenkarren

Schmiedestücke in aller Art

Reparaturen werden billig und
pünktlich effectuirt.

Nickel-Stahl-Galvanos

sind
die besten
**Buchdruck-
Cliches**

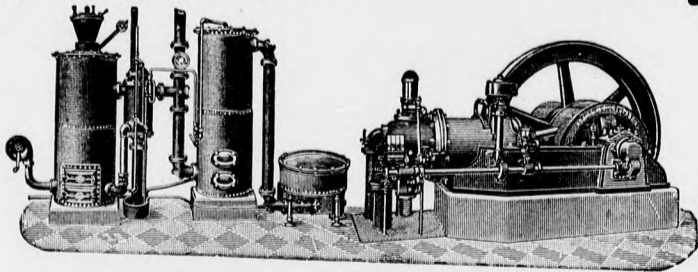
für Massenauflagen
Kataloge Prospekté etc.

August Schuler
Chemigr. Kunstanstalt
Stuttgart Mozartstr. 51.

Original Adam's
Benzin-Motoren u. Lokomobilen
in höchster Vollendung.

:: **Rohoel Hochdruck-Motore** ::
liegende Anordnung. Viertaktsystem.

Sauggasmotor-Anlagen. Vorzüglich
bewährt.

GERHARD ADAM

Motoren-Fabrik

Wien, IX., Schwarzspanierstrasse 18.

Fachkundige, solvente Vertreter für noch einige
Komitate gesucht.

„Jókai“ könyvnyomdai műintézet Budapest, VII., Thököly-ut 28. (Garay-bazár.)